

STATISTISK TIDSKRIFT

UTGIFVEN AF

KUNGL. STATISTISKA CENTRAL-BYRÅN.

[Häft. 35—37.]

1873.

STOCKHOLM, 1873.
P. A. NORSTEDT & SÖNER.
KUNGL. BOKTRYCKARE.

INLEDNING

TILL

Statistisk tidskrift / utgiven av Kungl. Statistiska centralbyrån.
– Stockholm : Norstedt, 1860-1919.

H. 165, utg. 1919 utgör register till 1860-1913. – I Statistisk tidskrift årgångarna 1871-1913 publicerades *Sveriges officiella statistik i sammandrag* som första nummer.

Efter ett uppehåll 1914-1951 uppstod Statistiska tidskrift igen åren 1952-1984.

Efterföljare:

Journal of official statistics : JOS : an international quarterly / published by SCB, Statistics Sweden. – Stockholm : Statistics Sweden [Statistiska centralbyrån], 1985- .

Tidskriften finns från 1985 fritt tillgänglig i fulltext på internet.

Anmärkning: Vid digitalisering av Statistisk tidskrift, 1860-1913, har häftena med *Sveriges officiella statistik i sammandrag* och tre bilagor brutits ut ur sin årgång och behandlats som separata häften.

Statistisk tidskrift. 1973: häft. 35-37.
Digitaliserad av Statistiska centralbyrån 2010.

urn:nbn:se:scb-st-1873_h36-37

STATISTISK TIDSKRIFT

UTGIFVEN AF

KUNGL. STATISTISKA CENTRAL-BYRÅN.

[Häft. 35—37.]

1873.

STOCKHOLM, 1873.
P. A. NORSTEDT & SÖNER.
KUNGL. BOKTRYCKARE.

INNEHÅLL AF ÅRGÅNGEN 1873.

	[Häft. 35] Årgångens N:o 1.	
Sveriges officiella statistik i sammandrag	sid.	1.
	[Häft. 36] Årgångens N:o 2.	
Sparbankerna i Sverige år 1871	sid.	77.
	[Häft. 37] Årgångens N:o 3.	
Folkmängd, vigde, födde, döde, m. m. i hvarje län och dess städer sedan Svenska tabellverkets början år 1749:		
Kristianstads län	sid.	133.
Malmöhus län	»	143.
Hallands län	»	153.
Plan till statistik rörande Elementarundervisningen	»	163.

Sparbankerna i Sverige år 1871. *)

Uti flere af föregående årsredogörelser har uppmärksamheten blifvit fäst derpå, att de till Statistiska Centralbyrån insända uppgifterna om sparbankernas verksamhet inkommit så sent, att något rikssammandrag icke kunnat upprättas förr, än en tiderymd af mera än 1½ år förflutit efter redogörelseårets slut. Samma är ock förhållandet äfven denna gång. Visserligen måste med tacksamhet erkännas, det flere sparbanksdirektioner icke underlåtit att redan inom några månader efter utgången af det ifrågavarande redogörelseåret insända sina uppgifter, men sålänge några eller blott en enda dermed dröjer, kan ej afslutning af det hela verkställas. Då statistiska meddelanden vanligen erbjuda ett ökad intresse, ju förr de kunna offentliggöras, torde det ingalunda få anses oberättigadt, om en förnyad hemställan härmed göres, nemligen att vederbörande behagade genom skyndsamma inlemnanden af sina uppgifter låta allmänheten så snart som möjligt erhålla den viktiga kännedomen om sparbankernas verksamhet. När detta nedskrifves 9 månader efter år 1872, hade man snarare bort vänta en redogörelse för sistnämnda år och icke, såsom nu sker, för år 1871, men Statistiska Centralbyrån har i denna stund fått emottaga redogörelser för år 1872 endast från 112 sparbanker, d. v. s. icke hälften af hela antalet.

För 10 år (1861—1870) af sparbankernas verksamhet hafva sammanfattade öfversigter i likhet med föreliggande blifvit genom Statistiska Centralbyrån hittills offentliggjorda enligt upp-

*) Jfr redogörelserna för sparbankerna i Sverige, Statistisk Tidskrift, häft. 13 och 14 eller band II: sid. 283—369 (redogörelseåren 1861—1863),
16 el. III: 65—112 (redog. 1864),
” 17 el. III: 113—160 (redog. 1865),
” 19 el. III: 236—271 (redog. 1866),
” 22 el. III: 387—433 (redog. 1867),
” 27 [= N:o 3 af årg. 1870] el. IV: 175—210 (redog. 1868),
” 30 [= N:o 3 af årg. 1871] el. V: 149—214 (redog. 1869) och
34 [= N:o 3 af årg. 1872] el. VI: 181—227 (redog. 1870).

gifter, meddelade å samma slag af blanketter som i samma ämne gälla för Kungl. Maj:ts Befallningshafvandes femårsberättelser. Sedan likväl erfarenheten ådagalagt, att vid användandet af dessa formulär icke så sällan felaktigheter insmögo sig, äfvensom att dessutom klassifikationen af delegarne efter deras vid hvarje års slut innestående behållning stundom dels uraktläts, dels verkställdes genom sammanslagning af flere mindre grupper, ansågs dessa olägenheter kunna afhjelpas genom några ändringar i sjelfva formulären, hvilket kunde nu ske så mycket lättare, som i alla hänseenden en ny samling formulärblanketter skulle utlemnas för Kungl. Maj:ts Befallningshafvandes femårsberättelse åren 1871—1875. Den enda olikheten mellan de gamla samt de nu föreskrifna och använda nya formulären är hufvudsakligen den, att uppgifterna äro uppställda i vanlig form för räkenskaper, att sparbankernas egna fonders inkomster och utgifter äro tillagda till den förr blott meddelade slutställningen, och att den ofvannämnda klassifikationen af delegarne är ifrån att förut hafva upptagit 11 grupper nu reducerad till 6 sådana. Fördelen af de nya formulären har också visat sig uti fullständigare och bättre uppgifter nu än i dem som förr erhöles.

Enär uti de nya formulären, som legat till grund för efterföljande tab. N:o 1 A, ingå de uti de gamla formulären ej befintliga uppgifterna om sparbankernas egna fonders inkomster och utgifter, saknas sålunda dessa data för de sparbanker, som för sina uppgifters meddelande användt de gamla formulären. Detta är orsaken till de frågetecken, som här och hvar förekomma uti koll. 9 och 10 af nämnda tabell. Statistiska Centralbyrån vågar därför uttala den förhoppning att för följande år erhålla från sparbankerna redogörelser efter den nya formen, hvartill blanketter tillhandahållas kostnadsfritt hos Kungl. Maj:ts Befallningshafvande i länen.

Det ifrågavarande nya formuläret har följande utseende:

Formulär **M 13** till **H**). Kungl. Maj:ts Befallningshafvandes femårsberättelse. län.

Uppgift om Sparbank för år 187 ...

		1871.	1872.	1873.	1874.	1875.					
1	Antal delegare, kvarstående vid årets början från föregående årets slut.....										
2	” ” tillkomne nye under året										
3	Summa										
4	” ” afgångne under året										
5	” ” kvarstående vid årets slut.....										
		R.dr.	ö.	R.dr.	ö.	R.dr.	ö.	R.dr.	ö.	R.dr.	ö.
6	Delegarnes behållning vid årets början från föregående årets slut. R:mt										
7	” insatta belopp under året..... ”										
8	” räntor, godtgjorda i årets räkenskaper. ”										
9	Summa ”										
10	” uttagna belopp under året..... ”										
11	” återstående behållning vid årets slut										
12	Sparbankens egen fond (grundfond, reservfond m. m.) vid årets början R:mt										
13	Fondens inkomster under året..... ”										
14	Summa ”										
15	Afgår: förvaltningskostnader m. m. under året										
16	Fondens behållning vid årets slut..... ”										

Vänd

Klassifikation af delegarne efter deras vid årets slut innestående behållning.

80

		1871.			1872.			1873.			1874.			1875.		
		Del- egare.		Behållning.	Del- egare.		Behållning.	Del- egare.		Behållning.	Del- egare.		Behållning.	Del- egare.		Behållning.
		Antal.		R:dr. ö.	Antal.		R:dr. ö.	Antal.		R:dr. ö.	Antal.		R:dr. ö.	Antal.		R:dr. ö.
17	Behållning under 10 R:dr															
18	» fr. 10—50 »															
19	» » 50—100 »															
20	» » 100—500 »															
21	» » 500—1,000 »															
22	» utöfver 1,000 »															
23	Summa															

Obs. Denna summa måste, hvad delegarne beträffar, vara lika med antalet å raden 5, och i afseende på penningbeloppet lika med behållningen å raden 11 på motstående sida.

Anm. Sparbanken, som inrättades år 18..., har sitt verksamhetsområde inom
 Gällande Reglemente är stadfast af den
 Sparbanken har sedan år 18... hållits tillgänglig för insättare å följande tider:
 Sina insättare har sparbanken sedan den år 18 ... gifvit procent i ränta; förut %. Utlåning sker mot
 säkerhet af
 Öfriga anmärkningar (om räkenskapsåret, om rättelser i förut lemnade uppgifter m. m.).

.....
 den 187....
 Sparbankens ordförande.
 Sparbankens räkenskapsförare.

Af de i 1870 års redogörelse förekommande sparbankerna saknas nu tvenne, nemligen Vermdö sparbank (i Stockholms län), hvilken, enligt hvad redan i nämnda redogörelse anmärktes, skulle *upphöra* vid 1870 års utgång, och Ljusdals sparbank (i Gefleborgs län), som numera upplysts vara egentligen blott en af de många s. k. sparbankskomitéer, hvilka lyda under länets sparbank och ingå i dess redogörelser, i följd hvaraf den icke kan här vidare försvara sin plats bland de öfriga sjelfständiga sparinrättningarna.

I stället kan nu redogöras för icke mindre än 26 dels *nya*, dels nu först anmälda sparbanker, hvaruti äfven inbegripas åtskilliga s. k. Folkbankers sparkassor, om hvilka dock i ett sammanhang skall längre ned något närmare redogöras. De ifrågasvarande sparbankerna äro följande:

i **Östergötlands län**: *Hvarfs och Styra sparbank*, som inrättades år 1860, har delegare äfven från Vallerstads socken; insättningar emottagas första helgfria Måndagen i hvarje månad kl. 8—10 f. m. För insättning godtgöres 5 %, räknadt från närmast följande månad. Utlåning sker mot 6 %, och äro låntagare förbundna att på vanlig motbok göra insättningar i sparbanken med minst $\frac{1}{10}$ af lånebeloppet årligen;

Gullbergs härads sparbank började sin verksamhet 1871, hålles tillgänglig för insättningar en gång i månaden å 5½ % i ränta; lån mot 6 % och $\frac{1}{10}$ amortering årligen;

i **Kronobergs län**: *Nottebäcks pastorats sparbank*, med ett af Kungl. Maj:ts Befallningshafvande i länet stadfäst reglemente d. 15 Okt. 1870, har sedan 1869 hållits tillgänglig första söcknedagen i hvarje månad, med undantag af Januari. Sparbanksräntan 5 %. Utlåning mot skuldsedlar, intecknade i hemman eller med borgen;

Skatelöfs pastorats sparbank med verksamhetsområde inom pastoratet och för dem som hafva förtroende till banken. Gällande reglemente är af Kungl. Maj:ts Bef:de stadfäst d. 15 Okt. 1870; banken öppnades 1871 och är tillgänglig alla Söndagar, utom Böndagar, efter slutad gudstjenst; insättare erhålla 5 % i ränta; utlåning mot borgen eller hypotek af inteckningar under halfva taxeringsvärdet, bankaktier eller andra värdepapper;

i **Kalmar län**: *Aspelands härads sparbank*, som trädde i verksamhet d. 6 Nov. 1871, är tillgänglig för insättare (äfven utom häradet) första helgfria Måndagen i hvarje månad, gifver i ränta

å belopp mindre än 200 Rdr 5 %, men derutöfver 4 %, utlånar mot 6 % på högst 6 månader dels mot inteckning i fast egendom eller brandförsäkrade hus, dels ock på namn eller annan antaglig säkerhet;

i **Gotlands län**: *Hejde pastorats sparbank* har ännu icke utom pastoratet utsträckt sin verksamhet, som började 1870, hålles öppen hvarje helgfri Lördagsafton, utom i Januari månad; sparbanksräntan 5 %;

Lärbro sockens sparbank öppnades d. 22 April 1870, räknar insättare såväl inom som utom socknen, hålles tillgänglig 1:a och 3:e Fredagen i hvarje månad kl. 5—7 e. m. under den ljusare och kl. 3—5 e. m. under den mörkare årstiden; delegare erhålla 5 % å fulla Rdr från d. 1 i följande månad; lån emot inteckning eller 2 godkände löftesmäns borgen;

Tingstäde sockens sparbank trädde i verksamhet d. 1 April 1871, har hittills mottagit penningar mot 5 % från äfven andra socknar, men utlåningar hafva förekommit endast inom socknen; lånen till 6 % ränta och vid anfordran mot 2 vederhäftige löftesmäns borgen; sparbanken under sommarmånaderna öppen hvarje helgfri Lördag kl. 5—6 e. m., men under senhösten och vintermånaderna hvarje första och sista helgfria Lördag i månaden;

Garda sockens sparbank började d. 15 Juli 1871, öppen hvarje helgfri Lördags e. m. 1 timme äfven för angränsande socknar, sparbanksräntan 5 %, utlåning emot 6 % och säkerhet af inteckning i fast egendom eller borgen;

Hangvars och Halls socknars sparbank öppnad d. 19 Aug. 1871, tillgänglig 1:a och 3:e Lördagen i Okt.—Mars kl. 3—5 och i April—Sept. kl. 5—7 e. m.; räntefot 5 %; för lån fordras 2 godkände borgesmän jemte inteckning för större summor;

Atlingbo sockens sparbank inrättades 1871 endast för socknen med första Lördagen i hvarje månad som insättningsdag; räntefot 5 %;

i **Blekinge län**: *Eringsboda sparbank* (antagligen utbruten från förra Tvings sockens och Eringsboda kapells sparbank, som nu benämnes blott Tvings sockens sparbank) öppnades d. 2 Okt. 1871 för insättningar hvarje helgfri Lördag mot 5 % i ränta, lån på 6 månader och 6 %, som tagas i förskott;

i **Kristianstads län**: *Oppmanna och Vångå socknars sparbank*, med af K. M:ts Befide d. 1 Juni 1870 fastställt reglemente,

öppnades d. 7 Juli s. å., är tillgänglig första och sista Torsdagen i hvarje månad, gifver 5 % och utlånar mot säkerhet af teckningar och borgen;

Esphults och Linneröds sparbank, inrättad för äfven andra församlingar inom Gärds härad år 1871 enligt K. M:ts Bef:des reglemente d. 9 Jan. s. å., öppen 2:a och 4:e helgfria Lördagen i hvarje månad, depositionsränta $5\frac{1}{2}$ %, utlåning mot säkerhet af 2 eller flere solide mäns borgen äfvensom af teckningar;

i **Malmöhus län**: *Herslöfs sockens sparbank*, inrättad 1871, med reglemente af Länsstyrelsen d. 2 Febr. 1871, har sitt verksamhetsområde inom Herslöfs socken och något inom angränsande socknar, tillgänglig 2:a och 4:e Lördagen i hvarje månad kl. 2—3 e. m. för insättningar mot 5 % i ränta, utlåning dels mot teckning i fastighet, dels mot borgen; sparbanken mottager äfven medel för insättning i Malmöhus läns lifränte- och kapitalförsäkringsanstalt, och hafva sålunda för 21 personer blifvit insatta 1,233 Rdr;

Vällufs och Helsingborgs landsförsamlings sparbank, som har sitt reglemente stadfäst af Länsstyrelsen d. 2 Febr. 1871, hålles öppen i Helsingborgs stad hvarje helgfri Lördag kl. 12—2 e. m., gaf från sin början d. 4 Mars nämnda år $5\frac{1}{2}$ %, men lemnar nu efter d. 1 Okt. s. å. 5 %; utlånar mot säkerhet af teckningar, bankaktier och proprieborgen;

i **Elfsborgs län**: *Norra Kinds sparbank* för Gällstads, Dals- torps och Långhems pastorat, med reglemente af K. M:ts Bef:de d. 18 Dec. 1869, öppnad vid 1871 års början och tillgänglig 1:a och 3:e helgfria Lördagen i hvarje månad; räntefot 5 %; utlåning mot teckningar i fast egendom och mot reverser med minst 2 borgesmän;

Nordals härads sparbank, med reglemente af K. M:ts Bef:de d. 3 Sept. 1870, öppen sedan d. 1 Dec. s. å. vid direktionssammanträden å första helgfria dag i hvarje månad, hvarförutom insättningar kunna när som helst göras hos direktionens ledamöter mot 5 % i ränta; utlåning mot teckning och personlig borgen;

i **Kopparbergs län**: *Leksands sockens sparbank*, inrättad 1870 för Leksands socken och Djura kapell enligt Länsstyrelsens reglemente d. 25 Okt. s. å., öppen dagligen; 5 % ränta; utlåning mot borgen, teckning eller säkerhetspapper;

By sockens sparbank, med Länsstyrelsens reglemente d. 31 Dec. 1870, öppen sedan d. 30 April 1871 hvarje Söndag efter gudstjenstens slut; räntefot 5 %; lån mot säkerhet af 2 vederhäftige personers borgen eller inteckning i fast egendom;

i *Gefleborgs län*: *Bollnäs sockens sparbank*, som inrättades redan år 1864 enligt reglemente af Länsstyrelsen, emottager och utlemnar penningar äfven utom socknen; är tillgänglig hvarje Söndag efter slutad gudstjenst, gifver efter 1870 i ränta 5 %, förut 4½ à 5 %; lemnar lån mot säker borgen, goda inteckningar och panter;

Årsunda sockens sparbank, med Landshöfdingeembetets reglemente af d. 4 Jan. 1865, har sedan dess hållits öppen alla Söndagar, gifvit 5 % i ränta och utlånat mot inteckningar och borgen af vederhäftige personer.

Efter det Örebro Folkbank öppnats år 1867, har Statistiska Centralbyrån sedan dess varit i tillfälle att uti de vanliga årsredogörelserna om rikets sparbanker äfven inrymma plats för nämnde folkbanks grundfond och sparkassa, och då nu för år 1871 tillkommo uppgifter från tvenne andra dylika bankinrättningar, ansåg sig Byrån böra utfärda en uppmaning till de öfriga, såvidt de voro kända, att ej allenast nu, utan äfven framdeles afgifva årsredogörelser, lämpade efter det vanliga formuläret för sparbanksuppgifterna, och hafva bland dessa trenne nu välvilligt tillmötesgått den sålunda uttalade önskan. Af de på detta sätt anmodade folkbankerna hafva endast tvenne, nemligen Stockholms och Sundsvalls, ännu icke aflemnat någon redogörelse.

Då begreppet *Folkbank* icke torde vara för mången fullt klart, är det måhända lämpligt att här något närmare utveckla detsamma. En folkbank kan nemligen sägas vara en penningeanstalt, som har till ändamål att uppsamla mindre besparingar och göra dessa fruktbärande samt att bereda hufvudsakligen sina delegare förlags- eller rörelsekapital. En folkbank verkar därför både som sparbank och som vanlig bankanstalt, det förra genom sin sparkassa, det senare genom sin bankrörelse. Sparbanksverksamhet utöfvar Folkbanken likväl icke allenast genom att i sparkassan mottaga och förränta på vanligt sätt de gjorda insatserna, utan äfven och kanske icke minst genom att låta dessa insättare genom sina insatser förvärfva andelar i sjelfva banken, i följd hvaraf en sådan delegare, oaktadt sina vanligen små tillgångar, blir i tillfälle att blifva delaktig af bankrörel-

sens vinst, men också naturligtvis äfven i dess förlust, ifall företaget skulle blifva ej lyckobringande. I senare fallet har en insättare i blott sparkassan en förmån, enär hans fordran likasom deras, hvilka inlemnadt sina penningar på (vanlig bank-) deposition, hafva förmånsrätt i fråga om betalning,

Folkbankerna äro af tvenne slag: solidariska, der delegarne, en för alla och alla för en, ansvara för bankens förbindelser, och aktiebanker, med ansvarsskyldighet endast med det aktiebelopp, som hvar och en insatt. Af förra slaget finnas i riket, såvidt känt är, 5, nemligen Örebro, Sundsvalls, Gefle, Hallsbergs (i Örebro län) och Högsby folkbank (i Kalmar län), och af senare slaget, eller de enligt Kungl. Förordningen d. 6 Okt. 1848 angående aktiebolag bildade, finnas 3, nemligen Stockholms, Göteborgs och Norrköpings, eller tillsammans 8. Delegarne uti folkbanker af förra slaget hafva grundfundsandelar och uti det senare aktier. Andelarne och ännu mera aktierna äro små: de förra högst några hundra Rdr, de senare ända till blott 10 Rdr (i Norrköpings-folkbanken). Fullständiga uppgifter saknas dock i detta hänseende. Vid inträde som delegare erläggas till reservfonden en afgift, uppgående till högst några Rdr.

I afseende på folkbankernas egentliga bankrörelse gäller att de mottaga medel (af hvem som helst) på viss tids uppsägning (på deposition) och äfven till återbetalning vid anfordran (på upp- och afskrifningsräkning), det senare dock icke uti aktiefolkbankerna, hvilket är dem förbjudet enligt de af Kungl. Maj:t för dem fastställda bolagsordningarna.

Folkbankernas ändamål, att antingen genom de från flere händer uppsamlade mindre summorna eller ock i mera utomordentliga fall genom upptagande af lån på gemensam kredit bereda tillfälle till erhållande af förlags- eller rörelsekapital åt delegarne, fullgöres bland annat genom att utlemna lån åt dessa till viss andel af hvar och en låntagares innestående behållning, hvilken derfor ock i sådant fall gäller som säkerhet. Vid sådana låns gifvande är det regel, att låntagaren af mindre summor har företräde framför den som begär större.

Likasom för sparbankerna är förhållandet vid folkbankerna, att styrelsen vanligtvis icke erhåller något arvode. Den verkställande ledamoten i styrelsen benämnes ofta Förman.

I afseende å de olika folkbankerna kan följande meddelas:

i **Stockholms stad**: *Aktiebolaget Stockholms Folkbank*: med bolagsreglor fastställda af Kungl. Maj:t d. 31 Dec. 1868; tecknings-

summans minimum 50,000 Rdr, med 2,500 aktier à 20 Rdr; maximum obegränsadt; delegare får ej teckna sig för mer än 250 aktier; för hvar aktie erlägges inträdesavgift 40 öre, som gå till reservfonden (enligt sammandraget till K. M:ts Bef:des femårsberättelser 1866—1870; närmare uppgifter saknas);

i **Östergötlands län**: *Aktiebolaget Norrköpings Folkbank*, inrättad enligt af Kungl. Maj:t d. 17 Mars 1871 fastställd bolagsordning; minimum 3,000 aktier à 10 Rdr; inträdesavgift 50 öre pr aktie; tillgänglig dagligen kl. 10—1; sparkassan gifver $4\frac{1}{2}$ % i ränta; utlåning mot säkerhet af borgen, värdepapper samt pant af guld och silfver. Enär sparkassan öppnades först 1872, ingår den icke härneda i 1871 års redogörelser;

i **Kalmar län**: *Högsby Folkbank*; inrättad 1871; dess sparbanksafdelning tog sin början d. 1 Aug. s. å.; har hittills emottagit sparinsatser endast af personer inom Högsby och Långemåla socknar; på de i sparbanksafdelningen insatta medel, hvilket kan ske d. 1 och d. 15 i hvarje månad eller, om helgdag då inträffar, nästföljande helgfria dag, har lemnats 5 % ränta; utlåningsräntan till d. 15 Sept. 7 %, derefter 6 %; stående lån ej utlemnade, men banken har beviljat ända till 10 omsättningar hvar 6:te månad;

i **Göteborgs och Bohus län**: *Aktiebolaget Göteborgs Folkbank*, med nådigt reglemente af d. 3 Febr. 1871, började sin verksamhet d. 20 Okt. s. å. och har hållits öppen kl. 10—1 och kl. 6—7 e. m.; sparbanksränta 5 %; utlåning endast mot fullgoda säkerheter, dock ej inskränkta till blott in-teckningar;

i **Örebro län**: *Örebro Folkbank*, jfr härom 1867 års sparbanksredogörelse, Stat. Tidskrift, häft. 22 eller band III, sid. 389;

Hallsbergs Folkbank, med verksamhetsområde inom Kumla, Hallsbergs och Hardemo socknar, enligt reglemente fastställt af K. M:ts Bef:de i länet d. 13 Sept. 1870, har sedan sin början 1871 hållits tillgänglig hvarje helgfri Måndag, Onsdag och Fredag kl. 12—1 midd., gifvit 5 % i sparbanksränta; utlåning mot reverser med borgen, in-teckningar eller andra värdepapper;

i **Gefleborgs län**: *Gefle Folkbank*, hvilken uti sina af Länsstyrelsen d. 6 Okt. 1868 fastställda ursprungliga stadgar benämnes "Gefle arbetareförenings spar- och lånekassa", har sedan 1869 hållits tillgänglig hvarje helgfri dag kl. 6—7 e. m., gifvit i sparbanksränta $5\frac{1}{2}$ % å belopp till och med 500 Rdr samt för

belopp derutöfver 5 %; utlåning mot inteckning i fast egendom, borgen samt aktier;

i **Vesternorrlands län**: *Sundsvalls Folkbank*, med reglemente fastställt af Länsstyrelsen d. 8 Juni 1868, började sin verksamhet d. 1 Sept. s. å.; hade, enligt samma styrelses femårsberättelse 1866—1870, vid 1870 års utgång 308 delegare, 24,423: 50 Rdr i grundfond och 1,475: 60 Rdr i reservfond; några uppgifter från folkbanken har till Statistiska Centralbyrån ej inkommit.

Efterföljande tabell N:o 1 A, innehållande samma uppgifter och något mera än dem, som förekomma uti föregående årens motsvarande tabell, ehuru desslikes med en något förändrad uppställning, visar rörelsen i samtliga år 1871 kända sparbanksinrättningar i riket:

Tab. № 1 A. Omsättningar i hvar och en af Rikets Sparbanker år 1871.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
	Delegare			Delegarnes				Sparbankens egen fond.		
	tillkomne nya	afgångne	qvarstående vid årets slut.	insatta belopp	godtgjorda räntor	uttagna belopp	behållning vid årets slut.	Inkomster. *)	Förvaltningskostnader m. m. *)	Behållning vid årets slut.
	under året.			under året.						
	Antal.			Rdr Rmt.				Rdr Rmt.		
Stockholms stads sparbank.										
1. Stockholms stads ¹⁾	7,169	2,167	47,294	2,548,815	401,267	1,597,388	9,158,467	112,333	88,531	561,100
Stockholms läns sparbanker.										
1. Södertelge.....	195	59	902	35,765	7,755	27,408	171,087	3,228	1,155	11,477
2. Tumba bruks.....	15	3	119	2,115	952	3,426	18,103	?	?	1,297
3. Färentuna härads ²⁾	—	1	11	—	1	12	88	87	12	1,153
4. Norrtelge stads och omgifnings.....	150	24	766	48,382	4,983	19,586	120,844	?	?	4,598
5. Stockholms läns	2,515	672	11,529	1,106,042	96,261	633,913	2,300,823	?	?	26,614
Summa	2,875	759	13,327	1,192,304	109,952	684,345	2,610,945	—	—	45,139
Uppsala läns sparbanker.										
1. Uppsala stads och läns	1,653	647	9,091	395,944	87,849	273,770	1,852,931	?	?	85,743
2. Euköpings stads	253	68	1,051	59,489	9,822	19,223	224,991	?	?	4,510
3. Lagunda och Hagunda härads.....	91	33	496	10,441	3,122	6,698	70,037	965	541	7,400
4. Trögds härads	108	50	366	9,796	1,611	2,520	36,569	337	128	1,012
Summa	2,105	798	11,004	475,670	102,404	302,211	2,184,528	—	—	98,665

Södermanlands läns sparbanker.

1. Eskilstuna.....	376	134	1,834	104,456	17,325	40,367	405,056	4,197	1,927	20,959
2. Nyköpings stads och läns	412	237	3,949	164,392	36,467	97,439	738,786	6,276	3,486	48,124
3. Trosa stads och Hölöbo härads.....	49	28	468	11,014	2,222	6,635	55,302	923	410	7,598
4. Vestra Vingåkers församlings	168	20	673	28,032	6,715	9,080	138,960	?	?	7,520
5. Forsejö bruks	32	27	362	14,413	5,197	11,074	101,928	—	—	—
6. Strenghnäs	253	114	1,964	97,124	14,072	50,895	325,353	3,493	1,602	26,524
7. Oppunda härads	282	81	1,301	46,954	7,671	15,257	167,735	1,411	452	8,646
8. Villåttinge d:o.....	105	53	785	14,400	3,759	8,566	84,377	936	486	3,686
9. Mariefreds stads	220	75	875	26,766	5,128	14,931	115,716	1,257	380	3,745
10. Öster- och Vester-Rekarne med Torshälla stads	415	38	894	109,466	5,842	38,980	144,604	1,160	299	2,721
11. Mörkö sockens	11	15	77	3,390	697	2,770	13,931	118	—	846
12. Daga härads	138	15	368	20,647	1,115	2,600	32,555	423	175	496
Summa	2,461	837	13,550	641,054	106,210	298,594	2,324,303	—	—	130,865

Östergötlands läns sparbanker.

1. Norrköpings stads... ..	1,143	398	6,314	225,669	36,766	167,306	841,399	13,079	4,097	111,390
2. Linköpings läns *)	1,117	576	6,958	253,088	51,244	156,264	1,066,822	?	?	118,569
3. Vadstena *)	197	85	1,442	45,592	10,198	36,720	234,407	?	?	16,607
4. Söderköpings stads och omgifnings	267	85	1,214	89,473	13,295	30,691	297,371	?	?	20,777
5. Kimstads församlings	36	10	206	7,403	1,422	1,817	33,703	?	?	1,253
6. Borg och Löts församlings *)	23	11	166	2,815	775	2,042	17,500	24	99	104
7. Ekebyborna och Aska församlingars'	27	32	237	4,210	1,289	3,147	27,241	?	?	2,812
8. Qvillinge och Simonstorps d:o *)	55	39	416	12,770	3,180	10,915	70,564	?	?	2,183
9. Godegårds församlings *)	?	?	75	1,599	337	505	6,648	?	?	771
10. Klockrike och Brunneby församlingars	45	7	167	4,090	496	572	12,122	?	?	343

*) Angående bristerna i dessa kolumner se ofvan sid. 78.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
	Delegare			Delegarnes				Sparbankens egen fond.		
	tillkomna	afgångne	qvarstående vid årets slut.	insatta belopp	godtgjorda räntor	uttagna belopp	behållning vid årets slut.	Inkomster.	Förvaltningskostnader m. m.	Behållning vid årets slut.
	under året.			under året.						
	Antal.			Rdr Rmt.				Rdr Rmt.		
11. Östra Eneby församlings	33	10	207	8,475	1,175	3,454	28,974	?	?	614
12. Östra Husby d:o ⁸⁾	57	7	201	4,808	652	1,707	16,240	?	?	341
13. Vesterlösa d:o	11	10	104	1,025	222	553	4,998		?	544
14. Häradsammars d:o	16	7	80	1,210	246	324	5,928	?	?	117
15. Östra Ny d:o	12	2	89	1,410	260	433	6,373	?	?	67
16. Östra Hargs d:o ⁹⁾	2	2	44	1,178	176	160	4,612	?	?	50
17. Åtvidabergs egendomars	65	11	465	10,144	2,815	3,494	62,941	?	?	331
18. Motala köpings	113	55	615	19,736	2,807	8,274	68,460	?	?	1,685
19. Göstrings härads och Skeninge stads	185	37	851	21,015	2,791	7,256	69,391	?	?	2,938
20. Vikbolands pupill- och sparkassa	166	39	738	31,489	3,349	11,140	86,214	?	?	3,533
21. Fornåsa och Lönsås församlingars	29	29	322	4,268	573	3,771	12,848	?	?	730
22. Skärkinds församlings ¹⁰⁾	60	30	253	10,773	938	3,309	23,936	272	43	764
23. Risinge d:o	95	20	272	18,652	1,496	2,096	41,457	?	?	?
24. Vestra Ny d:o	39	24	211	6,556	1,253	5,280	24,845	?	?	687
25. Valkebo härads ¹¹⁾	262	68	1,798	78,863	13,664	27,569	292,580	?	?	4,303
26. Vifolka d:o ¹²⁾	218	57	1,321	92,011	13,020	26,002	272,191	?	?	4,454
27. Kinds härads	204	31	706	36,426	1,786	5,314	56,808	?	?	1,668
28. Dals d:o ¹³⁾	173	51	701	52,493	4,312	24,350	97,270	963	242	1,774
29. Bankeinds d:o	268	64	986	25,591	2,295	6,524	57,623	?	?	1,218

30. Ydre distrikts ¹⁴⁾	100	38	400	14,830	955	7,146	25,950	?	?	1,010
31. Lysings härads	176	14	418	33,168	2,083	9,227	54,771	?	?	3,544
32. Hagebyhöga och Vestra Stenby socknars ¹⁵⁾ ...	72	11	264	9,216	706	819	18,472	?	?	740
33. Hvarfs och Styra	33	7	151	2,311	400	684	8,750	?	?	443
34. Gullbergs härads ¹⁶⁾	449	—	449	31,769	779	304	32,239	?	?	712
Summa	5,748	1,867	28,841	1,164,126	177,755	469,169	3,981,648	—	—	307,066
Jönköpings läns sparbanker.										
1. Jönköpings stads och läns	1,856	250	10,649	450,377	65,403	280,342	1,356,661	11,113	5,399	96,710
2. Eksjö stads	402	83	1,875	44,325	7,652	25,086	174,194	1,261	1,047	8,756
3. Vernamo	337	60	2,173	76,592	8,111	23,760	201,134	3,818	3,478	25,593
4. Grenna	202	29	1,407	21,564	2,728	8,488	59,483	1,017	431	3,019
5. Östra härads	314	138	2,002	49,980	4,613	15,190	119,243	6,409	5,133	7,810
6. Vestbo d:o ¹⁷⁾	155	21	1,140	15,884	3,264	4,681	65,320	720	353	2,107
7. Vestra d:o ¹⁸⁾	196	3	562	31,195	1,681	3,976	49,975	118	17	216
8. Stengårdshults pastorats ¹⁹⁾	145	10	362	16,128	881	3,923	23,407	208	116	144
Summa	3,607	594	20,170	706,045	94,333	365,446	2,049,417	24,664	15,974	144,355
Kronobergs läns sparbanker.										
1. Kronobergs läns	1,797	630	9,601	512,244	48,621	171,444	1,225,771	11,716	4,608	81,734
2. Elmhults	193	72	831	41,215	2,836	15,191	73,773	813	305	2,154
3. Sunnerbo härads (Ljungby)	330	74	1,337	88,633	5,344	34,150	150,336	1,524	719	2,704
4. Nottbäcks pastorats	53	—	103	3,243	148	278	4,596	49	42	59
5. Skatelöfs d:o	493	10	483	29,674	750	1,176	29,247	615	492	123
Summa	2,866	786	12,355	675,009	57,699	222,239	1,483,723	14,717	6,166	86,774

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
Kalmar läns sparbanker.	Delegare			Delegarnes				Sparbankens egen fond.		
	tillkomne nya	afgångne	qvarstående vid årets slut.	insatta belopp	godtgjorda räntor	uttagna belopp	behållning vid årets slut.	Inkomster.	Förvaltningskostnader m. m.	Behållning vid årets slut.
	under året.			under året.						
	Antal.			Rdr Rmt.				Rdr Rmt.		
1. Kalmar stads	446	148	2,148	97,374	12,023	55,349	297,496	17,847	15,588	48,868
2. Borgholms och Ölands	54	9	214	7,852	2,047	1,805	45,581	626	224	4,466
3. Vesterviks	915	379	4,201	290,947	39,671	190,225	904,373	13,366	23,424	107,857
4. Högsby och Långemåla ²⁰⁾	2	59	42	354	167	1,747	3,513	?	?	36
5. Oskarshamns	344	131	1,294	136,732	8,711	65,012	241,767	4,969	4,381	34,045
6. Vimmerby	128	53	625	16,854	3,192	12,510	68,983	?	?	7,317
7. Vissefjerda och Söderåkra församlingars	44	11	153	6,167	751	2,139	17,538	?	?	3,478
8. Ålems ²¹⁾	31	4	115	6,483	602	862	20,238	?	?	1,050
9. Mönsterås ²²⁾	35	4	96	4,638	414	1,982	9,637	?	?	939
10. Kalmar läns lifränte-anstalts sparbanksafdelning	115	71	738	31,693	3,893	11,309	95,687	?	?	1,676
11. Fliseryds församling	34	7	427	15,395	964	10,689	20,300	?	?	32,033
12. Misterhults sockens ²³⁾	48	11	212	17,354	1,200	1,920	34,714	?	?	4,379
13. Hjorteds d:o ²⁴⁾	98	30	225	25,283	1,755	4,817	37,561	?	?	4,785
14. Öfverums bruks	3	—	9	620	161	130	3,540	—	—	—
15. Ås och Ventlinge socknars	12	—	46	1,451	132	—	3,318	?	?	38
16. Högsby folkbank	51	—	51	2,985	25	—	3,010	—	—	—
17. Aspelands härads	30	—	30	1,286	—	—	1,286	—	—	—
Summa	2,390	917	10,626	663,468	75,708	360,496	1,808,542	—	—	250,967

Gotlands läns sparbanker.

1. Sällskapet D. B. W:s ²⁵⁾	873	336	4,688	128,883	21,824	79,476	483,479	3,358	1,740	34,117
2. Klinte församlings ²⁶⁾	72	—	497	11,207	1,774	2,226	42,629	?	?	1,499
3. Bunge d:o.....	78	10	298	13,436	1,648	4,336	39,049	?	?	881
4. Burs pastorats.....	160	90	383	16,868	874	4,571	24,732	?	?	230
5. Vänge sockens.....	17	7	70	1,321	109	432	2,539	?	?	37
6. Martebo d:o ²⁷⁾	11	1	50	595	83	54	1,970	?	?	78
7. Mästerby d:o.....	22	2	70	1,606	137	575	3,855	?	?	77
8. Stenkumla och Träkumla d:o.....	16	1	63	801	49	86	1,548	?	?	4
9. Alfva pastorats.....	141	28	335	10,596	687	2,399	19,733	?	?	374
10. Sanda.....	54	5	150	1,728	85	657	2,746	?	?	38
11. Kräklingbo sockens ²⁸⁾	61	14	195	9,760	580	1,977	14,897	?	?	168
12. Hogräns d:o ²⁹⁾	18	2	69	1,770	81	220	2,842	?	?	18
13. Hejde pastorats.....	42	7	111	3,310	243	724	6,979	?	?	125
14. Lärbro sockens.....	57	5	182	4,608	276	484	7,959	?	?	9
15. Tingstäde d:o.....	65	—	65	2,213	50	—	2,264	?	?	14
16. Garda d:o.....	127	—	127	7,176	45	56	7,165	?	?	22
17. Hangvars och Halls socknars.....	37	—	37	1,630	11	—	1,641	?	?	5
18. Atlingbo sockens.....	48	1	47	868	13	2	878	?	?	5

Samma

1,899	509	7,437	218,376	28,569	98,275	666,905	—	—	37,701
-------	-----	-------	---------	--------	--------	---------	---	---	--------

Blekinge läns sparbanker.

1. Karlskrona (eller Blekinge läns).....	685	385	5,410	333,973	36,239	238,579	830,609	?	?	39,029
2. Karlshamns stads ³⁰⁾	459	309	3,166	184,817	32,687	172,425	687,978	?	?	77,525
3. Sölvesborgs d:o.....	309	118	1,967	168,018	18,247	107,126	432,543	?	?	77,244
4. Jemshögs, Kyrkhults och Näsums församlingars.....	249	74	1,085	183,813	12,237	92,241	326,253	?	?	23,154
5. Ronneby köpings samt Ronneby och Backaryds socknars distrikts.....	168	110	904	75,697	8,659	53,430	205,838	?	?	7,443

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
	Delegare			Delegarnes				Sparbankens egen fond.		
	tillkomne nya	afgångne	qvarstående vid årets slut.	insatta belopp	godtgjorda räntor	uttagna belopp	behållning vid årets slut.	Inkomster.	Förvaltningskostnader m. m.	Behållning vid årets slut.
	under året.			under året.						
	Antal.			Rdr Rmt.				Rdr Rmt.		
6. Fridlefstads, Rödeby o. Sillhöfda församligars ³¹⁾	59	10	204	29,219	1,264	8,711	33,705	?	?	2,052
7. Tvings sockens	37	15	173	11,832	791	6,406	20,038	?	?	2,411
8. Asarums församlings	139	72	979	59,253	4,232	35,087	108,017	?	?	3,286
9. Östra härads	53	16	424	17,762	1,924	12,611	46,318	?	?	2,056
10. Hjortsberga m. fl. socknars	36	19	243	11,935	1,196	11,696	26,884	?	?	2,119
11. Hoby sockens	79	6	183	34,703	1,374	8,096	42,710	?	?	1,180
12. Mörrums	129	2	257	30,735	892	6,939	34,156	?	?	481
13. Eringsboda	48	—	48	9,021	54	—	9,075	?	?	435
Summa	2,450	1,136	15,043	1,150,778	119,796	753,347	2,804,124	—	—	238,415
Kristianstads läns sparbanker.										
1. Kristianstads	1,155	481	6,404	348,591	59,000	173,030	1,332,602	14,823	10,486	137,119
2. Vestra Göinge härads	580	230	2,718	147,242	28,725	76,939	629,049	6,994	3,145	40,154
3. Ströfvelstorps församlings	110	95	524	27,066	4,029	14,439	85,008	1,058	814	7,889
4. Simrishamns	233	20	1,351	108,483	13,816	52,279	326,766	3,945	631	24,215
5. Östra Göinge härads	352	135	1,549	137,374	14,179	50,032	346,218	4,041	2,763	19,540
6. Båstads	239	89	1,146	119,700	9,818	78,705	236,061	2,091	655	6,220
7. Gälds och Albo härads	371	125	1,617	100,541	11,059	51,951	279,844	5,706	1,253	14,917
8. Norra och Södra Åsbo d:o ³²⁾	506	121	1,874	132,561	12,883	67,852	311,598	3,108	3,335	9,402

9. Gärds härads ³³⁾	187	137	1,207	64,416	2,226	42,059	174,477	1,939	976	5,135
10. Villands d:o ³⁴⁾	184	83	809	46,994	4,382	18,494	115,053	1,061	499	2,006
11. Engelholms	436	80	1,625	152,782	11,669	41,439	297,544	2,913	940	4,372
12. Glimåkra	124	21	537	38,303	3,417	9,987	88,105	755	59	1,660
13. Örkeneds	113	21	455	41,359	2,135	5,560	65,689	435	255	324
14. Ingelstads och Jerrestads härads	339	60	1,265	108,106	7,448	37,322	197,897	1,831	755	2,035
15. Borrby	58	15	277	49,302	2,361	15,946	68,021	534	5	1,205
16. Vittsjö sockens ³⁵⁾	127	34	443	38,047	2,345	13,119	65,377	612	136	1,471
17. Åkarp's d:o	77	9	178	18,556	1,184	4,980	34,400	279	64	944
18. Åhus d:o ³⁶⁾	116	40	494	18,866	2,131	5,077	49,484	522	137	659
19. Björnekulla pastorats	94	16	317	21,925	1,580	3,367	39,751	166	232	176
20. Oppmanna och Vånga socknars	188	9	309	22,987	765	3,533	26,433	1,197	159	5,473
21. Esphults och Linneröds	376	8	368	35,370	855	3,832	32,393	386	163	6,138
Summa	5,965	1,829	25,467	1,778,571	196,007	769,942	4,801,770	54,396	27,462	291,054
Malmöhus läns sparbanker.										
1. Malmö stads	1,768	649	11,114	779,547	67,629	578,932	1,544,200	21,752	14,590	122,082
2. Ystads	1,200	464	6,779	399,327	77,852	274,682	1,710,191	?	?	134,249
3. Sparbanken i Lund	1,806	1,008	16,091	1,570,805	141,742	1,119,537	3,301,916	?	?	267,675
4. Landskrona stads	697	363	4,257	225,732	28,840	134,233	673,904	9,143	8,509	54,608
5. Helsingborgs d:o	545	286	3,529	214,971	29,435	174,686	651,900	8,510	19,846	56,806
6. Höganäs stenkolsverks	14	21	268	6,696	861	8,681	16,655	80	80	1,333
7. Färs härads	676	218	3,116	274,973	38,221	111,206	814,982	4,724	2,542	28,204
8. Oxie d:o	325	98	1,676	134,544	10,741	41,068	291,202	3,212	1,447	17,264
9. Skytts d:o	232	97	1,226	154,857	18,468	65,535	415,660	2,687	1,429	15,268
10. Luggude d:o	357	162	1,980	197,860	25,713	74,069	564,651	3,261	1,561	14,864
11. Frosta d:o	682	234	3,912	364,466	54,556	171,340	1,165,723	6,347	2,567	34,799
12. Torna, Bara och Harjagers härads	570	128	3,220	490,122	37,657	200,739	901,662	7,670	4,690	24,558

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
	Delegare			Delegarnes				Sparbankens egen fond.		
	tillkomne nya	afgånge	qvarstående vid årets slut.	insatta belopp	godtgjorda räntor	uttagna belopp	behållning vid årets slut.	Inkomster.	Förvaltningskostnader m. m.	Behållning vid årets slut.
	under året.		under året.							
	Antal.			Rdr Rmt.				Rdr Rmt.		
13. Vemmenhøgs härads	488	220	2,301	93,921	17,415	58,699	355,394	2,963	992	21,922
14. Kullens	287	124	1,502	209,145	16,915	131,568	387,962	5,238	3,356	19,415
15. Lunds stads och kringliggande lands	572	165	3,057	557,703	32,849	428,993	765,486	8,694	1,769	33,241
16. Onsjø härads	217	46	1,058	53,957	7,310	26,654	169,252	2,269	584	6,180
17. Esløfs med kringliggande orts	343	43	1,311	133,318	6,533	59,770	180,285	1,711	1,167	2,116
18. Kattarps sockens	47	13	296	12,288	1,906	4,102	42,485	257	35	735
19. Allerums, Flenninge och Vålinge	215	38	988	113,213	9,913	50,947	228,677	1,849	1,611	3,147
20. Svaløfs m. fl. socknars ³⁷⁾	232	39	849	41,509	2,380	22,353	62,270	740	458	934
21. Trelleborgs stads ³⁸⁾	473	40	1,566	199,988	18,640	80,339	424,978	23,252	19,722	11,874
22. Sparbanken i Klörup	206	51	772	91,844	5,189	41,237	133,584	1,605	435	2,705
23. Jonstorps och Farhults	265	8	621	83,773	3,134	38,321	89,560	659	112	1,165
24. Hersløfs sockens	185	1	184	8,186	103	51	8,238	41	10	31
25. Vällufs och Helsingborgs landsförsamlings ..	271	2	269	133,316	2,943	15,601	120,659	1,766	357	1,410
Summa	12,673	4,518	71,942	6,546,061	656,945	3,913,343	15,021,476	—	—	876,585
Hallands läns sparbanker.										
1. Halmstads ³⁹⁾	524	147	2,989	208,463	21,959	95,781	533,507	6,907	3,575	36,252
2. Varbergs ⁴⁰⁾	412	123	3,202	112,575	15,111	63,582	351,503	8,571	2,365	53,504
3. Laholms	110	41	508	16,202	2,828	8,968	65,317	891	176	6,401

4. Falkenbergs	188	41	761	47,776	4,888	18,052	104,173	?	?	4,009
5. Eftra sockens	6	—	53	746	56	25	1,704	9	—	16
6. Fjäre härads i Kungsbacka	278	38	946	65,013	4,846	35,136	120,781	2,264	185	6,763
Summa	1,518	390	8,459	450,775	49,688	221,544	1,176,985	—	—	106,945
Göteborgs och Bohus läns sparbanker.										
1. Göteborgs stads ⁴¹⁾	1,907	951	13,776	840,618	145,504	792,797	3,132,303	73,001	62,872	231,860
2. Uddevalla	1,061	109	3,764	283,414	26,242	162,765	616,916	?	?	69,394
3. Marstrands och omgifnings	139	40	766	39,495	3,555	33,482	80,464	?	?	4,988
4. Strömstads ⁴²⁾	153	74	1,365	120,721	7,821	77,320	180,291	?	?	10,670
5. Lysekils ⁴³⁾	20	46	103	3,540	?	61	2,764	?	?	746
6. Karl Johans församlings	80	202	740	51,921	3,582	52,943	58,553	5,271	5,402	2,123
7. Göteborgs och Bohus läns ⁴⁴⁾	2,533	651	12,676	910,423	77,771	702,511	1,719,279	14,419	8,438	12,832
8. Aktiebolaget Göteborgs Folkbanks sparkasse- afdelning ⁴⁵⁾	89	—	89	6,219	25	650	5,594	50,906	?	50,906
Summa	5,982	2,073	33,279	2,256,351	264,561	1,825,232	5,800,183	—	—	383,519
Elfsborgs läns sparbanker.										
1. Venersborgs	1,176	339	5,089	212,813	30,764	91,986	710,337	11,577	4,512	94,171
2. Borås	471	169	2,704	75,341	15,044	45,198	334,000	4,483	1,603	43,650
3. Åmåls	425	86	1,507	90,996	11,662	25,633	278,984	2,900	1,094	20,099
4. Alingsås	386	134	1,672	95,563	8,972	28,455	229,664	3,010	1,751	15,708
5. Ulricehamns	251	46	1,008	104,382	9,580	37,627	241,404	4,776	1,004	29,987
6. Fuxerna församlings	70	44	288	12,719	1,186	4,328	29,771	359	239	962
7. Svenljunga do.	218	8	1,002	70,480	4,260	46,409	99,728	3,007	700	32,841
8. Norra Kinds	375	36	339	31,939	804	5,110	27,634	321	274	1,548
9. Nordals härads	605	6	599	50,674	1,249	1,694	50,229	499	285	214
Summa	3,977	868	14,208	744,907	83,521	286,440	2,001,751	30,932	11,462	239,180

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
	Delegare			Delegarnes				Sparbankens egen fond.		
	tillkomne nya	afgångne	qvarstående vid årets slut.	insatta belopp	godtgjorda räntor	uttagna belopp	behållning vid årets slut.	Inkomster.	Förvaltningskostnader m. m.	Behållning vid årets slut.
	under året.			under året.						
	Antal.			Rdr Rmt.				Rdr Rmt.		
Skaraborgs läns sparbanker.										
1. Bromö glasbruksarbetares	—	14	69	239	624	4,110	10,756	—	—	—
2. Mariestads	675	174	3,015	69,800	22,357	52,249	461,251	5,603	4,188	34,319
3. Lidköpings	379	109	1,085	59,336	6,317	22,042	153,592	2,318	847	18,721
4. Skaraborgs läns allmänna	1,924	454	7,779	163,943	30,372	61,181	697,779	5,595	3,248	24,022
5. Karlsborgs ⁴⁶⁾	—	18	—	80	270	17,265	—	249	117	3,043
6. Falköpings ⁴⁷⁾	157	67	552	20,463	1,357	5,086	37,000	263	937	136
7. Sköfde	332	41	1,177	26,363	4,058	9,706	94,349	1,447	508	1,498
8. Hjo	159	37	782	21,116	2,477	4,881	61,458	3,255	2,871	1,009
Summa	3,626	914	14,459	361,340	67,832	176,320	1,516,185	18,730	12,716	82,748
Vermlands läns sparbanker.										
1. Karlstads ⁴⁸⁾	1,598	593	6,727	402,562	64,720	245,744	1,430,204	14,486	22,857	79,877
2. Filipstads bergslags	332	82	1,802	59,907	20,821	39,994	444,587	6,511	3,626	33,102
3. Kristinehamns	360	122	1,769	76,481	15,844	43,228	362,366	5,465	1,931	42,131
4. Västra Vermlands	324	38	796	41,706	4,056	13,282	103,621	1,005	362	5,376
5. Sunne	163	26	477	31,246	3,260	7,157	79,497	1,938	461	4,954
6. Nedre Ulleruds sockens	60	22	199	13,074	1,510	5,071	34,550	355	179	1,057
Summa	2,837	883	11,770	624,976	110,211	354,476	2,454,325	29,760	29,416	166,497

Örebro läns sparbanker.

1. Örebro.....	1,238	778	5,318	312,140	49,435	163,163	1,155,558	65,184	56,478	75,785
2. Viby församlings.....	80	28	402	9,267	1,975	3,869	44,216	26	3	456
3. Nora.....	379	125	1,594	97,548	19,441	40,183	405,374	3,560	2,012	26,990
4. Åskersunds.....	189	60	1,100	33,960	6,079	24,722	138,528	2,608	915	17,341
5. Kumla.....	70	18	411	26,913	3,237	4,502	70,465	428	400	494
6. Länns församlings.....	36	15	170	6,793	1,181	2,931	25,273	200	83	1,753
7. Sköllersta d:o.....	13	5	82	1,665	170	514	4,242	49	25	113
8. Karlskoga härads.....	115	26	375	13,792	1,648	4,441	41,613	513	177	2,476
9. Stora Mellösa församlings.....	44	11	199	2,981	494	974	11,707	165	77	872
10. Fellingsbro d:o.....	149	29	716	22,131	5,321	9,301	110,814	1,123	568	8,658
11. Nya Kopparbergs d:o.....	82	31	343	18,710	3,405	8,734	67,607	1,105	321	8,619
12. Lindesbergs.....	205	46	664	33,723	5,587	16,501	117,430	990	572	3,431
13. Ramsbergs församlings.....	43	15	183	8,048	1,190	5,853	26,673	433	89	2,256
14. Kräklinge d:o.....	12	4	39	1,161	112	674	2,656	32	10	164
15. Hjulsjö sockens.....	39	13	166	8,057	1,659	2,940	34,048	182	—	778
16. Örebro folkbanks grundfond och sparkassa....	213	46	657	61,319	2,329	12,509	125,946	?	?	11,460
17. Lerbäckers sockens.....	50	14	142	3,047	399	1,995	9,241	113	45	328
18. Grythytte d:o ⁴⁹⁾	65	11	193	13,525	1,807	3,336	33,744	157	13	522
19. Hallsbergs folkbanks sparkassa ⁵⁰⁾	81	1	80	9,462	133	1,447	8,148	827	—	8,804
Summa	3,103	1,276	12,834	684,242	105,602	308,589	2,433,283	77,095	61,788	171,300

Vestmanlands läns sparbanker.

1. Vesterås.....	633	226	3,203	104,141	26,799	80,962	565,780	6,976	2,960	44,831
2. Sala.....	249	36	1,022	31,166	6,335	19,349	137,199	1,239	751	6,329
3. Köpings.....	269	57	1,068	34,447	8,234	17,098	178,288	2,310	830	11,484
4. Heds församlings.....	6	3	50	1,192	283	422	6,252	46	20	624

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
	Delegare			Delegarnes				Sparbankens egen fond.		
	tillkomna	afgångne	qvarstående vid årets slut.	insatta belopp	godtgjorda räntor	uttagna belopp	behållning vid årets slut.	Inkomster.	Förvaltningskostnader m. m.	Behållning vid årets slut.
	under året.			under året.						
	Antal.			Rdr Rmt.				Rdr Rmt.		
5. Arboga.....	119	75	732	21,776	3,766	19,582	84,032	609	650	1,078
6. Simtuna församlings	—	3	16	21	229	2,029	4,343	179	—	1,761
7. Vestmanlands län	1,311	127	3,813	227,701	19,949	58,555	501,854	3,677	1,575	6,138
Summa	2,587	527	9,904	420,444	65,595	197,997	1,477,748	15,036	6,786	72,245
Kopparbergs läns sparbanker.										
1. Falu stads	281	179	2,134	60,534	15,566	44,372	334,866	?	?	81,250
2. Husby församlings	147	29	958	18,756	4,350	6,429	95,227	?	?	9,791
3. Kopparbergs läns ⁶¹⁾	1,581	141	4,127	150,359	14,631	26,939	377,305	953	?	11,384
4. Norrbärke församlings	148	29	547	28,892	3,700	4,251	92,594	?	?	2,839
5. Hedemora	158	30	849	19,077	4,040	6,757	91,151	1,099	296	4,331
6. Stora Skedvi ⁵²⁾	53	21	211	6,494	849	2,587	20,182	254	122	1,288
7. Grangärde sockens	21	1	173	2,889	258	231	6,783	?	?	1,585
8. Leksands d:o	537	—	537	36,350	649	—	37,000	246	278	1,198
9. By d:o	164	3	161	11,159	180	224	11,114	1,034	178	856
Summa	3,090	433	9,697	334,510	44,223	91,790	1,066,222	—	—	114,522
Gefleborgs läns sparbanker.										
1. Gefle stads	673	371	2,915	477,156	45,557	464,565	961,098	13,359	4,739	94,179
2. Fernebo församlings	—	14	80	—	48	279	796	—	—	—

3. Hudiksvalls	301	100	1,192	90,424	9,367	25,996	243,668	2,528	936	4,790
4. Söderhamns	287	58	842	60,494	6,924	29,433	160,717	1,797	769	9,051
5. Forsbacka bruks	—	—	30	292	69	110	1,335	10	—	181
6. Enångers församlings	47	19	267	8,661	1,455	3,497	32,671	292	196	1,072
7. Ofvansjö d:o	197	17	716	35,972	3,256	11,077	81,555	1,061	1,021	2,472
8. Torsåkers d:o ⁵³⁾	99	108	535	17,689	2,515	14,970	47,289	67	304	175
9. Voxna d:o	10	5	273	888	195	373	4,616	293	224	889
10. Gefleborgs läns ⁵⁴⁾	1,654	329	5,725	690,640	52,646	355,404	1,243,739	9,119	5,021	14,506
11. Bollnäs sockens	22	5	91	3,043	239	961	5,948	214	44	2,560
12. Årsunda d:o	38	7	124	9,394	599	1,414	17,378	—	50	—
13. Gefle Folkbank	136	32	707	142,651	2,746	115,233	69,332	3,728	1,507	12,445
Summa	3,464	1,065	13,497	1,537,304	125,616	1,023,312	2,870,142	32,468	14,811	142,260
Västernorrlands läns sparbanker.										
1. Hernösands	678	137	2,381	144,302	16,031	53,477	389,578	4,593	2,576	31,063
2. Sundsvalls	383	85	1,592	91,490	15,610	51,442	350,730	4,560	857	28,099
3. Örnsköldsvik	113	27	251	15,048	1,017	2,709	30,479	595	442	720
Summa	1,174	249	4,224	250,840	32,658	107,628	770,787	9,748	3,875	59,882
Jämtlands läns sparbank.										
1. Jämtlands läns	624	115	2,058	239,124	33,140	85,031	769,166	7,543	3,376	52,422
Vesterbottens läns sparbanker.										
1. Skellefteå församlings ⁵⁵⁾	112	23	385	24,061	3,666	7,196	82,526	941	1,080	5,103
2. Vesterbottens läns	385	63	1,356	34,122	3,430	13,728	89,808	878	324	1,718
Summa	497	86	1,741	58,183	7,096	20,924	172,334	1,819	1,404	6,821

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
Norrbottens läns sparbanker.	Delegare			Delegarnes				Sparbankens egen fond.		
	tillkomne nya	afgäagne	qvarstående vid årets slut	insatta belopp	godtgjorda räntor	uttagna belopp	behållning vid årets slut.	Inkomster.	Förvaltningskostnader m. m.	Behållning vid årets slut.
	under året.			under året.						
	Antal.			Rdr Rmt.				Rdr Rmt.		
1. Norrbottens läns.....	149	54	772	36,885	6,678	20,011	140,620	1,274	813	10,425
2. Neder-Kalix sockens.....	55	16	243	14,580	1,760	1,943	45,944	357	300	404
3. Haparanda.....	54	15	252	9,404	1,323	3,663	28,561	417	156	979
4. Luleå stads.....	106	32	430	15,655	1,924	5,853	46,845	727	343	2,169
5. Öfver-Torneå sockens.....	42	4	184	11,783	1,073	6,312	26,587	257	150	225
Summa	406	121	1,881	88,307	12,758	37,782	288,557	3,032	1,762	14,202
259..... Summa för hela riket år 1871	85,093	25,717	415,667	25,811,580	3,129,146	14,572,060	71,694,016	)	)	4,681,229
235..... " " " " " 1870	66,020	22,801	354,357	19,409,657	2,531,456	12,003,056	57,376,811	—	—	4,263,110
222..... " " " " " 1869	45,932	26,170	309,526	13,825,404	2,152,236	11,607,999	47,128,320	—	—	3,980,327
216..... " " " " " 1868	38,428	25,514	289,557	11,594,459	1,991,447	11,018,486	42,723,407	—	—	3,813,158
203..... " " " " " 1867	39,503	23,019	275,083	10,670,179	1,875,947	10,242,938	40,069,366	—	—	3,570,403
195..... " " " " " 1866	36,604	22,088	259,407	9,394,427	1,786,572	9,390,796	37,758,599	—	—	3,375,996
186..... " " " " " 1865	35,776	20,006	244,726	9,577,985	1,662,917	8,586,647	35,983,636	—	—	3,132,644
179..... " " " " " 1864	30,723	20,734	228,249	7,014,643	1,561,486	7,548,545	33,376,991	—	—	3,038,356
175..... " " " " " 1863	28,337	18,429	218,335	6,810,329	1,511,445	7,090,264	32,494,403	—	—	2,807,222
167..... " " " " " 1862	27,079	17,397	208,343	6,706,324	1,443,144	6,649,716	31,261,338	—	—	2,542,241
156..... " " " " " 1861	26,673	15,445	198,559	6,788,371	1,326,381	5,632,461	29,772,670	—	—	2,309,290

*) Angående bristerna i dessa koll. jfr sid. 78 här ofvan.

Anmärkningar

till tab. N:o 1 A.

- ¹⁾ Från sparbankens egna fonds inkomster och utgifter äro här frändragna de å redogörelsen härbland upptagna räntorna åt delegarne.
- ²⁾ Kommer att upphöra i början af 1873.
- ³⁾ Utom de för sparbanken angifna beloppen hade socknarna Kimstad, Borg och Löt, Klockrike och Brunneby, Östra Eneby samt Östra Harg, från hvilka serskilda redogörelser afgifvas, uti länssparbanken vid 1871 års slut innestående 48,945 Rdr 13 öre.
- ⁴⁾ 650 Rdr mera i kol. 8 än hvad det borde vara i jemförelse med öfriga uppgifter.
- ⁵⁾ Sparbankens medel insättas i Linköpings läns sparbank, men äro antagligen ej inräknade i dess redogörelse.
- ⁶⁾ Emedan ingen uppgift lemnats om beloppet af sparbankens egna fonder, upptages det här till detsamma, hvartill det för 1870 finnes angifvet.
- ⁷⁾ Om delegareantalet inga uppgifter meddelade; i kol. 4 är därför insatt 1870 års siffra. Någon skilnad mellan delegarnes och sparbankens egna medel är ej gjord i redogörelsen, och är därför här sparbankens fond 1870 frändragen i kol. 8 och i stället satt uti kol. 11.
- ⁸⁾ Af beloppet i kol. 5 utgöra Rdr 18: 48 premier.
- ⁹⁾ Uppgifterna i kol. 4 och 8 ej fullt öfverensstämmande i jemförelse med de förr lemnade.
- ¹⁰⁾ Uppgifterna omfatta räkenskapsåret 1 Juli 1871—1 Juli 1872.
- ¹¹⁾ De afgångne delegarnes antal 68 (kol. 3) tyckes ej vara frändraget kol. 4.
- ¹²⁾ Likasom under förlidet år, tyckes äfven nu intet afdrag skett för de afgångne delegarne. Äfven i fråga om delegarnes behållning stämma ej uppgifterna.
- ¹³⁾ Uppgifterna till en del ändrade i öfverensstämmelse med den tryckta revisionsberättelsen.
- ¹⁴⁾ I kol. 8 32 Rdr mera än hvad öfriga och föregående års tal angifva.
- ¹⁵⁾ De kvarstående delegarne (kol. 4) 22 flere än hvad öfriga uppgifter antyda. Männe de 11 afgångne blifvit tillagde i stället för frändragne?
- ¹⁶⁾ Kol. 8 stämmer ej riktigt med kol. 5—7 och föregående årsuppgifter.
- ¹⁷⁾ Sparbankens egen fond uppgifves nu för 1870 års slut till Rdr 1,739: 70 i stället för de förr angifna Rdr 1,862: 93.
- ¹⁸⁾ Från 1870 ingår som sparbankens enskilda fond 115 Rdr, för hvilka förr ej redogjorts.
- ¹⁹⁾ Egna fondens ingående balans från 1870 uppgifves nu till Rdr 52: 19 i stället för Rdr 87.
- ²⁰⁾ Behållningen (kol. 8) är Rdr 58: 35 högre angifven än hvad öfriga data antyda. Bankens med flit minskade verksamhet ersattes genom den i socknen inrättade folkbanken.
- ²¹⁾ I öfverensstämmelse med öfriga uppgifter skulle behållningen (kol. 8) utgöra Rdr 20,097: 04.
- ²²⁾ D:o d:o d:o d:o Rdr 9,688.
- ²³⁾ Då uppgifna behållningen (kol. 8) med 1,200 Rdr understiger den, som med ledning af öfriga uppgifter erhålles, så synes räntan (kol. 6) icke vara till behållningen lagd. Likartad felaktighet visar äfven föregående års redogörelse.
- ²⁴⁾ Behållning uppgifves (i kol. 8) till Rdr 37,561: 37 i stället för Rdr 38,015: 04, såsom öfriga uppgifter skulle fordra.
- ²⁵⁾ Delegarnes antal (kol. 4) 9 flere än hvad af öfriga uppgifter erhålles.
- ²⁶⁾ Förra årets behållning Rdr 31,422: 25 + årets insatser Rdr 11,206: 55 utgöra precis den uppgifna och behörigen klassificerade behållningen Rdr 42,628: 80. Räntor och uttagna belopp tyckas sålunda ej vara, såsom sig bör, medräknade.

- 27) I kol. 4 och 8 en liten differens från hvad öfriga data skulle gifva.
- 28) I kol. 4 en dylik ringa differens.
- 29) Behållningen (kol. 8) skulle enligt de öfriga data vara Rdr 2,903: 19.
- 30) I kol. 4 äro 32 delegare flere än beräkningen utvicar.
- 31) I kol. 8 15 Rdr mindre än hvad beräkning gifver vid handen.
- 32) Ut i förvaltningskostnaden (kol. 10) ingå äfven afskrifning af osäkra fordringar (Rdr 588) och tjenstemännens arvoden jemväl för år 1870.
- 33) Enligt hvad årsredogörelsen nu upplyser, var delegareantalet vid 1870 års slut 1,157 och deras behållning Rdr 149,894: 08. Det för år 1871 uppgifna ringa räntebeloppet Rdr 2,226 torde ej vara riktigt. Rätta beloppet är antagligen minst 8,000 Rdr.
- 34) Ingående balansen från 1870 i fråga om delegarnes behållning uppgifves nu till Rdr 82,161: 41 (i stället för Rdr 81,848: 09). Summan af förstnämnda belopp jemte insatser och räntor äro i redogörelsen utförda med Rdr 133,547: 06 (i stället för Rdr 133,537: 06).
- 35) Sparbankens egen fond 1870 uppgifves nu 100 Rdr mindre än i nämnde års redogörelse.
- 36) 1870 års delegareantal uppgifves nu till 418 i stället för de förr angifne 403.
- 37) Enligt den nu inkomna redogörelsen skulle 1870 års ställning hafva varit: 656 delegare (i stället för uppgifne 639) med en behållning af Rdr 40,733: 06 (i stället för Rdr 40,324), samt sparbankens egen fond Rdr 651: 42 (i stället för Rdr 5,048).
- 38) 1870 års behållning uppgifves nu jemnt 100 Rdr mindre än hvad den borde vara enligt det årets redogörelse. De betydliga förvaltningskostnaderna och inkomsterna för sparbankens egen fond torde måhända bero af bokföringssättet (inneslutande äfven delegarnes räntor?).
- 39) Bland egna fondens utgifter ingå äfven 1,000 Rdr till lasarettet i Halmstad.
- 40) De från år 1870 kvarstående delegarne uppgifvas nu till 2,913 i stället för de i förra redogörelsen angifne 2,244.
- 41) Enär i redogörelsen bland sparbankens egen fonds inkomster och utgifter äfven influtit räntor, äro dessa hvad delegarne beträffar (kol. 6) här fråndragne (kol. 8 och 9).
- 42) Äfven med rättelse i 1870 års antecknade delegarebehållning (Rdr 138,423) till Rdr 129,154: 24 öfverensstämmer ej den för 1870 nu uppgifna behållningen med öfriga data. Bland sparbankens enskilda inkomster ingå äfven Rdr 85: 40, utgörande öfver 10 år gamla depositioner.
- 43) Uppgifterna i flere hänseenden ej sammanstämmande.
- 44) Sparbanken har filialafdelningar i 33 socknar inom länet.
- 45) Bankens egna fond redovisas egentligen sålunda:
Fonden vid rörelsens början d. 20/10 1871.....	Rdr 50,070: —
Inkomster genom ny aktieteckning.....	» 560: —
Reservfonden bildad genom inträdesavgifter å hvarje aktie.....	» 275: 64.
- Behållning vid årets slut Rdr 50,905: 64.
- 46) Banken upphört med 1871 års utgång.
- 47) Rättelser nu meddelade i fråga om delegarnes behållning och sparbankens egen fond 1870, utgörande den förra rätteligen Rdr 20,266: 80 och den senare Rdr 810: 18. Bland förvaltningskostnaderna ingå nu likasom för år 1870 lidna förluster å lån.
- 48) Bland sparbankens utgifter (Rdr 22,856: 67) ingå, utom förvaltningskostnaderna, äfven Rdr 13,505: 57 afskrifning å fastighet samt förluster.
- 49) Ingående balansen från 1870 uppgifves nu till 13 delegare mera, men till 92 Rdr behållning mindre än hvad förr är angifvet.

- ⁵⁰⁾ Af bankens hvars egna fond utgjorde Rdr 7,977: 12 grundfond och det öfriga reservfond. Förvaltningskostnaderna för sparkassan ingå i folkbankens öfriga omkostnader.
- ⁵¹⁾ Delegarebehållningen från 1870 uppgifves nu 10 Rdr mera än förr, men i stället sparbankens egen fond 10 Rdr mindre. För hvarken fondens utgifter under året eller dess belopp vid 1871 års slut äro några upplysningar lemnade.
- ⁵²⁾ Sparbankens egen fond angifven nu 25 Rdr högre 1870 än i det årets redogörelse.
- ⁵³⁾ Största delen af det under året uttagna beloppet har insatts i länets sparbank genom en vid Hofors bruk bildad sparbankskomité.
- ⁵⁴⁾ Vid 1871 års slut räknade sparbanken 460 insättare från 17 främmande län med ett besparadt belopp af Rdr 118,000 Rdr. — Under banken sortera sparbankskomitéer i förstaden Strömsbro, samt i socknarna Alfta, Arbrå, Fernebo, Hanebo, Hedesunda, Hamrånge, Ljusdal, Norrala, Rengsjö, Segersta, Skog, Trönö och Ockelbo, äfvensom å Axmars och Hofors bruk.
- ⁵⁵⁾ Sparbankens egen fond angifves nu hafva varit vid 1870 års slut Rdr 5,242: 27 i stället för Rdr 1,309 enligt 1870 års redogörelse. Bland utgifterna ingå äfven afskrifningar.

Förestående anmärkningar uppvisa visserligen åtskilliga brister i den öfverensstämmelse, som borde finnas i de uppgifter från flere sparbanker, som lemnats för detta år 1871 och för föregående år, äfvensom att icke alla sparbanker hafva samma räkenskapsår, eller kalenderåret, men dessa för en fullt exakt framställning af årets sparbanksverksamhet delvis hinderliga omständigheter äro dock, då felen eller bristerna röra små banker och små summor, af så ringa betydighet, att de ej öfva någon egentligt störande inflytelse, utan torde förestående tabell *Nr* 1 A få anses uttrycka det verkliga förhållandet.

För att lätta öfversigten öfver sparbankernas verksamhet meddelas å härefter följande sidor i tabell *Nr* 1 B ett af föregående tabell upprättadt länssammandrag, i hvilket länssummorna äro såväl utförda med de absoluta talen, som uttryckta i procent af hvarje kolumns slutsumma för hela riket.

Tab. N:o 1 B. Sammandrag af sparbankernas rörelse och ställning,
slutsummorna för hela riket och jämförda

1.		2.		3.		4.		5.	
Län.		Tillkomne nye delegare.		Afgångne delegare.		Qvarstående delegare.		Insatt belopp.	
		Antal.	%.	Antal.	%.	Antal.	%.	Rdr.	%.
1	Stockholms stad	7,169	8·4	2,167	8·4	47,294	11·4	2,548,815	9·9
2	Stockholms län	2,875	3·4	759	3·0	13,327	3·2	1,192,304	4·6
3	Uppsala d:o	2,105	2·5	798	3·1	11,004	2·6	475,670	1·8
4	Södermanlands d:o	2,461	2·9	837	3·3	13,550	3·3	641,054	2·5
5	Östergötlands d:o	5,748	6·8	1,867	7·2	28,841	6·9	1,164,126	4·5
6	Jönköpings d:o	3,607	4·2	594	2·3	20,170	4·9	706,045	2·7
7	Kronobergs d:o	2,866	3·4	786	3·1	12,355	3·0	675,009	2·6
8	Kalmar d:o	2,390	2·8	917	3·6	10,626	2·6	663,468	2·6
9	Gotlands d:o	1,899	2·2	509	2·0	7,437	1·8	218,376	0·8
10	Blekinge d:o	2,450	2·9	1,136	4·4	15,043	3·6	1,150,778	4·5
11	Kristianstads d:o	5,965	7·0	1,829	7·1	25,467	6·1	1,778,571	6·9
12	Malmöhus d:o	12,673	14·9	4,518	17·5	71,942	17·3	6,546,061	25·4
13	Hallands d:o	1,518	1·8	390	1·5	8,459	2·0	450,775	1·7
14	Göteborgs och Bohus d:o	5,982	7·0	2,073	8·1	33,279	8·0	2,256,351	8·8
15	Elfsborgs d:o	3,977	4·7	868	3·4	14,208	3·4	744,907	2·9
16	Skaraborgs d:o	3,626	4·3	914	3·6	14,459	3·5	361,340	1·4
17	Värmlands d:o	2,837	3·3	883	3·4	11,770	2·8	624,976	2·4
18	Örebro d:o	3,103	3·6	1,276	5·0	12,834	3·1	684,242	2·7
19	Vestmanlands d:o	2,587	3·0	527	2·0	9,904	2·4	420,444	1·6
20	Kopparbergs d:o	3,090	3·6	433	1·7	9,697	2·3	334,510	1·3
21	Gefleborgs d:o	3,464	4·1	1,065	4·1	13,497	3·3	1,537,304	6·0
22	Vesternorrlands d:o	1,174	1·4	249	1·0	4,224	1·0	250,840	1·0
23	Jemtlands d:o	624	0·7	115	0·4	2,658	0·6	239,124	0·9
24	Vesterbottens d:o	497	0·6	86	0·3	1,741	0·4	58,183	0·2
25	Norrbottnens d:o	406	0·5	121	0·5	1,881	0·5	88,307	0·3
Summa		85,093	100·0	25,717	100·0	415,667	100·0	25,811,580	100·0

länsvis upptagande såväl de absoluta talen som dessa i procent af med länens relativa folkmängd, år 1871.

6.		7.		8.		9.		10.	
Godtgjorda räntor.		Uttaget belopp.		Delegarnes behållning.		Sparbankens egen fond.		Relativa folkmängden år 1871.	
Rdr.	%.	Rdr.	%.	Rdr.	%.	Rdr.	%.		
401,267	12·8	1,597,388	11·0	9,158,467	12·8	561,100	12·0	3·3	1
109,952	3·5	684,345	4·7	2,610,945	3·6	45,139	1·0	3·1	2
102,404	3·3	302,211	2·1	2,184,528	3·0	98,665	2·1	2·4	3
106,210	3·4	298,594	2·0	2,324,303	3·2	130,865	2·8	3·3	4
177,755	5·7	469,169	3·2	3,981,648	5·6	307,066	6·5	6·1	5
94,333	3·0	365,446	2·5	2,049,417	2·9	144,355	3·1	4·3	6
57,699	1·8	222,239	1·5	1,483,723	2·1	86,774	1·9	3·8	7
75,708	2·4	360,496	2·5	1,808,542	2·5	250,967	5·4	5·6	8
28,569	0·9	98,275	0·7	666,905	0·9	37,701	0·8	1·3	9
119,796	3·8	753,347	5·2	2,804,124	3·9	238,415	5·1	3·0	10
196,007	6·3	769,942	5·3	4,801,770	6·7	291,054	6·2	5·3	11
656,945	21·0	3,913,343	26·9	15,021,476	21·0	876,585	18·7	7·6	12
49,688	1·6	221,544	1·5	1,176,985	1·6	106,945	2·3	3·0	13
264,561	8·5	1,825,232	12·5	5,800,183	8·1	383,519	8·2	5·6	14
83,521	2·7	286,440	2·0	2,001,751	2·8	239,180	5·1	6·7	15
67,832	2·2	176,520	1·2	1,516,185	2·1	82,748	1·8	5·8	16
110,211	3·5	354,476	2·4	2,454,825	3·4	166,497	3·6	6·2	17
105,602	3·4	308,589	2·1	2,433,283	3·4	171,300	3·7	4·0	18
65,595	2·1	197,997	1·4	1,477,748	2·1	72,245	1·5	2·8	19
44,223	1·4	91,790	0·6	1,066,222	1·5	114,522	2·4	4·2	20
125,616	4·0	1,023,312	7·0	2,870,142	4·0	142,260	3·0	3·6	21
32,658	1·0	107,628	0·7	770,787	1·1	59,882	1·3	3·3	22
33,140	1·1	85,031	0·6	769,166	1·1	52,422	1·1	1·7	23
7,096	0·2	20,924	0·1	172,334	0·2	6,821	0·1	2·2	24
12,758	0·4	37,782	0·3	288,557	0·4	14,202	0·3	1·8	25
3,129,146	100·0	14,572,060	100·0	71,694,016	100·0	4,681,229	100·0	100·0	

Hvad nu först beträffar 1871 års rikssumma i de olika kolumnerna, jemförd med näst föregående års summa, finner man

att *sparbankernas antal*, som vid 1871 års slut uppgingo till 259, deraf 91 i städer och 168 å landsbygden, sedan förra året *ökats* med 24;

att de *tillkomne nye delegarnes* antal 85,093 *öfverstiger* förra årets med 19,073;

att de *afgångne delegarne* 25,717 varit 2,916 *flere* än under förra året;

att de *gvarstående delegarne* vid årets slut voro 415,667 eller 61,310 *flere* än vid 1870 års slut;

att det under år 1871 *insatta beloppet* uppgått till 25,811,580 Rdr eller 6,401,923 Rdr *mera* än under näst föregående år;

att de på delegarne för deras insatser sig belöpande *räntorna* blifvit i räkenskaperna utförda med 3,129,146 Rdr eller 597,690 Rdr *mera* än under förra året;

att de under året *uttagna beloppen*, som med 11,239,520 Rdr understiga insättningarna, utgjort 14,572,060 Rdr eller 2,569,004 Rdr *mera* än under föregående år;

att *delegarnes behållning*, innestående vid 1871 års slut, var 71,694,016 Rdr, således under året *ökad* med det betydliga beloppet af 14,317,405 Rdr;

att beloppet af *sparbankernas egen fond*, som vid 1871 års slut var 4,681,229 Rdr, under året *ökats* med 418,119 Rdr, och

att således *hela* det hos sparbankerna *innestående kapitalet*, utgörande vid 1871 års slut 76,375,245 Rdr, sedan föregående års slut *ökats* med 14,735,524 Rdr.

Om ock hvar och en af de summor eller procenttal, som förestående tabell № 1 B uppvisar, vid bedömandet af sparbanksverksamheten förtjenar allt afseende, så torde dock kol. 8 vara den som i främsta rummet efterfrågas, eller huru mycket är i dessa banker hopsparadt. Den stora summan af öfver 71 mill. Rdr — lika med 1½ gånger så mycket som af Statskontoret bokföres som rikets skuld — är mycket olika fördelad mellan de serskilda länen. Nu som förr intages det främsta rummet af Malmöhus län, hvars sparbanksdelegare innehafva mera än 15 mill. Rdr eller 21 % af hela beloppet. Dernäst kommer Stockholms stad med öfver 9 mill., Göteborgs och Bohus län med inemot 6 mill., Kristianstads med en summa uppgående mot 5 mill., Östergötlands med hardt nära 4 mill. Vidare iakttagas egande en behållning af mellan 2 och 3 mill. följande

län: Gefleborgs, Blekinge, Stockholms, Vermlands, Örebro, Södermanlands, Uppsala, Jönköpings och Elfsborgs, hvilka 3 sistnämnda län under året lyft sig till behållning öfver 2 mill. Emellan 1 och 2 mill. Rdr behållning stå 6 län och de öfriga 5 länens sparbanker innehafva åt sina delegare ännu ej 1 mill. Rdr. Sista rummet tages fortfarande af Vesterbottens län, som ej uppvisar större procent af det hela än 0.2 (0.227) %.

En annan lika anmärkningsvärd sida af sparbankernas lif visar kol. 4, som redogör för de vid årets slut qvarvarande delegarne. Äfven i detta hänseende som i öfriga uppvisar Malmöhus län de högsta talen och Vesterbottens län de minsta. I fråga om insättningar och uttag under året (kol. 5 och 7) visar sig, att Malmöhus län haft mer än $\frac{1}{4}$ af hela rikets sparbanksverksamhet i detta hänseende och ensamt mera än 10 gånger så stor som de fyra nordligaste länen tillsammans.

Hvad åter beträffar förhållandet inom hvarje län *separat* för sig, sådant det visar sig af talen i kol. 2—9, synes i allmänhet, att dessa tal inom samma rad äro med hvarandra temligen öfverensstämmande. Och så bör det ock vara, när sparbankernas utveckling och rörelse gått sin jemna gång. De kolumner, som uppvisa de mest lika procenttalen, äro 8 och 6, hvilket är lätt förklarligt, då den förre uppgifver kapitalet och den senare räntan. Någon mera märkbar afvikelse göra visserligen Uppsala och Kronobergs län, men avvikelserna äro i detta fall mera skenbara än verkliga eller åtminstone ej stora. Det i kol. 6 utförda talet är icke ränta å 1871 års behållning, utan å 1870 års, jemte en del af hvad dessutom 1871 års behållning kan öfverskjuta föregående årets. Om man således såsom under hela året räntebärande kapital beräknar 1870 års behållning, ökad med hälften af 1871 års med de under året godtgjorda räntorna minskade öfverskott öfver 1870 års behållning, finnes medelräntan i riket vara 4.97 %, i Uppsala län 4.99 % och i Kronobergs län 4.81 %. Den verkliga räntefoten för sparbanksinrättningarna i riket kan således sägas vara 5 %.

Beträffande förhållandet emellan de tillkomne och afgangne delegarne inom hvarje län, visar sig Kopparbergs län hafva relativt de flesta tillkomne och Blekinge län de flesta afgangne delegare, såsom närmare *separat* visas af den längre fram förkommande tabell *N* 6. — I fråga om de insatta och uttagna beloppens förhållande sinsemellan lemnar tabell *N* 7 närmare underrättelse. Betraktad i förhållande till de öfriga kolumnerna

i tab. № 1 B. synes största lifaktigheten i omsättningar hafva varit i Gefleborgs län, hvilket delegare voro 3·3 %, tillkomne likasom afgångne 4·1 %, behållningen 4·0 %, men insättningarna 6 % och uttagen 7 %; äfvenså i Malmöhus län äro de relativa talen för omsättningarna betydligt större än för de öfriga. Liten omsättning deremot har varit i Skaraborgs läns sparbanker, hvilkas delegareantal är 3·5 %, tillkomne 4·3 %, afgångne 3·6 %, behållningen 2·1 %, men insättningarna blott 1·4 % och uttagen 1·2 %. — Förhållandet mellan kol. 8 (delegarnes behållning) och kol. 9 (sparbankens egen behållning, grund- och reservfond) är mycket olika för olika län. Erfarenheten visar, att gång efter annan måste afskrifningar för förluster göras, och ju större reservfonden är, desto mera betryggadt är naturligen delegarnes innestående kapital. I medeltal för hela riket utgör sparbankernas fond 6·5 % af delegarnes behållning. Märkligt undantag härifrån göra Stockholms läns sparbanker, hvilkas behållning är blott 1·8 % af delegarnes. Deremot är detta procenttal för Kalmar län 13·9 %. Dock kan endast detaljgranskningen af hvarje särskild sparbank hafva någon betydelse i det hänseendet, huruvida sparbankerna äro mer eller mindre solida, då den ene banken icke alls har något ansvar för den andres förbindelser. Under alla omständigheter synes betänkligt, att sparbanker finnas, som hafva antingen ingen eller 4 à 5 riksdalers egen fond.

Ensamt sparbankskolumnernas procenttal kunna icke angifva den ståndpunkt, sparbanksväsendet inom ett visst län uppnått. En vigtig omständighet är derjemte att taga i betraktande, nämligen folkmängden, hvarför kol. 10 finnes tillagd, utvisande länets andel af rikets hela folkmängd. Öfverensstämmer länets procenttal med de öfriga kolumnernas, då kan man säga, att sparbanksverksamheten innehar den normala ståndpunkten. Afvikelser finnas både större och mindre. Då tydligen delegarnes antal och deras behållning är den säkraste måttstocken för bedömandet, hvilket begär och hvilken förmåga inom länet finnes att från de för dagen oundgängliga och öfverflödiga behofven aflägga en större eller mindre penning, som kan i en framtid vara af oberäkneligt värde att få taga fram, så torde ock jemförelser mellan de kolumner — 4, 8 och 10 —, som redogöra för delegarnes antal, deras behållning och länets folkmängd, angifva, huru vidt sparsamhetsandan varit i tillfälle att blifva verklighet. Det är nog sannt, att Malmöhus län står främst och framför Stockholms stad, då detta län har af delegare 17·3 % och af behållningen 21·0 %, medan staden har respektive talen 11·4 %

och 12·8 %, men jämföras dessa tal med folkmängden, tages försteget af Stockholms stad, då den af rikets folkmängd har blott 3·3 %, men Malmöhus län 7·6 %, d. v. s. staden har hvad serskildt angår behållningen nära 4 gånger (12·8 : 3·3) så stor summa, som den borde ega, om den följde medeltalet för riket, då Malmöhus län ej hinner 3 gånger (21·0 : 7·6) denna summa. Riksmediet innehafves ganska nära af Södermanlands län, hvars befolkning bildar 3·3 %, delegarne 3·3 %, behållningen 3·2 %. Öfver medeltalet beträffande delegarnes behållning stå, utom de nämnda Stockholms stad och Malmöhus län, Göteborgs och Bohus, Blekinge, Kristianstads, Uppsala, Stockholms, Gefleborgs län. Af de öfriga, som alla stå under rikets mediet, intages lägsta rummet af Vesterbottens län, hvars befolkning är 2·2 % af rikets, men behållningen i sparbankerna blott 0·2 %; när delegarne tiodubblat sin dervarande tillgång, har det normala uppnått. Ett väsentligt hinder, hvars värde ingalunda bör ringaktas, för att äfven der vilja och förmåga att spara må kunna tillfredsställas, är sparbankernas inom länet ringa antal och de stora afstånd, hvarigenom befolkningen är skild från banken, hvilket är att taga i beräkning vid betraktande deraf, att t. ex. de fyra nordligaste länen hafva 9 % af befolkningen, men blott 2·8 % af det hopsparade kapitalet och 2·5 % af delegarnes antal.

I afseende på detta sparbankernas *antal* och *fördelning* på de olika länen jemte förhållandet till *folkmängd* och *areal* lemnar efterföljande tabell *N* 2 en öfversigt. Hvad beträffar länens storlek är här följd den för närvarande bästa uppskattningen, hvilken nu är lika med förlidet års, hvarvid må erinras, dels att i arealen inberäknats äfven insjöar och vattendrag, då man i detta fall — till skilnad från beräkning af t. ex. folkmängdstäthet — rättast bör fästa afseende vid hela utsträckningen af länsområdet, dels att de i slutet af tabellen anförda jämförelserna under åren 1861—1869 vid förlidet års redogörelse omräknades och stämma sålunda icke fullständigt med der förut gående års uppgifter. Vid slutet af år 1871 funnos, såsom visadt är, 259 sparbanker, af hvilka 91 tillhörde städerna och 168 landsbygden. De två sparbanker, som förlidet år funnos men nu saknas, tillhörde båda landsbygden. Af de 26 för detta år nya sparbankerna komma 2 folkbanker på städerna och på landsbygden de öfriga, af hvilka 2 voro folkbanker. Fortfarande står Östergötlands län främst i afseende på sparbankernas antal, som är 34. Dernäst kommer Malmöhus län med 25, Kristianstads län med 21, Örebro med 19, Gotlands med 18, Kalmar

Tab. N:o 2. Sparbankernas antal och förhållande till folkmängd och areal vid 1871 års slut, länsvis.

L ä n.	Antal.	En på nedan- stående inne- vånareantal.	En på kvadratmil.
Stockholms stad	1	138,512	omkr. 10·8
Stockholms län	5	26,346	
Uppsala d:o	4	25,309	» 11·4
Södermanlands d:o	12	11,415	» 4·9
Östergötlands d:o	34	7,570	» 2·8
Jönköpings d:o	8	22,571	» 12·2
Kronobergs d:o	5	31,852	» 17·4
Kalmar d:o	17	13,800	» 5·9
Gotlands d:o	18	3,013	» 1·5
Blekinge d:o	15	9,764	» 2·0
Kristianstads d:o	21	10,642	» 2·7
Malmöhus d:o	25	12,751	» 1·7
Hallands d:o	6	21,307	» 7·2
Göteborgs och Bohus d:o	8	29,211	» 5·5
Elfsborgs d:o	9	31,161	» 12·5
Skaraborgs d:o	8	30,711	» 9·4
Värmlands d:o	6	43,619	» 24·6
Örebro d:o	19	8,912	» 4·2
Västmanlands d:o	7	16,528	» 8·2
Kopparbergs d:o	9	19,661	» 28·3
Gefleborgs d:o	13	11,567	» 13·0
Västernorrlands d:o	3	45,646	» 71·9
Jämtlands d:o	1	71,338	» 444·0
Vesterbottens d:o	2	46,577	» 270·5
Norrbottnens d:o	5	15,465	» 186·2
I hela riket år 1871	259	16,232	omkr. 15·0
» » » » 1870	235	17,738	» 16·6
» » » » 1869	222	18,733	» 17·5
» » » » 1868	216	19,320	» 18·0
» » » » 1867	203	20,068	» 19·2
» » » » 1866	195	21,337	» 20·0
» » » » 1865	186	22,119	» 21·0
» » » » 1864	179	22,738	» 21·7
» » » » 1863	175	22,986	» 22·2
» » » » 1862	167	23,748	» 23·3
» » » » 1861	156	25,111	» 25·0

med 17, Blekinge och Gefleborgs län hvartdera med 13, Södermanlands med 12 o. s. v. Minsta antalet har fortfarande Jemtlands län eller blott 1. Ehuru väl ock Stockholms stad har ej mer än 1 sparbank, saknas icke därför tillfälle för stadens befolkning att tillgodogöra sig den nytta, som är afsedd med sparbanksväsendet, hvilket ock visas af det stora antalet delegare och deras behållning, ty dels har denna sparbank på flere ställen i staden afdelningskontor, dels befinner sig i staden äfven Stockholms läns sparbank. Under året har Gotlands län mest af länen ökat sparbankernas antal eller från 12 till 18. Förökadt antal under året finnes i öfrigt inom 11 län, och minskning, från 6 till 5, inom Stockholms län.

Förhållandet mellan sparbankernas antal och folkmängden och huru denna proportion för hvarje år ställer sig allt fördelaktigare, visas af den å föregående sida intagna tabell. År 1861 måste man räkna 25,111 invånare i riket på hvarje sparbank, men vid 1871 års slut hade detta nedgått till 16,232. Främsta rummet häruti har Gotlands län, som har en sparbank på 3,013 invånare, hvarefter i ordning följa Östergötlands, Örebro, Blekinge, Kristianstads, Södermanlands, Gefleborgs, Malmöhus län o. s. v. Att Malmöhus län intager ett så sent rum och Stockholms stad det sista, har sin lätt sedda förklaring i folkmängdstätheten inom arealen. Äfven i afseende på arealen har förhållandet förbättrats, ty då man år 1861 hade öfver hufvud taget för hela riket att öfverfara en vidd af 25 kvadratmil för att påträffa 1 sparbank, finnes vid 1871 års slut en sådan på 15 kvadratmil. Tätast träffas sparinrättningarna i Gotlands län, som har en på hvarje 1'5 kvadratmil af sin areal, dernäst i Malmöhus på 1'7, Blekinge 2 o. s. v. ända till Jemtlands län, som å hela sin stora vidd, 444 kvadratmil, har blott 1 sparinrättning. Förlidet år hade Malmöhus län första rummet, hvilket nu tagits af Gotlands län, som förlidet år hade det tredje. Tager man i betraktande de stora obygderna inom de norrländska länen, undrar man ej öfver att sparbanksväsendet der står på en låg ståndpunkt. Det är stor skilnad mellan t. ex. Stockholms stad, der man inom ett mycket litet område kan dagligen se tillfällen erbjudas att aflemna en sparpenning, och de nordligaste länen, der sannolikt ett och annat hundratal sammanhängande kvadratmil finnas, inom hvilka ordet sparbank aldrig nämnts och folk bor, som äfven med bästa vilja icke kan betjena sig af en sparinrättning, som ligger bortåt 50 mil från bostaden.

Fortsatta jemförelser med förhållandena under några af de förflutna åren erbjudas, i synnerhet genom de relativa talen, i efterföljande tabeller. I afseende på antalet sparbanksdelegare och deras förhållande till folkmängden under åren 1861, 1865, 1870 och 1871 lemnar tab. № 3 (se följ. sida 115) redogörelse. Delegarnes antal har under de år, som förflutit sedan 1861, ständigt stigit. Det var vid nämnda års slut 198,559 och 10 år derefter 415,667. Äfven har det antal delegare ökat sig, som kommer på hvarje sparbank, ehuru dessas antal oupphörligt stigit. Förhållandet har nämligen för hela riket varit följande, utfördt för hvarje serskildt år.

År.	Antal sparbanks- delegare.	En delegare på innevånare.	Medeltal delegare i hvar sparbank.
1861	198,559.	20.	1,273.
1862	208,343.	19.	1,248.
1863	218,335.	18.	1,248.
1864	228,249.	18.	1,275.
1865	244,726.	17.	1,316.
1866	259,407.	16.	1,330.
1867	275,083.	15.	1,355.
1868	289,557.	14.	1,341.
1869	309,526.	13.	1,394.
1870	354,357.	12.	1,508.
1871	415,667.	10.	1,605.

I afseende på de serskilda länen under nu i fråga varande år 1871 intager fortfarande Malmöhus län främsta rummet beträffande delegarnes antal, som var 71,942, hvarefter kommer Stockholms stad med 47,294, Göteborgs och Bohus län med 33,279 o. s. v. ända ned till Vesterbottens län, som hade allenast 1,741 delegare. Tager man åter hänsyn till sparbanksdelegarne fördelade på innevånareantalet, ställer sig jemförelsen mellan länen något annorlunda. Såsom tabellen visar, var medeltalet för riket omkring 10 personer, d. v. s. öfver hufvud taget anträffades en sparbanksdelegare bland 10 menniskor af rikets innevånare. Detta medeltal upphinnes eller öfverstiges af 11 län, bland hvilka det relativt största antalet delegare är i Stockholms stad, som har 1 delegare bland 3 personer, eller närmare: 29 bland 100. Dernäst kommer i ordningen Malmöhus län med 1 på 4, Gotlands samt Göteborgs och Bohus län med 1 på 7 o. s. v. ända till Vesterbottens län, som har 1 på 54. Den raskaste utvecklingen i detta hänseende finner man

Tab. N:o 3. Antal vid årets slut qvarstående sparbanksdelegare och deras förhållande till folkmängden vid samma tid under åren 1861, 1865, 1870 och 1871, länsvis.

L ä n.	År 1861.		År 1865.		År 1870.		År 1871.	
	Antal sparbanks- delegare.	En delegare på innevärdare.	Antal sparbanks- delegare.	En delegare på innevärdare.	Antal sparbanks- delegare.	En delegare på innevärdare.	Antal sparbanks- delegare.	En delegare på innevärdare.
Stockholms stad	21,478	omkr. 5	27,043	omkr. 5	42,292	omkr. 3-2	47,294	omkr. 3
Stockholms län	1,120	» 109	6,177	» 21	11,345	» 12	13,327	» 10
Uppsala d:o	6,134	» 15	7,324	» 13	9,697	» 10	11,004	» 9
Södermanlands d:o	7,836	» 16	9,631	» 14	11,928	» 11	13,550	» 10
Östergötlands d:o	14,547	» 17	17,529	» 14	24,687	» 10	28,841	» 9
Jönköpings d:o	9,691	» 18	12,509	» 15	17,157	» 10	20,170	» 9
Kronobergs d:o	6,887	» 22	7,980	» 20	10,225	» 15	12,355	» 13
Kalmar d:o	6,392	» 35	7,258	» 32	9,154	» 25	10,626	» 22
Gotlands d:o	3,012	» 17	4,071	» 13	5,827	» 9	7,437	» 7
Blekinge d:o	9,138	» 13	10,489	» 12	13,698	» 9	15,043	» 8
Kristianstads d:o	12,501	» 17	13,488	» 16	21,183	» 10	25,467	» 9
Malmöhus d:o	36,297	» 8	42,848	» 7	63,770	» 5	71,942	» 4
Hallands d:o	4,412	» 27	4,856	» 26	6,663	» 19	8,459	» 15
Göteborgs och Bohus d:o ..	12,903	» 17	19,073	» 12	29,351	» 8	33,279	» 7
Elfsborgs d:o	6,654	» 41	7,998	» 35	11,099	» 25	14,208	» 20
Skaraborgs d:o	9,374	» 24	8,874	» 27	11,750	» 21	14,459	» 17
Värmlands d:o	7,817	» 32	8,120	» 32	9,816	» 27	11,770	» 22
Örebro d:o	7,988	» 19	8,405	» 19	10,993	» 15	12,834	» 13
Västmanlands d:o	3,147	» 33	4,861	» 22	7,839	» 15	9,904	» 12
Kopparbergs d:o	3,988	» 42	5,509	» 32	7,040	» 27	9,697	» 18
Gefleborgs d:o	2,750	» 50	5,472	» 26	10,468	» 14	13,497	» 11
Vesternorrlands d:o	1,742	» 68	1,936	» 66	3,300	» 41	4,224	» 31
Jemtlands d:o	1,585	» 39	1,805	» 38	2,149	» 33	2,658	» 27
Vesterbottens d:o	400	» 208	458	» 194	1,330	» 69	1,741	» 54
Norrbottnens d:o	766	» 92	1,012	» 74	1,596	» 48	1,881	» 41
I hela riket	198,559	omkr. 20	244,726	omkr. 17	354,357	omkr. 12	415,667	omkr. 10
Medeltal delegare i hvar sparbank	1,273		1,316		1,508		1,605	

i Kopparbergs län, som vid 1870 års slut hade 1 delegare på 27 innevånare, men vid nu i fråga varande 1871 års slut 1 på blott 18.

Medelvärdet af hvarje sparbanksbok eller hvarje sparbanks-delegares i medeltal innestående behållning vid slutet af nedanstående år 1861, 1870 och decenniet 1861—1870 i medeltal samt år 1871 visas länsvis af nedanstående tabell:

Tab. N:o 4. Medeltal af sparbanksdelegarnes innestående behållning vid slutet af åren 1861—1871, länsvis.

Län.	1861.	Medeltal 1861—1870.	1870.	1871.
	Riksdaler Riksmünt.			
Stockholms stad	159.09	169.61	184.57	193.65
Stockholms län	92.12	119.91	176.39	195.91
Uppsala d:o	155.16	182.25	196.83	198.52
Södermanlands d:o	142.56	149.89	157.24	171.54
Östergötlands d:o	105.73	113.38	129.68	138.06
Jönköpings d:o	91.27	86.38	94.12	101.61
Kronobergs d:o	86.61	86.76	95.04	120.09
Kalmar d:o	174.74	164.52	156.36	170.20
Gotlands d:o	101.57	93.11	87.55	89.67
Blekinge d:o	171.14	161.54	166.95	186.41
Kristianstads d:o	196.68	173.94	169.50	188.55
Malmöhus d:o	170.11	163.56	183.97	208.80
Hallands d:o	106.11	109.50	134.78	139.14
Göteborgs och Bohus d:o	189.23	172.97	174.23	174.29
Elfsborgs d:o	153.37	138.18	131.52	140.89
Skaraborgs d:o	89.54	103.39	107.50	104.86
Värmlands d:o	194.49	205.57	211.30	208.57
Örebro d:o	151.13	159.93	177.58	189.60
Vestmanlands d:o	140.83	149.69	151.77	149.21
Kopparbergs d:o	119.48	114.98	110.69	109.95
Gefleborgs d:o	166.72	171.92	208.94	212.65
Vesternorrlands d:o	143.50	163.85	180.28	182.48
Jemtlands d:o	178.11	204.96	270.79	289.38
Vesterbottens d:o	131.12	128.11	96.22	98.99
Norrbottnens d:o	110.48	132.44	141.15	153.41
i hela riket	149.94	149.50	161.92	172.48

Medeltalet för decenniet 1861—1870 är vunnet genom beräkning af 10 års medeltal af de för hvart serskildt år förut beräknade medeltalen. En specifikt utförd genomräkning af hvarje års data för hvarje län sänker i allmänhet medeltalet för decenniet något, men dock icke mer än att en sådan beräkning skulle hafva gifvit såsom medeltal för riket 150'01 Rdr i stället för hvad ofvan står 149'50 Rdr. Detta medeltal för riket är för hvarje år serskildt följande:

År	1861	1862	1863	1864	1865	1866	1867	1868	1869	1870	1871.
Rdr	149'94.	150'05.	148'83.	146'23.	147'04.	145'56.	145'66.	147'54.	152'26.	161'92.	172'48.

Då medelvärde är den qvot, som fås genom hela det innestående kapitalets fördelning å delegareantalet, skulle det lätt kunna inträffa att, ehuru kapitalet under året ökats, dock medelvärde sjunkit, om nämligen icke detta kapitals förökning gått jemna steg med tillväxten af delegare. Ju flere dessa blifva, på desto flere händer skall kapitalet delas. Tillväxten af delegare har under året varit 61,310 och af kapital 14,317,405 Rdr. På det att icke medelvärde vid 1871 års slut skulle hafva sjunkit under näst föregående års, hade kapitaltillväxten icke behöft vara fullt 10 mill. Rdr. Det är detta öfverskott af mer än 4 mill., som höjt sparbanksböckernas medelvärde med 10 Rdr 56 öre från 161'92 Rdr till 172'48 Rdr. En jämförelse i detta hänseende mellan de olika länen företer stora vexlingar. Jemtlands län intager fortfarande främsta rummet, då det uppvisar såsom tillhörighet at hvarje delegare 289'38 Rdr och Gotlands län det sista med blott 89'67 Rdr. Vid dessa tal bör dock tagas i betraktande, att Jemtland har 1 delegare på 27 innevånare, men Gotland 1 på 7, så att om kapitalsummorna fördelas på innevånarne i dessa län i stället för på delegarne, tager dock Gotlands län sålunda försteget framför Jemtlands län. En jämförelse af 1871 års och 1870 års medelvärde å sparbanksböckerna utfaller till fördel för 21 län, i de öfriga 4 har delegarnes antal proportionsvis tillväxt mera än deras behållning. Den betydligaste sänkningen, i Vermlands län, är 2'73 Rdr, ehuru 1870 års kapitalbehållning till det nu i fråga varande årets slut ökat sig med öfver 18 %, men delegaretillväxten är 20 %.

I afseende på antalet *tillkomne* och *afgågne* sparbanksdelegare hafva i föregående års redogörelser tvenne tabeller redogjort genom jämförelser med året 1861. Nu hafva de tillkomne och afgångne delegarne sammanförts i en tab. N:o 5,

och har antalet, som tillkommit eller afgått under det näst föregående året, antagits = 100, hvadan således kolumnerna för åren 1862, 1870 och 1871 i procent visa vexlingarna af tillkomne och afgångne delegare, jemförda med dessas antal under åren 1861, 1869 och 1870.

Tab. N:o 5. Antalet tillkomne och afgångne sparbanksdelegare under åren 1862, 1870 och 1871, jemfördt med antalet tillkomne och afgångne under föregående år, antaget = 100.

L ä n.	Tillkomne delegare.			Afgångne delegare.		
	1862.	1870.	1871.	1862.	1870.	1871.
	%	%	%	%	%	%
Stockholms stad	116	106	94	94	111	102
Stockholms län	473	127	120	99	117	92
Uppsala d:o	99	161	118	109	100	117
Södermanlands d:o	105	159	120	99	78	126
Östergötlands d:o	84	171	126	106	71	116
Jönköpings d:o	107	176	131	63	54	144
Kronobergs d:o	167	194	157	85	62	136
Kalmar d:o	128	187	123	165	74	134
Gotlands d:o	124	194	143	100	61	135
Blekinge d:o	110	143	100	139	108	79
Kristianstads d:o	62	148	138	134	96	97
Malmöhus d:o	86	149	120	133	88	122
Hallands d:o	106	186	109	115	94	65
Göteborgs och Bohus d:o	115	138	125	101	82	143
Elfsborgs d:o	92	152	193	116	61	151
Skaraborgs d:o	106	145	158	120	72	100
Vermlands d:o	82	154	131	125	82	98
Örebro d:o	96	117	146	97	95	112
Vestmanlands d:o	119	154	139	139	90	105
Kopparbergs d:o	99	166	236	113	103	95
Gefleborgs d:o	100	138	133	125	121	144
Vesternorrlands d:o	81	130	144	105	110	106
Jemtlands d:o	91	100	171	96	104	80
Vesterbottens d:o	119	131	137	167	109	169
Norrbottens d:o	83	88	150	147	125	96
I hela riket	102	144	129	113	87	113

Jemförelsen mellan de båda sista åren utfaller, såsom tabellen visar, till 1870 års fördel. Då utgjorde de tillkomne delegarne 144 % af hvad de tillkomnes antal var under år 1869, men år 1871 motsvaras detta tal 144 af 129. Blott i ett län, Stockholms stad, har tillkomsten af delegare under år 1871 varit mindre än under år 1870, men 16 län visa genom sina procenttal att, om ock de absoluta talen för de under år 1871 tillkomne delegarne äro högre än för de under 1870 tillkomne, likväl tillkomsten varit relativt till föregående år mindre år 1871 än 1870. De öfriga 8 länen förete i alla hänseenden bättre tal för nu i fråga varande redogörelseår än för näst föregående. I fråga om de afgangne delegarne visar tabellen, att då år 1870 hade blott 87 % af de under år 1869 afgangne, så har deremot år 1871 ej mindre än 113 % af det antal delegare, som afgick ur sparbankerna under år 1870. Af länen hafva 8 gynnsammare absoluta tal för 1871 än för 1870 och likaså 8 län bättre relativa tal. Dessa län äro dock icke de samma, ty t. ex. Vermlands län med 98 % för 1871 visar ett under året mindre antal afgangne än hvad de afgangnes antal var under år 1870, men med sitt tal 82 % för sist nämnda år visar det en till det näst föregående året proportionsvis större utgång ur sparbankerna under 1871 än 1870.

Förhållandet mellan de tillkomne och afgangne sparbanksdelegarne, jemförde sinsemellan, åskådliggöres närmare i efterföljande tabell N:o 6, upptagande serskildt år 1861, 1870 och 1871 samt i stället för de öfriga åren 1862—1869 ett medeltal af decenniet 1861—1870, vunnet på samma sätt som här ofvan sagts vid tab. N:o 4. De tillkomne sparbanksdelegarne hafva för hvarje år antagits = 100, så att siffrorna i hvarje årskolumn uttrycka den procent häraf, som de afgangne delegarne utgjort.

Tab. N:o 6. Jemförelse mellan afgangne och tillkomne sparbanksdelegare, de senare för hvart år antagne = 100.

L ä n.	Afgangne delegare i förhållande till 100 nykomne.			
	1861.	Medeltal 1861—1870.	1870.	1871.
	%	%	%	%
Stockholms stad.....	98	55	28	30
Stockholms län.....	43	35	35	26
Uppsala d:o.....	54	65	38	38

L ä n.	Afgångne delegare i förhållande till 100 nykomne.			
	1861.	Medeltal 1861—1870.	1870.	1871.
	%	%	%	%
Södermanlands län	63	68	33	34
Östergötlands d:o	52	63	35	32
Jönköpings d:o	56	48	15	16
Kronobergs d:o	75	67	32	27
Kalmar d:o	54	75	35	38
Gotlands d:o	41	59	28	27
Blekinge d:o	56	67	59	46
Kristianstads d:o	53	70	43	31
Malmöhus d:o	42	55	35	36
Hallands d:o	65	64	43	26
Göteborgs och Bohus d:o	65	48	30	35
Elfsborgs d:o	58	64	28	22
Skaraborgs d:o	71	87	40	25
Vermlands d:o	83	87	41	31
Örebro d:o	66	82	53	41
Vestmanlands d:o	53	51	27	20
Kopparbergs d:o	36	60	35	14
Gefleborgs d:o	42	42	28	31
Vesternorrlands d:o	64	67	29	21
Jemtlands d:o	33	80	40	18
Vesterbottens d:o	29	49	14	17
Norrbottnens d:o	47	66	46	30
I hela riket	58	59	35	30

Såsom ofvanstående tabell utvisar, var de afgångne delegarnes antal i förhållande till de tillkomnes vid decenniets 1861—1870 början 58 % och vid dess slut 35, men medeltalet för hela decenniet 59 %, hvilket vållas af flere af de mellanliggande årens missgynnsamma förhållande och hade bland dessa året 1864 ända till 67 %. Nu serskildt i fråga varande år 1871 uppvisar det mest gynnsamma talet eller blott 30 %. Af de serskilda länen intages främsta rummet af Kopparbergs län med blott 14 %, dernäst kommer Jönköpings län med 16 %, Vesterbottens 17 %, Jemtlands 18 % o. s. v., varande in alles 14 län vid eller under riksmålet. Af de öfriga 11 län, som öfverskjuta detta medium, innehafves sämsta rummet af Blekinge

län, som har 46 %, hvilket dock är ett icke bekymmersamt tal, då det ju icke är hälften så många afgångne som tillkomne och dessutom mindre än hvad det föregående decenniet visar såsom medeltal för riket.

För den tiderymd, under hvilken oafbrutna årliga uppgifter rörande i rikets sparbanker *insatt* och *uttaget belopp* varit tillgängliga, utvisa dessa nedanstående summor:

År.	Insatser.	Uttagningar.	Summa.
1856 Rdr	6,026,887.	Rdr 4,254,721.	Rdr 10,281,608.
1857 »	4,977,455.	» 5,307,631.	» 10,285,066.
1858 »	4,004,234.	» 6,779,762.	» 10,783,996.
1859 »	5,213,685.	» 5,134,948.	» 10,348,633.
1860 »	5,953,793.	» 5,436,201.	» 11,389,994.
1861 »	6,778,376.	» 5,632,461.	» 12,420,837.
1862 »	6,706,324.	» 6,649,716.	» 13,356,040.
1863 »	6,810,329.	» 7,090,264.	» 13,900,593.
1864 »	7,014,643.	» 7,548,545.	» 14,563,188.
1865 »	9,577,985.	» 8,586,647.	» 18,164,632.
1866 »	9,394,427.	» 9,390,796.	» 18,785,223.
1867 »	10,670,179.	» 10,242,938.	» 20,913,117.
1868 »	11,594,459.	» 11,018,486.	» 22,612,945.
1869 »	13,825,404.	» 11,607,999.	» 25,433,403.
1870 »	19,409,657.	» 12,003,056.	» 31,412,713.
1871 »	25,811,580.	» 14,572,060.	» 40,383,640.

Summan af de insatta och uttagna beloppen torde kunna anses vara en värdemätare af sparbankernas rörelse. Såsom de ofvan stående talen visa, har med ett enda litet undantag för år 1859 rörelsen varit i ständigt stigande. Grupperade i qvinvennien visa dessa tal följande förhållanden. Perioden 1856—1860 steg rörelsen till 11½ mill., 1861—1865 till 18 mill., 1866—1870 till 31½ mill. Det sista året 1871 uppvisar 40½ mill., eller nära 4 gånger så stor rörelse som det första af här anförda år 1856. Af de nu förflutna åren hade år 1870 den då högsta tillväxten eller 6 mill. öfver år 1869; år 1871 öfverträffar sitt närmast föregående år med nära 9 millioner.

En närmare jemförelse mellan det *uttagna* och *insatta beloppet* för hvarje län serskildt under tiderymden 1856—1871 är framställd i efterföljande tabell N:o 7 genom anförande af åren 1856 och 1861 samt det föregående qvinvenniet 1856—1860 i medeltal samt åren 1861 och 1870 jemte decenniet 1861—1870 i medeltal, äfvensom nu i fråga varande redogörelse-

år 1871. De insatta beloppen äro antagna = 100, och uttagen äro i procent deraf utförda i tabellens kolumner.

Tab. N:o 7. Jemförelse mellan årligen uttaget och insatt belopp, det senare för hvarje år antaget = 100.

Sparbanker i	1856.	Medeltal 1856—1860.	1861.	Medeltal 1861—1870.	1870.	1871.
	%	%	%	%	%	%
Stockholms stad	89	123	117	87	63	63
Stockholms län	42	86	49	56	58	57
Uppsala d:o	52	74	62	83	66	64
Östergötlands d:o	77	102	80	98	59	47
Södermanlands d:o	76	92	83	86	48	40
Jönköpings d:o	55	118	76	98	53	52
Kronobergs d:o	58	147	98	108	41	33
Kalmar d:o	75	121	70	110	58	54
Gotlands d:o	107	176	64	104	49	45
Blekinge d:o	78	103	80	102	67	65
Kristianstads d:o	66	117	88	117	61	43
Malmöhus d:o	75	109	69	96	66	60
Hallands d:o	59	100	126	99	61	49
Göteborgs och Bohus d:o	78	99	98	93	69	81
Elfsborgs d:o	73	122	78	104	60	38
Skaraborgs d:o	50	123	84	106	59	49
Värmlands d:o	42	116	107	114	58	57
Örebro d:o	56	130	95	95	63	45
Västmanlands d:o	65	90	47	73	54	47
Kopparbergs d:o	60	96	85	101	61	27
Gefleborgs d:o	71	95	60	69	67	67
Västernorrlands d:o	39	83	80	84	53	43
Jämtlands d:o	47	109	47	106	37	36
Vesterbottens d:o	56	158	42	105	30	36
Norrbottnens d:o	35	160	30	74	66	43
I hela riket	71	107	83	92	62	56

Förestående tabell uppvisar för hela riket under perioden 1856—1860 det mest ogynnsamma talet eller 107 %, till hvilket i synnerhet året 1858 bidragit genom sitt höga procenttal 169. Decenniet 1856—1865 hade talet 102 % och det följande året

1866 jemnt 100 %. Sedan denna tid, då de uttagna och insatta beloppen således voro lika, har förhållandet blifvit bättre och bättre, och hafva de uttagna belöppens procent under åren 1867—1870 varit respektive 96, 95, 84, 62. Det redogörelse-år, som nu afhandlas, har det hittills uppnådda gynnsammaste procenttalet, eller 56 %. Hvad de serskilda länen beträffar, ser man att under år 1871 likasom under föregående år i alla län de insatta beloppen öfverskjuta de uttagna. Det högsta procenttalet för uttagen, 81 %, uppvisar Göteborgs och Bohus län. Öfriga län, som öfverskrida riksmidium, äro 7. Under riksmidium stå de andra 17 länen, bland hvilka Kopparbergs län med sina blott 27 % uttaget belopp mot insatt innehar den fördelaktigaste ställningen. Och detta län ensamt kan i någon mån genom sina procenttal i detta hänseende vara en om ej gradmätare på de sista 5 årens ekonomiska tillstånd, dock en upplysning, huru de goda skördarna och annat sådant medgifvit ett lindrigare kraf på de insatta beloppen, då dessa procenttal varit respektive 196, 132, 82, 61, 27.

Delegarnes *innestående behållning* har uppgifvits till följande belopp:

år 1860.....	Rdr	27,291,937.							
» 1861.....	»	29,772,670	eller en tillväxt af	Rdr	2,480,733.				
» 1862.....	»	31,261,338	»	»	»	»	»	1,488,668.	
» 1863.....	»	32,494,403	»	»	»	»	»	1,233,065.	
» 1864.....	»	33,376,991	»	»	»	»	»	882,588.	
» 1865.....	»	35,983,636	»	»	»	»	»	2,606,645.	
» 1866.....	»	37,758,599	»	»	»	»	»	1,774,963.	
» 1867.....	»	40,069,366	»	»	«	»	»	2,310,767.	
» 1868.....	»	42,723,407	»	»	»	»	»	2,654,041.	
» 1869.....	»	47,128,320	»	»	»	»	»	4,404,913.	
» 1870.....	»	57,376,611	»	»	»	»	»	10,248,291.	
» 1871.....	»	71,694,016	»	«	»	»	»	14,317,405.	

Då ej blott sparbankerna förvalta hopsparade medel, utan detta göres ännu mera af de egentliga penningebankerna, torde en öfversigt, huru mycket dessa innehafva på depositions- och folio-räkning, ej sakna sitt intresse. Till detta ändamål framläggas följande tal för de sista 5 åren, hvilka tal äro summan af sparbankernas delegarebehållning och de i såväl riksbanken som i filial-, de enskilda och aktiebankerna å depositions- samt upp- och afskrifningsräkning innestående medel vid slutet af hvarje år. Härvid är dock att ihogkomma, att summorna

äro något för höga, enär den ene banken, äfven sparbankerna, har medel innestående på kort eller ingen uppsägning hos den andre. Summorna voro följande:

år 1866.....	Rdr	85,468,498.					
» 1867.....	»	95,485,409	eller en tillväxt af	Rdr	10,016,911.		
» 1868.....	»	100,890,458	»	»	»	5,405,049.	
» 1869.....	»	121,115,448	»	»	»	20,224,990.	
» 1870.....	»	144,239,110	»	»	»	23,123,662.	
» 1871.....	»	177,041,614	»	»	»	32,802,504.	

Desslikes torde här kunna nämnas något om de medel, som äro genom sparsamhet sammankomna i Ränte- och Kapitalförsäkringsanstalterna. Vid 1871 års slut funnos af sådana i riket 10. Delegarnes antal hade under året ökats med 7,216 och var vid årets slut 20,388. Den innestående behållningen hade under året ökats med 1,281,232 Rdr och var vid dess slut 5,008,378 Rdr.

Se vi serskildt tillbaka på den i sparbankerna innestående behållningen för delegarnes räkning, finna vi, att de årliga tillväxterna 1861—1871 varit tillsammans 44,402,079 Rdr eller i medeltal för hvarje af de 11 åren öfver 4 millioner Rdr. Dessa tillväxter hafva intill år 1868 hufvudsakligen uppkommit genom räntor, men under de senare 3 åren 1869—1871 derjemte och till en betydlig del, serdeles under de 2 sista åren, genom hvad de insatta beloppen öfverskjutit de uttagna. Huru mycket hvardera af dessa faktorer bidragit till tillväxterna, framgår af följande öfversigt:

	Räntor.		Öfverskott af insättningar.		Tillväxt.	
år 1861.....	1,326,381	Rdr +	1,155,915	Rdr =	2,482,296	Rdr.
» 1862.....	1,443,144	» +	56,608	» =	1,499,752	»
» 1863.....	1,511,445	» -	279,935	» =	1,231,510	»
» 1864.....	1,561,486	» -	533,902	» =	1,027,584	»
» 1865.....	1,662,917	» +	991,338	» =	2,654,255	»
» 1866.....	1,786,572	» +	3,631	» =	1,790,203	»
» 1867.....	1,875,947	» +	427,241	» =	2,303,188	»
» 1868.....	1,991,447	» +	575,973	» =	2,567,420	»
» 1869.....	2,152,236	» +	2,217,405	» =	4,369,641	»
» 1870.....	2,531,456	» +	7,406,601	» =	9,938,057	»
» 1871.....	3,129,146	» +	11,239,520	» =	14,368,666	»

Summa 20,972,177 Rdr + 23,260,395 Rdr = 44,232,572 Rdr.

De båda öfversigter angående tillväxten, som här äro lemnade, afvika från hvarandra med 169,507 Rdr i fråga om hela beloppet, hvarjemte äfven de serskilda åren förete skiljaktigheter. Men dessa skilnader låta förklara sig dels genom gjorda rättelser i senare årsuppgifter, dels genom de serskilda orsaker, som finnas i årsredogörelserna meddelade. Härjemte bör icke lemnas utan afseende det till skiljaktigheternas förklarande vigtiga förhållandet, att när en ny sparbank inkommer i redogörelsen, kan den dock i ett och annat eller t. o. m. flere år hafva förut varit i verksamhet, hvarigenom han inträder med en delegarebehållning, för hvilkens tillkomst — genom öfverskott af insättningar och räntor — icke blifvit redogjort. Emellertid äro olikheterna i de båda öfversigterna icke större, blott 0.4 %, än att uppgifterna kunna anses kontrollera hvarandra.

Då under de omnämnda åren 1861—1871 kapitalet ständigt stigit och enligt regeln ingen ändring skett i räntefoten, är det tydligt, att de godtgjorda räntebeloppen skola hafva ökats mer och mer under årens lopp. Deremot finner man i fråga om öfverskottet mellan insatt och uttaget belopp både höjningar och sänkningar. De år, som häri stå som motsatser mot hvarandra, äro 1864, som visar att uttagen öfversköto insättningarna med mer än en half million Rdr, och nu i fråga varande redogörelseår 1871, som har 11½ mill. Rdr öfverskott af insättningar öfver uttagen, hvilket öfverskott är nästan lika stort som alla de föregående 10 årens tillsammans.

Sparbankernas egna öfverskottsmedel, eller deras hufvudsakliga grund- och reservfonder, fastigheter m. m., antagligen till största delen uppkomna genom räntevinster, grundfondsteckningar, donationer och dylikt, hafva för hela riket uppgifvits till följande belopp:

år 1860.....	Rdr	2,096,061.							
» 1861.....	»	2,309,290	och alltså ökats med Rdr	213,229.					
» 1862.....	»	2,542,241	»	»	»	»	»	232,951.	
» 1863.....	»	2,807,222	»	»	»	»	»	264,981.	
» 1864.....	»	3,038,356	»	»	»	»	»	231,134.	
» 1865.....	»	3,132,644	»	»	»	»	»	94,288.	
» 1866.....	»	3,375,996	»	»	»	»	»	243,352.	
» 1867.....	»	3,570,403	»	»	»	»	»	194,407.	
» 1868.....	»	3,813,158	»	»	»	»	»	242,755.	
» 1869.....	»	3,980,327	»	»	»	»	»	167,169.	
» 1870.....	»	4,263,110	»	»	»	»	»	282,783.	
» 1871.....	»	4,681,229	»	»	»	»	»	418,119.	

Till denna fond af öfver 4½ millioner Rdr bidrogo mest Malmöhus läns sparbanker eller med 876,585 Rdr, Stockholms stads med 561,100 Rdr, Göteborgs och Bohus läns med 383,519 Rdr o. s. v. Samtliga län hafva under året ökat sina sparbankers egna fond.

Såsom här förut å sid. 78 är anfördt har genom de nya formulären beredts tillfälle att vinna kännedom om *sparbankernas* egna fonders *inkomster* och *utgifter*, hvilka dock för detta år ej i sin helhet kunna meddelas, då åtskilliga sparbanker använt de äldre formulären. Emellertid må här för de sparbanker, från hvilka fullständiga uppgifter ingått, följande data meddelas för år 1871:

Län.	Inkomster Rdr.	Utgifter Rdr.	Utgifterna i % af sparbankernas hela inneslående kapital.
Stockholms stad	112,333.	88,531.	0.9.
Stockholms län (2 sparb.).....	3,315.	1,167.	0.6.
Uppsala d:o (2 sparb.).....	1,302.	669.	0.6.
Södermanlands d:o (10 sparb.)	20,194.	9,217.	0.4.
Östergötlands d:o (4 sparb.)...	14,338.	4,481.	0.4.
Jönköpings d:o.....	24,664.	15,974.	0.7.
Kronobergs d:o.....	14,717.	6,166.	0.4.
Kalmar d:o (4 sparb.).....	36,808.	43,617.	2.6.
Gotlands d:o (1 sparb.)	3,358.	1,740.	0.3.
Blekinge d:o (0 sparb.)	?	?	?
Kristianstads d:o.....	54,396.	27,462.	0.5.
Malmöhus d:o (23 sparb.).....	118,430.	87,860.	0.8.
Hallands d:o (5 sparb.).....	18,642.	6,301.	0.5.
Göteb. och Bohus d:o (3 sparb.)	92,691.	76,712.	1.5.
Elfsborgs d:o.....	30,932.	11,462.	0.5.
Skaraborgs d:o.....	18,730.	12,716.	0.7.
Värmlands d:o.....	29,760.	29,416.	1.1.
Örebro d:o (18 sparb.).....	77,695.	61,788.	2.5.
Vestmanlands d:o.....	15,036.	6,786.	0.4.
Kopparbergs d:o (4 sparb.)...	2,633.	874.	0.5.
Gefleborgs d:o	32,468.	14,811.	0.5.
Vesternorrlands d:o	9,748.	3,875.	0.5.
Jemtlands d:o	7,543.	3,376.	0.4.
Vesterbottens d:o	1,819.	1,404.	0.8.
Norrbottens d:o	3,032.	1,762.	0.6.
Summa för 164 sparbanker	744,584.	518,167.	0.9.

Ofvanstående 164 sparbanker förvaltade dels såsom del-egarnes behållning, dels såsom sina egna fonder, tillsammans 56,972,206 Rdr, för hvilkas förvaltning utgifterna voro 518,167 Rdr, det är 0.9 % af detta kapital. De serskilda länen förete sins emellan rätt stora skiljaktigheter. Halfva antalet af länen håller sig vid och under $\frac{1}{2}$ %, medan andra deremot gå ända till och öfver $2\frac{1}{2}$ %. Omständigheter kunna naturligen inträffa under ett år för en sparbank, att dess årsutgifter stå i ett oproporionerligt förhållande till dess rörelse, den kan hafva lidit en förlust, köpt en fastighet eller på annat dylikt sätt haft stora utgifter. Ett medeltal för de serskilda sparbankerna vinnes endast genom en längre följd af år, men medeltalet för riket kan temligen säkert fås af ett års uppgifter, då alla eller åtminstone de allra flesta sparbankerna ingå i detta medeltal. Såsom förhållandet för år 1871 är, att uppgifter för 95 sparbanker med ett kapital af $19\frac{1}{4}$ mill. Rdr saknas, äfvensom att detta är första gången uppgifter i detta hänseende meddelas, hvarigenom en och annan oegentlighet insmugit sig, torde man icke kunna sätta alldeles full tillit till de meddelade procent-talen. De angifva dock, att öfver hufvud taget för hela riket stiger förvaltningskostnaden, inbegripet sparbankernas öfriga utgifter, ej till 1 % af kapitalet. Hvad beträffar förhållandet mellan inkomster och utgifter, hafva af de 24 län, som här kunna meddelas, blott ett större utgifter än inkomster. Det för riket samfällda öfverskottet af inkomster öfver utgifter är 285,085 Rdr.

Till en detaljerad klassifikation af *delegarne efter beloppet af deras vid årets slut innestående behållning* lemnas tillfälle af formulären för uppgifterna till sparbanksstatistiken. Redan af redogörelserna till 1865 års sparbanksstatistik visade det sig, att sparbankerna voro hvad de borde vara: räntebärande förvaringsanstalter för de *små* kapitalen. Men derjemte framgick af redogörelserna, att denna klassifikation förorsakade styrelserna ett stort besvär, hvadan det meddelades dem, att med klassifikationen kunde för det sist förflutna qvinquenniet få anstå till år 1870. Då numera sedan dess formulären förenklats, var det att hoppas, att uppgifter i det i fråga varande hänseendet för år 1871 skulle vara lättare att meddela. Denna förväntan har väl icke så lyckligen utfallit, då uppgifter saknas från 41 sparbanker, men härvid är dock att taga i betraktande, att en stor del af dessa har lemnat redogörelser å de gamla formulären och måhända därför ansett en årlig redogörelse i detta hänseende ej erforderlig. Hithörande uppgifter äro i efterföljande

Tab. M 8. Klassifikation af sparbanks-delegarne

Sparbanker i	Under 10 Rdr.		10—50 Rdr.		50—100 Rdr.	
	Delegare. Antal.	Behållning Rdr.	Delegare. Antal.	Behållning Rdr.	Delegare. Antal.	Behållning Rdr.
Stockholms stad a).....	—	—	—	—	—	—
Stockholms län b).....	404	1,479	470	11,554	241	17,187
Uppsala d:o c).....	265	1,290	525	14,420	286	21,174
Södermanlands d:o.....	2,841	11,782	3,626	86,667	1,756	118,654
Östergötlands d:o d).....	1,859	7,535	2,183	53,747	725	66,853
Jönköpings d:o.....	8,049	19,986	4,764	126,108	1,885	130,945
Kronobergs d:o.....	3,861	18,784	3,631	103,002	1,827	135,476
Kalmar d:o e).....	2,574	11,128	2,573	79,326	1,313	98,519
Gotlands d:o f).....	820	3,591	794	19,546	284	19,424
Blekinge d:o g).....	1,542	4,602	1,141	28,128	624	42,585
Kristianstads d:o h).....	4,812	17,408	6,757	174,357	3,434	236,289
Malmöhus d:o i).....	11,769	50,013	10,361	269,450	5,443	382,279
Hallands d:o.....	2,839	10,555	1,840	49,746	984	69,757
Göteborgs och Bohus d:o j)...	3,189	9,871	1,261	29,777	585	41,873
Elfsborgs d:o.....	4,388	20,493	3,546	103,845	1,960	149,017
Skaraborgs d:o k).....	3,201	19,999	4,966	120,867	1,883	126,295
Vermlands d:o.....	2,582	10,668	2,980	74,585	1,448	105,167
Örebro d:o l).....	1,985	8,735	3,445	80,958	1,744	119,988
Vestmanlands d:o.....	2,731	8,908	2,478	60,093	1,159	80,465
Kopparbergs d:o.....	2,439	8,597	2,476	63,156	1,353	97,002
Gefleborgs d:o.....	3,735	11,905	2,796	66,957	1,496	102,081
Vesternorrlands d:o.....	978	4,264	984	25,418	550	39,030
Jemtlands d:o.....	473	2,177	764	18,038	312	21,043
Vesterbottens d:o.....	426	1,774	650	14,716	238	15,873
Norrbottens d:o.....	343	1,578	557	13,798	288	19,483
Summa (för 218 sparb.)	68,105	267,122	65,568	1,688,259	31,818	2,256,459
Utgörande i procent 1871.....	26·71	0·64	25·72	4·03	12·48	5·39
1870.....	29·53	0·64	25·40	4·05	12·13	5·48
1869.....	29·18	0·64	26·31	4·28	12·30	5·59
1868.....	29·76	0·74	26·29	4·46	12·32	5·99
1867.....	29·30	0·66	25·38	4·19	12·38	5·82
1866.....	27·06	0·62	26·18	4·41	13·12	6·08
1865.....	28·33	0·74	25·62	4·48	12·79	6·08
1864.....	28·72	0·75	25·61	4·45	12·83	6·13

efter deras indestående behållning vid 1871 års slut.

100—500 Rdr.		500—1000 Rdr.		Öfver 1000 Rdr.		Sparbanker i
Delegare. Antal.	Behållning Rdr.	Delegare. Antal.	Behållning Rdr.	Delegare. Antal.	Behållning Rdr.	
—	—	—	—	—	—	Stockholms stad.
584	118,637	87	60,943	62	100,324	Stockholms län.
678	158,362	120	71,124	39	65,227	Uppsala d.o.
4,018	894,597	863	577,070	446	635,533	Södermanlands d.o.
1,759	386,204	321	213,738	155	263,484	Östergötlands d.o.
4,321	824,930	805	534,839	346	412,609	Jönköpings d.o.
2,431	679,515	419	311,673	186	235,273	Kronobergs d.o.
2,610	614,206	534	381,411	284	528,804	Kalmar d.o.
378	76,797	33	21,248	10	17,269	Gotlands d.o.
1,312	296,305	339	226,488	203	332,061	Blekinge d.o.
6,819	1,536,678	1,464	993,225	830	1,517,045	Kristianstads d.o.
12,542	2,782,113	3,238	2,262,147	1,894	3,568,976	Malmöhus d.o.
2,194	444,482	406	284,262	196	318,185	Hallands d.o.
1,317	287,949	247	172,110	223	407,021	Göteborgs och Bohus d.o.
3,470	858,048	543	381,430	301	488,917	Elfsborgs d.o.
3,784	758,755	440	317,586	116	161,924	Skaraborgs d.o.
3,475	780,235	727	490,029	558	994,143	Värmlands d.o.
3,779	859,345	802	550,103	422	688,207	Örebro d.o.
2,773	617,994	520	351,156	245	359,134	Västmanlands d.o.
3,055	578,062	274	191,456	100	127,953	Kopparbergs d.o.
3,760	894,805	1,035	675,978	675	1,118,390	Gefleborgs d.o.
1,301	333,892	299	178,942	112	189,240	Västernorrlands d.o.
675	151,549	215	148,132	219	428,227	Jemtlands d.o.
359	74,198	42	28,577	26	37,197	Vesterbottens d.o.
562	130,147	84	58,790	47	74,759	Norrbottnens d.o.
67,906	15,127,805	13,837	9,482,457	7,695	13,069,902	Summa (för 218 sparb.).
26-64	36-11	5-43	22-63	3-02	31-20	
24-84	35-71	5-10	22-09	3-00	32-03	
24-41	35-55	5-00	22-61	2-80	31-33	
24-20	37-21	4-88	22-80	2-55	28-80	
25-39	38-20	4-92	22-64	2-63	28-49	
26-15	39-05	5-00	22-71	2-49	27-13	
26-08	39-74	4-78	22-58	2-40	26-38	
25-76	39-30	4-70	22-23	2-38	27-14	

tabell *Nr* 8 meddelade för de 218 sparbanker, som med fullständig redogörelser inkommit. Stockholms stads sparbank är nu likasom förlidet år utesluten ur tabellen, emedan, enligt hvad af noten *a*) längre ned visas, åtskilliga belopp sammanslagits der tabellen har dem mera specificerade. I de procenttal, som meddelas i tabellen under rikssumman för åren 1864—1870, ingår därför icke nämnda Stockholms stads sparbank. En närmare redogörelse för de serskilda sparbanker, som icke ingå i denna tabell öfver klassifikationen, kan med ledning af de vid länen anbragta litteræ ses af följande

Anmärkningar:

- a*) För Stockholms stads sparbank äro uppgifne:
till belopp under 100 Rdr.....	32,166	delegare med en behållning af	570,717: 69	Rdr.
” ” 100—500 ”	9,291	” ” ” ” ”	2,240,251: 17	”
” ” 500—1000 ”	3,430	” ” ” ” ”	2,296,543: 80	”
” ” öfver 1000 ”	2,407	” ” ” ” ”	4,050,954: 56	”
- hvilka summor, såsom varande i vissa fall sammanslagna till större grupper än tabellen eger, icke kunnat i henne intagas.
- b*) Stockholms läns sparbank har ej meddelat någon klassifikation.
- c*) Uppgifter om klassifikationen ej meddelade för Uppsala stads och läns sparbank.
- d*) Uppgifter ej meddelade för Norrköpings stads, Linköpings läns, Kimstads, Qvillinge, Godegårds, Östra Eneby, Vesterlösa, Häradshammars, Östra Hargs, Göstrings härads, Risinge, Valkebo härads, Vifolka härads, Kinda härads, Dals härads, Bankekinds härads sparbanker, samt blott en här ej användbar klassifikation af delegarne för Gullbergs härads samt Hvarfs och Styra sparbanker.
- e*) Mönsterås sparbanks uppgifter i detta hänseende äro visserligen icke riktiga i fråga om delegarnes behållning, men dessa fel, uppenbart tillkomna genom missuppfattning af formuläret, äro af intet nämnvärdt inflytande. Kalmar läns lifrätteanstalts sparbanksafdelning har ej lemnat uppgifter. Ås och Ventlinge socknars sparbank företer nu som förr mindre noggranna uppgifter: samtliga delegarne, 46 till antalet, äro införde bland dem som ega behållning 25—50 Rdr — sparbanken har följt det gamla formuläret —, och är ock hela deras behållning 3,318·23 Rdr der utförd, ehuru, såvida 46×50 Rdr är 2,300 Rdr, detta sistnämnda belopp vore maximum som i den klassen kunde förekomma.
- f*) Uppgifter ej meddelade för D. B. V:s och Burs sparbanker. De af Atlingbo sparbank meddelade uppgifterna omfatta blott delegarne men ej behållningen, således ej användbar.
- g*) Uppgifter ej meddelade för Karlskrona, Karlshamns, Jemshögs, Tvings och Eringsboda sparbanker.
- h*) Uppgifter ej meddelade för Simrishamns sparbank.
- i*) Uppgifter ej meddelade för Ystads, Lunds, Helsingborgs och Kattarps sparbanker.
- j*) Uppgifter ej meddelade för Göteborgs stads och Göteborgs och Bohus läns sparbanker.
- k*) Uppgifterna för Bromö sparbank omfatta endast delegarne, således utan användning. För Karlsborgs sparbank, som med 1871 års slut upphörde, har uppgift ej meddelats.
- l*) Uppgifter saknas för Örebro folkbanks grundfond och sparkassa.

Såsom ofvan nämnt är, har icke Stockholms stads sparbank kunnat inrymmas med i tabellen. Då den dock har stor betydelse att kunna förbigås, må efterföljande sammandragna öfversigt af de till tab. № 8 lemnade uppgifterna visa, i hvad mån nämnda sparbank inverkar på det hela:

	Stockholms stads sparbank ej inberäknad.		Stockholms stads sparbank inberäknad.	
	Antal delegare.	Behållning Rdr.	Antal delegare.	Behållning Rdr.
T. o. m. 100 Rdr.....	165,491.	4,211,840.	197,657.	4,782,558.
100— 500 »	67,906.	15,127,805.	77,197.	17,368,056.
500—1,000 »	13,857.	9,482,457.	17,287.	11,779,001.
öfver 1,000 »	7,695.	13,069,902.	10,102.	17,120,856.
Summa	254,949.	41,892,004.	302,243.	51,050,471.

hvilket utgör i procent:

T. o. m. 100 Rdr.....	64.91.	10.06.	65.40.	9.37.
100— 500 »	26.64.	36.11.	25.54.	34.02.
500—1,000 »	5.43.	22.63.	5.72.	23.07.
öfver 1,000 »	3.02.	31.20.	3.34.	33.54.
Summa	100.	100.	100.	100.

De tal, i hvilka Stockholms stads sparbank ingår och icke ingår, jemförda med hvarandra, uppvisa samma förhållande, som förr iakttagits, att procenttalen icke i någon betydande mån förändras genom denna banks belopp och att den lilla skillnad, som uppkommer, består deri, att i fråga varande sparbank har ett relativt taget större antal delegare med deremot svarande kapital, som ega behållning öfver 500 Rdr, än de öfriga sparbankerna. Beträffande klassen t. o. m. 100 Rdr är ock nu som förr delegarne något flere och deras behållning något mindre än hvad proportionsvis till andra banker borde vara.

Ehuruval, såsom ofvan är nämnt, tabellen omfattar blott 218 sparbanker af 259, torde man dock vara berättigad att anse henne angifva den verkliga ställningen, af hvilken åtskilliga anmärkningsvärda förhållanden framgå. Af hela delegareantalet hade mer än halfva antalet delegare en behållning under 50 Rdr och samfäldt icke en tjugonedel af den inestående behållningen. Värdet af dessas sparbanksböcker hinner i medeltal ej till 15 Rdr, medan, enligt hvad tab. № 4 visar, medelvärdet för hvarje sparbanksbok i hela riket är 172 Rdr. Af dessa delegare med små kapital var mer än fjerdelen i

klassen under 10 Rdr och deras sparbanksböckers medelvärde uppgick ej till 4 Rdr. De som höja riksmediet i detta hänseende äro färre till antalet men egande större kapital, af hvilket mera än hälften tillhör blott tolftedelen af delegarne.

Karl Sidenblad.

**Folkmängd, vigde, födde, döde m. m. i hvarje län
och dess städer sedan Svenska tabellverkets
början år 1749.**

(Forts. från Stat. Tidskr., 4:de band., häft. 27 (årg. 1870, n:o 3), sid. 240).

Kristianstads län.

1.	2.	3.	4.	5.	6.
	Folkmängd.			Deraf ähta par.	Hushåll.
	Mankön.	Qvinkön.	Summa.		
År 1751	43,375	46,960	90,335	16,752	12,805
» 1754	44,245	47,960	92,205	16,771	11,887
» 1757	44,522	48,517	93,039	16,970	13,287
» 1760	44,735	49,035	93,770	16,826	12,782
» 1763	46,866	51,061	97,927	17,699	13,365
» 1766	48,308	51,352	99,660	17,918	13,957
» 1769	49,400	52,969	102,369	18,257	14,014
» 1772	48,149	51,715	99,864	17,587	14,050
» 1795	55,056	58,208	113,264	19,823	16,242
» 1800	56,991	59,690	116,681	20,360	17,062
» 1805	58,560	61,987	120,547	20,516	25,125
deraf å landet	56,439	59,834	116,273	19,821	24,343
» i städerna	2,121	2,153	4,274	695	782
» 1810	58,548	61,963	120,511	20,622	21,707
deraf å landet	56,477	60,029	116,506	20,014	20,947
» i städerna	2,071	1,934	4,005	608	760
» 1815	61,558	64,561	126,119	21,686	22,371
deraf å landet	59,162	62,630	121,792	21,115	21,692
» i städerna	2,396	1,931	4,327	571	679
» 1820	66,013	68,670	134,683	22,989	24,270
deraf å landet	63,065	66,291	129,356	22,321	23,465
» i städerna	2,948	2,379	5,327	668	805
» 1825	71,354	74,026	145,380	24,905	27,288
deraf å landet	68,102	71,303	139,405	24,158	26,353
» i städerna	3,252	2,723	5,975	747	935
» 1830	73,875	76,497	150,372	25,238	28,786
deraf å landet	70,463	73,409	143,872	24,393	27,375
» i städerna	3,412	3,088	6,500	845	1,411

1.	2.	3.	4.	5.	6.
	Folkmängd.			Deraf ähta par.	Hushåll.
	Mankön.	Qvinkön.	Summa.		
År 1835	77,856	80,077	157,933	25,869	29,317
deraf å landet	74,444	76,794	151,238	25,029	28,345
i städerna	3,412	3,283	6,695	840	972
” 1840	81,689	84,191	165,880	26,235	30,225
deraf å landet	78,267	80,953	159,220	25,493	29,248
i städerna	3,422	3,238	6,660	742	977
” 1845	87,441	90,326	177,767	27,720	32,120
deraf å landet	83,819	86,836	170,655	26,943	31,052
i städerna	3,622	3,490	7,112	777	1,068
” 1850	93,508	96,119	189,627	29,573	35,282
deraf å landet	89,304	92,208	181,512	28,671	33,979
i städerna	4,204	3,911	8,115	902	1,303
” 1855	96,130	100,076	196,206	30,776	36,888
deraf å landet	91,821	95,891	187,712	29,801	35,526
i städerna	4,309	4,185	8,494	975	1,362
” 1860	103,020	106,561	209,581	33,312	50,326
deraf å landet	98,624	102,153	200,777	32,227	48,255
i städerna	4,396	4,408	8,804	1,085	2,071
” 1861	105,058	108,248	213,306		
deraf å landet	100,545	103,763	204,308		
i städerna	4,513	4,485	8,998		
” 1862	105,901	109,297	215,198		
deraf å landet	101,399	104,693	206,092		
i städerna	4,502	4,604	9,106		
” 1863	107,347	110,683	218,030		
deraf å landet	102,687	105,938	208,625		
i städerna	4,660	4,745	9,405		
” 1864	108,356	111,787	220,143		
deraf å landet	103,712	106,892	210,604		
i städerna	4,644	4,895	9,539		
” 1865	109,381	112,854	222,235		
deraf å landet	104,709	107,916	212,625		
i städerna	4,672	4,938	9,610		
” 1866	110,152	113,790	223,942		
deraf å landet	105,425	108,784	214,209		
i städerna	4,727	5,006	9,733		

1.	2.	3.	4.	5.	6.
	Folkmängd.			Deraf äktä par.	Hushåll.
	Mankön.	Qvinkön.	Summa.		
År 1867	110,857	114,562	225,419		
deraf å landet	106,044	109,424	215,468		
i städerna	4,813	5,138	9,951		
” 1868	109,821	114,091	223,912		
deraf å landet	104,570	108,405	212,975		
i städerna	5,251	5,686	10,937		
” 1869	108,074	112,772	220,846		
deraf å landet	102,791	107,111	209,902		
i städerna	5,283	5,661	10,944		
” 1870	108,334	113,623	221,957	35,196	57,111
deraf å landet	102,914	107,734	210,648	33,664	54,016
i städerna	5,420	5,889	11,309	1,532	3,095
” 1871	109,013	114,479	223,492		
deraf å landet	103,463	108,405	211,868		
i städerna	5,550	6,074	11,624		

Kristianstads län.

1.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.
	Vigda par.	Lefvande födde.			Deraf oäkta.	Dödfödde.	Qvinnor, nedkomna med			Döde.			Deraf	
		m.	q.	S.ma.			Tv.	Tr.	F.r.	m.	q.	S.ma.	Stjelf- moordare.	Drunk- nade.
År 1749	803	1,631	1,653	3,284						1,376	1,423	2,799		
” 1750	881	1,811	1,744	3,555						1,280	1,388	2,668		
” 1751	849	1,825	1,713	3,538	76	120	46	1	—	1,554	1,503	3,057	1	12
” 1752	853	1,648	1,623	3,271	106	89	45	—	—	1,261	1,237	2,498	1	9
” 1753	715	1,780	1,655	3,435	82	115	47	2	—	1,036	1,022	2,058	5	14
” 1754	876	1,758	1,693	3,451	64	122	56	—	—	1,268	1,222	2,490	3	16
” 1755	889	1,777	1,727	3,504	76	122	44	—	—	1,757	1,827	3,584	4	12
” 1756	834	1,909	1,771	3,680	67	115	65	—	—	1,387	1,389	2,776	—	15
” 1757	730	1,785	1,670	3,455	68	109	68	2	—	1,129	1,135	2,264	3	3
” 1758	552	1,549	1,435	2,984	67	88	52	1	—	1,513	1,423	2,936	—	8
” 1759	796	1,548	1,485	3,033	39	124	54	—	—	1,049	1,041	2,090	—	7

1.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.
	Vigda par.	Lefvande födde.			Deraf öfalta.		Qvinnor, nedkomna med			Döde.			Deraf	
		m.	q.	S.ma.			Tv.	Tr.	Fr.	m.	q.	S.ma.	Self-mördare.	Dunk-nade.
Ar 1760	694	1,788	1,675	3,413	63	87	46	—	—	1,102	1,133	2,235	1	11
» 1761	789	1,658	1,499	3,157	66	103	50	—	—	1,072	1,172	2,244	3	11
» 1762	791	1,783	1,658	3,441	81	131	54	—	—	1,314	1,334	2,648	2	11
» 1763	748	1,801	1,704	3,505	67	—	55	—	—	1,363	1,400	2,763	—	19
» 1764	788	1,764	1,673	3,437	76	83	38	—	—	1,086	1,118	2,204	1	19
» 1765	737	1,621	1,551	3,172						1,137	1,178	2,315		
» 1766	761	1,662	1,703	3,365	80	—	54	1	—	1,211	1,196	2,407	—	7
» 1767	792	1,823	1,716	3,539	79	112	57	1	—	1,364	1,348	2,712	—	5
» 1768	898	1,723	1,612	3,335	73	111	56	3	—	1,372	1,332	2,704	1	11
» 1769	924	1,709	1,707	3,416	85	125	48	2	—	1,450	1,450	2,900	1	14
» 1770	954	1,811	1,635	3,446	56	105	51	4	—	1,430	1,458	2,888	—	9
» 1771	754	1,561	1,576	3,137	81	81	50	—	—	1,662	1,538	3,200	—	21
» 1772	788	1,462	1,454	2,916	61	88			—	1,845	1,873	3,718	—	17
» 1773	797	1,574	1,448	3,022	64	127	41	2	1	1,603	1,661	3,264	—	6
» 1795	815	1,639	1,642	3,281	117	126	57	1	—	1,311	1,386	2,697	4	19
» 1796	942	1,865	1,778	3,643	138	131	56	3	—	1,222	1,272	2,494	5	14
» 1797	943	1,934	1,833	3,767	152	100	61	1	—	1,379	1,436	2,815	6	13
» 1798	903	1,856	1,743	3,599	164	126	61	—	—	1,268	1,290	2,558	1	26
» 1799	858	1,819	1,712	3,531	147	115	51	—	—	1,545	1,450	2,995	2	12
» 1800	905	1,744	1,597	3,341	141	108	60	—	—	1,506	1,584	3,090	—	17
» 1801	782	1,788	1,680	3,468	129	110	52	—	—	1,225	1,312	2,537	1	20
» 1802	882	1,793	1,699	3,492	172	110	56	1	—	1,346	1,358	2,704	2	21
deraf å landet...	863	1,751	1,664	3,415	166	104	54	1	—	1,308	1,319	2,627	2	21
» i städerna	19	42	35	77	6	6	2	—	—	38	39	77	—	—
År 1803	926	1,825	1,703	3,528	155	98	60	6	—	1,282	1,328	2,610	3	32
deraf å landet...	892	1,757	1,653	3,410	144	92	58	6	—	1,226	1,290	2,516	3	28
» i städerna	34	68	50	118	11	6	2	—	—	56	38	94	—	4
År 1804	870	1,813	1,727	3,540	181	113	70	1	—	1,338	1,341	2,679	4	13
deraf å landet...	836	1,758	1,672	3,430	171	111	69	1	—	1,295	1,285	2,580	4	12
» i städerna	34	55	55	110	10	2	1	—	—	43	56	99	—	1
År 1805	964	1,847	1,773	3,620	168	131	66	4	—	1,252	1,306	2,558	4	12
deraf å landet...	928	1,802	1,725	3,527	158	127	66	4	—	1,209	1,260	2,469	3	8
» i städerna	36	45	48	93	10	4	—	—	—	43	46	89	1	4
År 1806	932	1,821	1,721	3,542	188	94	61	2	—	1,482	1,568	3,050	4	12
deraf å landet...	903	1,754	1,663	3,417	175	90	59	2	—	1,432	1,512	2,944	4	12
» i städerna	29	67	58	125	13	4	2	—	—	50	56	106	—	—

1.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.
	Vigda per.	Lefvande födde.			Deraf oskta.	Dödfödde.	Qvinnor, nedkomna med			Döde.			Deraf	
		m.	q.	S.ma.			Tv.	Tr.	F:r.	m.	q.	S.ma.	Stjelf-mördare.	Drunk-nare.
År 1807	965	1,948	1,763	3,711	162	125	58	1	—	1,351	1,380	2,731	3	41
deraf å landet...	932	1,888	1,718	3,606	155	120	57	1	—	1,287	1,347	2,634	3	34
» i städerna	33	60	45	105	7	5	1	—	—	64	33	97	—	7
År 1808	1,018	1,904	1,767	3,671	195	112	53	—	—	1,826	1,741	3,567	3	17
deraf å landet...	986	1,846	1,716	3,562	180	106	46	—	—	1,719	1,665	3,384	3	15
» i städerna	32	58	51	109	15	4	7	—	—	107	76	183	—	2
År 1809	1,025	1,869	1,769	3,638	191	111	82	1	—	2,008	1,939	3,942	3	21
deraf å landet...	994	1,813	1,717	3,530	167	105	78	1	—	1,872	1,855	3,727	1	20
» i städerna	31	56	52	108	24	6	4	—	—	131	84	215	2	1
År 1810	1,200	2,057	1,952	4,009	216	115	71	1	—	1,772	1,740	3,512	3	19
deraf å landet...	1,155	1,985	1,893	3,878	190	109	70	1	—	1,685	1,688	3,373	3	14
» i städerna	45	72	59	131	26	6	1	—	—	87	52	139	—	5
År 1811	1,213	2,086	2,040	4,126	241	117	66	—	—	1,687	1,742	3,429	5	26
deraf å landet...	1,179	2,026	1,990	4,016	227	111	66	—	—	1,611	1,676	3,287	5	22
» i städerna	34	60	50	110	14	6	—	—	—	76	66	142	—	4
År 1812	986	2,096	1,896	3,992	237	132	76	—	—	1,670	1,552	3,222	2	19
deraf å landet...	942	2,033	1,843	3,876	204	124	76	—	—	1,591	1,504	3,095	1	18
» i städerna	44	63	53	116	23	8	—	—	—	79	48	127	1	1
År 1813	952	1,896	1,865	3,761	198	118	64	—	—	1,396	1,438	2,834	6	20
deraf å landet...	911	1,836	1,807	3,643	178	114	61	—	—	1,326	1,391	2,717	5	19
» i städerna	41	60	58	118	20	4	3	—	—	70	47	117	1	1
År 1814	944	2,052	1,960	4,012	206	116	63	—	—	1,530	1,530	3,060	2	36
deraf å landet...	915	2,003	1,910	3,913	199	109	63	—	—	1,470	1,449	2,919	2	36
» i städerna	29	49	50	99	7	7	—	—	—	60	81	141	—	—
År 1815	1,127	2,142	2,105	4,247	210	135	61	2	—	1,262	1,266	2,528	4	29
deraf å landet...	1,072	2,084	2,040	4,124	201	128	61	2	—	1,217	1,217	2,434	2	26
» i städerna	55	58	65	123	9	7	—	—	—	45	49	94	2	3
År 1816	1,105	2,143	2,126	4,269	229	122	70	2	—	1,260	1,276	2,536	6	18
deraf å landet...	1,048	2,069	2,049	4,118	208	116	68	2	—	1,189	1,223	2,412	6	16
» i städerna	57	74	77	151	21	6	2	—	—	71	53	124	—	2
År 1817	1,076	2,185	2,156	4,341	244	107	53	3	—	1,506	1,486	2,992	7	15
deraf å landet...	1,029	2,106	2,081	4,187	226	103	51	3	—	1,451	1,434	2,885	7	14
» i städerna	47	79	75	154	18	4	2	—	—	55	52	107	—	1
År 1818	1,064	2,318	2,184	4,502	230	151	67	2	—	1,582	1,506	3,088	2	28
deraf å landet...	1,024	2,245	2,117	4,362	257	143	66	2	—	1,499	1,444	2,943	1	24
» i städerna	40	73	67	140	23	8	1	—	—	83	62	145	1	4

1.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.
	Vigda par.	Lefvande födde.			Deraf oäkta.	Dödfödde.	Qvinnor, nedkomna med			Döde.			Deraf	
		m.	q.	S:ma.			Tv.	Tr.	Fr.	m.	q.	S:ma.	Sjelf-mördade.	Drunknade.
År 1819	1,074	2,248	2,191	4,439	282	120	61	1	—	1,672	1,732	3,404	3	17
deraf å landet...	1,027	2,161	2,097	4,258	249	107	58	1	—	1,594	1,652	3,246	3	14
» i städerna	47	87	94	181	33	13	3	—	—	78	80	158	—	3
År 1820	1,180	2,302	2,219	4,521	286	132	67	—	—	1,363	1,385	2,748	5	28
deraf å landet...	1,129	2,222	2,132	4,354	263	126	66	—	—	1,296	1,323	2,619	5	24
» i städerna	51	80	87	167	23	6	1	—	—	67	62	129	—	4
År 1821	1,168	2,451	2,384	4,835	327	154	74	1	—	1,876	1,888	3,764	6	32
deraf å landet...	1,125	2,372	2,305	4,677	297	146	74	1	—	1,791	1,806	3,597	6	31
» i städerna	43	79	79	158	30	8	—	—	—	85	82	167	—	1
År 1822	1,178	2,496	2,408	4,904	314	150	70	2	1	1,537	1,569	3,106	4	43
deraf å landet...	1,135	2,412	2,313	4,725	288	144	69	2	1	1,460	1,518	2,978	4	42
» i städerna	43	84	95	179	26	6	1	—	—	77	51	128	—	1
År 1823	1,203	2,605	2,465	5,070	348	161	78	2	—	1,505	1,428	2,933	9	46
deraf å landet...	1,169	2,513	2,379	4,892	309	152	76	2	—	1,420	1,363	2,783	9	39
» i städerna	34	92	86	178	39	9	2	—	—	85	65	150	—	7
År 1824	1,246	2,526	2,386	4,912	293	151	81	1	—	1,377	1,274	2,651	9	28
deraf å landet...	1,204	2,444	2,287	4,731	263	146	78	1	—	1,298	1,221	2,519	6	28
» i städerna	42	82	99	181	30	5	3	—	—	79	53	132	3	—
År 1825	1,201	2,747	2,587	5,334	340	151	82	3	—	1,464	1,423	2,887	12	44
deraf å landet...	1,154	2,653	2,504	5,157	306	144	79	3	—	1,376	1,351	2,727	10	41
» i städerna	47	94	83	177	34	7	3	—	—	88	72	160	2	3
År 1826	1,149	2,485	2,517	5,002	313	139	84	—	—	1,586	1,550	3,136	11	23
deraf å landet...	1,098	2,408	2,425	4,833	284	135	79	—	—	1,462	1,458	2,920	10	22
» i städerna	51	77	92	169	29	4	5	—	—	124	92	216	1	1
År 1827	995	2,361	2,301	4,662	276	158	70	1	—	1,774	1,770	3,544	5	25
deraf å landet...	960	2,275	2,224	4,499	247	149	68	1	—	1,647	1,649	3,296	5	24
» i städerna	35	86	77	163	29	9	2	—	—	127	121	248	—	1
År 1828	1,039	2,581	2,421	5,002	297	151	91	1	—	1,849	1,823	3,672	16	43
deraf å landet...	994	2,496	2,398	4,824	260	151	85	1	—	1,756	1,765	3,521	14	38
» i städerna	45	85	93	178	37	—	6	—	—	93	58	151	2	5
År 1829	1,058	2,721	2,479	5,200	338	171	87	1	—	2,406	2,289	4,695	9	28
deraf å landet...	1,021	2,644	2,378	5,022	299	166	82	1	—	2,261	2,172	4,433	9	27
» i städerna	37	77	101	178	39	5	5	—	—	145	117	262	—	1
År 1830	1,114	2,526	2,362	4,888	309	142	78	1	—	1,940	1,991	3,931	9	34
deraf å landet...	1,084	2,458	2,281	4,739	277	137	74	1	—	1,859	1,900	3,759	8	28
» i städerna	30	68	81	149	32	5	4	—	—	81	91	172	1	6

1.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.
	Vigda par.	Lefvande födde.			Derat öfka	Dödfödde.	Qvinnor, nedkomna med			Döde.			Derat	
		m.	q.	S.ma.			Tv.	Tr.	Fr.	m.	q.	S.ma.	Sjelf-mördare.	Drunk-nade.
År 1831	1,043	2,548	2,312	4,860	306	152	70	—	—	2,252	2,253	4,505	10	34
deraf å landet...	1,002	2,448	2,229	4,677	268	150	70	—	—	2,135	2,178	4,313	9	30
» i städerna	41	100	83	183	38	2	—	—	—	117	75	192	1	4
År 1832	1,036	2,359	2,108	4,467	263	148	73	—	—	2,085	2,095	4,180	10	18
deraf å landet...	987	2,289	2,049	4,338	236	146	71	—	—	1,992	2,029	4,021	9	15
» i städerna	49	70	59	129	27	2	2	—	—	98	66	159	1	3
År 1833	1,211	2,686	2,679	5,365	334	161	96	2	—	1,690	1,602	3,292	8	28
deraf å landet ..	1,151	2,604	2,579	5,183	291	157	96	2	—	1,613	1,529	3,142	8	27
» i städerna	60	82	100	182	43	4	—	—	—	77	73	150	—	1
År 1834	1,253	2,873	2,685	5,558	420	189	94	2	—	1,460	1,369	2,829	12	49
deraf å landet...	1,193	2,790	2,604	5,394	391	184	94	2	—	1,375	1,310	2,685	12	44
» i städerna	60	83	81	164	29	5	—	—	—	85	59	144	—	5
År 1835	1,078	2,645	2,537	5,182	406	172	83	—	—	1,371	1,340	2,711	4	26
deraf å landet ..	1,035	2,561	2,462	5,023	380	163	78	—	—	1,299	1,289	2,588	4	25
» i städerna	43	84	75	159	26	9	5	—	—	72	51	123	—	1
År 1836	998	2,713	2,599	5,312	347	166	82	—	—	1,708	1,627	3,330	7	25
deraf å landet ..	961	2,631	2,522	5,153	319	158	81	—	—	1,585	1,567	3,152	7	21
» i städerna	37	82	77	159	28	8	1	—	—	118	60	178	—	4
År 1837	1,013	2,666	2,559	5,225	397	154	79	4	—	1,898	1,768	3,666	6	25
deraf å landet...	970	2,580	2,479	5,059	355	147	76	4	—	1,812	1,699	3,511	5	20
» i städerna	43	86	80	166	42	7	3	—	—	86	69	155	1	5
År 1838	1,008	2,445	2,446	4,891	391	188	66	1	—	2,040	1,864	3,904	17	30
deraf å landet...	963	2,353	2,362	4,715	350	176	64	1	—	1,938	1,796	3,734	15	27
» i städerna	45	92	84	176	41	12	2	—	—	102	68	170	2	3
År 1839	1,230	2,626	2,511	5,137	361	183	75	—	—	1,629	1,648	3,277	10	40
deraf å landet...	1,176	2,541	2,424	4,965	316	179	75	—	—	1,557	1,590	3,147	8	37
» i städerna	54	85	87	172	45	4	—	—	—	72	58	130	2	3
År 1840	1,169	2,880	2,762	5,642	485	189	77	1	—	1,604	1,495	3,099	11	27
deraf å landet...	1,118	2,790	2,661	5,451	441	184	75	1	—	1,524	1,426	2,950	8	24
» i städerna	51	90	101	191	44	5	2	—	—	80	69	149	3	3
År 1841	1,121	2,762	2,608	5,370	465	171	62	2	—	1,723	1,695	3,418	11	22
deraf å landet...	1,071	2,659	2,518	5,177	407	165	58	2	—	1,635	1,625	3,260	8	21
» i städerna	50	103	90	193	58	6	4	—	—	88	70	158	3	1
År 1842	1,142	2,871	2,744	5,615	533	174	69	1	—	1,762	1,692	3,454	12	37
deraf å landet...	1,101	2,762	2,645	5,407	483	171	68	1	—	1,666	1,608	3,274	8	34
» i städerna	41	109	99	208	50	3	1	—	—	96	84	180	4	3

1.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.
	Vigda par.	Lefvande födde.			Deraf okta.	Dödfödde.	Qvinnor, nedkomna med			Döde.			Deraf	
		m.	q.	S.ma.			Tv.	Tr.	Fr.	m.	q.	S.ma.	Stef. mödrar.	Drunk. ude.
År 1813	1,213	2,738	2,582	5,320	463	179	67	—	—	1,658	1,696	3,354	3	24
deraf å landet...	1,167	2,664	2,487	5,151	425	172	63	—	—	1,579	1,615	3,194	3	24
» i städerna	46	74	95	169	38	7	4	—	—	79	81	160	—	—
År 1844	1,294	3,010	2,882	5,892	589	184	86	1	—	1,670	1,625	3,295	12	42
deraf å landet...	1,239	2,915	2,780	5,695	526	182	83	1	—	1,590	1,559	3,149	12	37
» i städerna	55	95	102	197	63	2	3	—	—	80	66	146	—	5
År 1845	1,284	3,053	2,874	5,927	571	168	77	—	—	1,656	1,491	3,147	12	41
deraf å landet...	1,220	2,957	2,784	5,741	524	162	75	—	—	1,573	1,435	3,008	11	37
» i städerna	64	96	90	186	47	6	2	—	—	83	56	139	1	4
År 1846	1,188	2,851	2,789	5,640	581	160	79	—	—	1,802	1,834	3,636	7	54
deraf å landet...	1,126	2,726	2,692	5,418	518	156	75	—	—	1,715	1,766	3,481	7	49
» i städerna	62	125	97	222	63	4	4	—	—	87	68	155	—	5
År 1847	1,270	2,861	2,747	5,608	492	190	71	1	—	2,067	2,116	4,183	7	22
deraf å landet...	1,205	2,756	2,653	5,409	451	182	69	1	—	1,969	2,017	3,986	5	22
» i städerna	65	105	94	199	41	8	2	—	—	98	99	197	2	—
År 1848	1,277	3,147	2,937	6,084	569	175	91	3	—	1,441	1,543	2,984	6	23
deraf å landet...	1,228	3,028	2,831	5,859	498	164	87	3	—	1,363	1,469	2,832	6	19
» i städerna	49	119	106	225	71	11	4	—	—	78	74	152	—	4
År 1849	1,365	3,274	3,215	6,489	640	203	95	1	—	1,844	1,662	3,506	8	19
deraf å landet...	1,300	3,165	3,090	6,255	573	199	91	1	—	1,742	1,601	3,343	8	17
» i städerna	65	109	125	234	67	4	4	—	—	102	61	163	—	2
År 1850	1,332	3,333	3,023	6,356	614	184	101	2	—	1,574	1,452	3,026	10	28
deraf å landet...	1,264	3,218	2,913	6,131	550	173	96	2	—	1,494	1,383	2,877	10	24
» i städerna	68	115	110	225	64	11	5	—	—	80	69	149	—	4
År 1851	1,330	3,255	3,199	6,454	601	221	60	3	—	1,853	1,735	3,588	10	31
deraf å landet...	1,253	3,131	3,092	6,223	534	208	60	3	—	1,761	1,654	3,415	9	29
» i städerna	77	124	107	231	67	13	—	—	—	92	81	173	1	2
År 1852	1,322	3,208	3,154	6,362	651	205	86	5	—	2,316	2,158	4,474	12	48
deraf å landet...	1,242	3,073	3,046	6,119	577	194	85	5	—	2,162	2,062	4,224	11	41
» i städerna	80	135	108	243	74	11	1	—	—	154	96	250	1	7
År 1853	1,241	3,162	2,951	6,113	558	190	75	2	—	2,173	2,158	4,331	5	35
deraf å landet...	1,182	3,058	2,835	5,893	501	185	70	2	—	2,039	2,064	4,103	4	30
» i städerna	59	104	116	220	57	5	5	—	—	134	94	228	1	5
År 1854	1,232	3,238	3,061	6,299	561	197	79	1	—	1,733	1,726	3,459	6	15
deraf å landet...	1,167	3,120	2,922	6,042	505	190	73	1	—	1,643	1,638	3,281	6	15
» i städerna	65	118	139	257	56	7	6	—	—	90	88	178	—	—

1.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.
	Vigda par.	Lefvande födde.			Deraf oäkta.	Dödfödde.	Qvinnor, nedkomna med			Döde.			Deraf	
		m.	q.	S.m.a.			Tv.	Tr.	F.r.	m.	q.	S.m.a.	Stift- mördare.	Drott- nade.
År 1855	1,160	3,147	2,996	6,143	531	199	78	1	—	1,995	1,986	3,981	2	29
deraf å landet...	1,086	3,024	2,888	5,912	476	190	76	1	—	1,830	1,882	3,712	2	21
" i städerna	74	123	108	231	55	9	2	—	—	165	104	269	—	2
År 1856	1,166	2,956	2,951	5,907	501	176	104	—	—	1,913	1,863	3,776	6	30
deraf å landet...	1,109	2,842	2,829	5,671	455	170	101	—	—	1,834	1,787	3,621	6	28
" i städerna	57	114	122	236	46	6	3	—	—	79	76	155	—	2
År 1857	1,386	3,320	3,193	6,513	547	228	106	2	—	2,276	2,338	4,614	10	46
deraf å landet...	1,246	3,215	3,060	6,275	498	218	104	2	—	1,922	1,964	3,886	10	42
" i städerna	90	105	133	238	49	10	2	—	—	354	374	728	—	4
År 1858	1,514	3,407	3,262	6,669	668	203	107	1	—	1,943	2,012	3,955	4	17
deraf å landet...	1,401	3,260	3,129	6,359	598	199	105	1	—	1,863	1,941	3,804	3	16
" i städerna	113	147	133	280	70	4	2	—	—	80	71	151	1	1
År 1859	1,578	3,570	3,255	6,825	629	245	98	—	—	1,920	1,812	3,732	6	24
deraf å landet...	1,470	3,421	3,126	6,547	558	228	97	—	—	1,833	1,726	3,559	5	23
" i städerna	108	149	129	278	71	17	1	—	—	87	86	173	1	1
År 1860	1,584	3,617	3,419	7,036	644	267	100	1	—	1,918	1,846	3,764	13	27
deraf å landet...	1,488	3,482	3,266	6,748	582	258	96	1	—	1,823	1,771	3,594	11	23
" i städerna	96	135	153	288	62	9	4	—	—	95	75	170	2	4
År 1861	1,497	3,545	3,357	6,902	760	230	88	—	—	1,645	1,684	3,329	7	45
deraf å landet...	1,391	3,399	3,222	6,621	686	219	87	—	—	1,571	1,610	3,181	7	42
" i städerna	106	146	135	281	74	11	1	—	—	74	74	148	—	3
År 1862	1,418	3,372	3,310	6,682	642	234	99	2	—	1,991	2,083	4,074	15	43
deraf å landet...	1,340	3,204	3,158	6,362	567	228	94	2	—	1,907	2,009	3,916	15	34
" i städerna	78	168	152	320	75	6	5	—	—	84	74	158	—	9
År 1863	1,448	3,520	3,387	6,907	666	251	91	1	—	1,648	1,659	3,307	17	29
deraf å landet...	1,357	3,358	3,242	6,600	592	239	88	1	—	1,580	1,585	3,165	16	28
" i städerna	91	162	145	307	74	12	3	—	—	68	74	142	1	1
År 1864	1,341	3,607	3,435	7,042	706	252	100	1	—	1,965	2,036	4,001	9	39
deraf å landet...	1,250	3,450	3,285	6,735	643	236	96	1	—	1,859	1,934	3,793	9	36
" i städerna	91	157	150	307	63	16	4	—	—	106	102	208	—	3
År 1865	1,526	3,623	3,396	7,019	655	231	89	2	—	1,801	1,875	3,676	14	42
deraf å landet...	1,442	3,460	3,241	6,701	602	219	82	2	—	1,682	1,750	3,432	11	40
" i städerna	84	163	155	318	53	12	7	—	—	119	125	244	3	2
År 1866	1,410	3,480	3,440	6,920	732	275	94	1	—	1,881	1,893	3,774	10	43
deraf å landet...	1,331	3,317	3,290	6,607	653	256	88	1	—	1,787	1,803	3,590	9	39
" i städerna	79	163	150	313	79	19	6	—	—	94	90	184	1	4

1.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.
	Vigda par.	Lefvande födde.			Derf oäkta	Dödfödde.	Qvinnor, nedkomna med			Döde.			Deraf	
		m.	q.	S.ma.			Tv.	Tr.	F.r.	m.	q.	S.ma.	Self-nordfare.	Drunk-nade.
År 1867	1,274	3,338	3,238	6,576	657	218	100	1	—	1,915	1,958	3,873	15	32
deraf å landet...	1,203	3,196	3,087	6,283	592	211	94	1	—	1,837	1,865	3,702	15	31
» i städerna	71	142	151	293	65	7	6	—	—	78	93	171	—	1
År 1868	1,127	3,093	2,981	6,074	623	208	82	1	—	2,301	2,225	4,526	19	48
deraf å landet ..	1,061	2,943	2,838	5,781	569	201	79	1	—	2,174	2,121	4,295	17	39
» i städerna	66	150	143	293	54	7	3	—	—	127	104	231	2	9
År 1869	1,196	3,090	2,991	6,081	639	211	83	1	—	2,797	2,878	5,675	17	45
deraf å landet...	1,142	2,930	2,857	5,787	587	196	82	1	—	2,682	2,757	5,439	16	41
» i städerna	54	160	134	294	52	15	1	—	—	115	121	236	1	4
År 1870	1,175	3,224	3,050	6,274	675	222	95	4	—	1,962	2,012	3,974	16	35
deraf å landet...	1,103	3,083	2,903	5,986	612	211	94	4	—	1,862	1,902	3,764	16	33
» i städerna	72	141	147	288	63	11	1	—	—	100	110	210	—	2
År 1871	1,298	3,294	3,117	6,411	762	224	93	1	1	1,767	1,753	3,520	11	46
deraf å landet...	1,214	3,123	2,953	6,076	691	218	90	1	1	1,666	1,671	3,337	9	41
» i städerna	84	171	164	335	71	6	3	—	—	101	82	183	2	5

Malmöhus län.

1.	2.	3.	4.	5.	6.
	Folkmängd.			Deraf ähta par.	Hushåll.
	Mankön.	Qvinkön.	Summa.		
År 1751	51,335	53,828	105,163	18,696	14,283
» 1754	53,624	55,777	109,401	20,081	15,171
» 1757	53,228	56,035	109,263	20,024	19,661
» 1760	52,887	55,503	108,390	19,669	15,146
» 1763	55,498	57,803	113,296	21,008	15,823
» 1766	56,573	58,622	115,195	21,071	16,561
» 1769	57,385	60,076	117,461	21,357	16,718
» 1772	56,571	59,290	115,861	20,652	17,133
» 1795	67,525	69,251	136,776	23,507	19,574
» 1800	70,049	72,007	142,056	25,054	20,416
» 1805	74,164	75,728	149,892	26,204	27,573
deraf å landet	65,707	66,932	132,639	23,386	24,812
» i städerna	8,457	8,796	17,253	2,818	2,761
» 1810	76,017	77,807	153,824	27,011	28,166
deraf å landet	67,543	69,138	136,681	24,124	25,217
» i städerna	8,474	8,669	17,143	2,887	2,949
» 1815	81,555	83,877	165,432	28,737	29,239
deraf å landet	72,579	74,360	146,939	26,030	26,349
» i städerna	8,976	9,517	18,493	2,707	2,890
» 1820	87,708	88,929	176,637	30,378	31,621
deraf å landet	77,471	78,812	156,283	27,312	28,252
» i städerna	10,237	10,117	20,354	3,066	3,369
» 1825	95,767	96,432	192,199	33,196	35,292
deraf å landet	84,188	84,944	169,132	29,773	31,659
» i städerna	11,579	11,488	23,067	3,423	3,633
» 1830	99,856	100,247	200,103	33,554	36,985
deraf å landet	87,943	88,120	176,063	30,256	33,063
» i städerna	11,913	12,127	24,040	3,298	3,922
» 1835	104,685	104,899	209,584	33,829	38,346
deraf å landet	91,802	92,017	183,819	30,343	33,912
» i städerna	12,883	12,882	25,765	3,486	4,434
» 1840	110,787	110,883	221,670	34,535	40,337
deraf å landet	96,980	97,210	194,190	30,897	35,592
» i städerna	13,807	13,673	27,480	3,638	4,745

1.	2.	3.	4.	5.	6.
	Folkmängd.			Deraf äkt. par.	Hushåll.
	Mankön.	Qvinkön.	Summa.		
År 1845	116,710	117,497	234,207	36,200	42,395
deraf å landet	101,930	102,443	204,373	32,396	37,259
" i städerna	14,780	15,054	29,834	3,804	5,136
" 1850	125,848	127,236	253,084	39,186	46,302
deraf å landet	109,107	109,776	218,883	34,720	39,977
" i städerna	16,741	17,460	34,201	4,466	6,325
" 1855	133,465	135,114	268,579	42,014	49,910
deraf å landet	114,554	115,527	230,081	36,732	42,578
" i städerna	18,911	19,587	38,498	5,282	7,333
" 1860	140,965	143,465	284,430	45,212	64,133
deraf å landet	119,226	120,376	239,602	38,762	53,140
" i städerna	21,739	23,089	44,828	6,450	10,993
" 1861	143,624	146,196	289,820		
deraf å landet	120,590	121,988	242,578		
" i städerna	23,034	24,208	47,242		
" 1862	145,793	148,151	293,944		
deraf å landet	121,860	123,100	244,960		
" i städerna	23,933	25,051	48,984		
" 1863	147,546	150,643	298,189		
deraf å landet	123,232	124,606	247,838		
" i städerna	24,314	26,037	50,351		
" 1864	149,152	152,620	301,772		
deraf å landet	124,483	125,898	250,381		
" i städerna	24,669	26,722	51,391		
" 1865	150,669	154,592	305,261		
deraf å landet	125,590	127,103	252,693		
" i städerna	25,079	27,489	52,568		
" 1866	152,992	156,927	309,919		
deraf å landet	127,105	128,597	255,702		
" i städerna	25,887	28,330	54,217		
" 1867	154,396	158,466	312,862		
deraf å landet	127,180	128,584	255,764		
" i städerna	27,216	29,882	57,098		
" 1868	154,492	158,823	313,315		
deraf å landet	126,798	128,240	255,038		
" i städerna	27,694	30,583	58,277		

1.	2.	3.	4.	5.	6.
	Folkmängd.			Deraf äktä par.	Hushåll.
	Mankön.	Qvinkön.	Summa.		
År 1869	154,077	159,853	313,480		
deraf & landet	126,031	127,946	253,977		
» i städerna	28,046	31,407	59,453		
» 1870	155,217	160,825	316,042	50,104	77,830
deraf & landet	126,244	128,477	254,721	40,983	61,157
» i städerna	28,973	32,348	61,321	9,121	16,673
» 1871	156,360	162,426	318,786		
deraf & landet	126,788	129,309	256,097		
» i städerna	29,572	33,117	62,689		

Malmöhus län.

1.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.
	Vigda par.	Lefvande födde.			Deraf öfka.	Dödfödde.	Qvinnor, nedkomna med			Döde.			Deraf	
		m.	q.	S.ma.			Tv.	Tr.	Fr.	m.	q.	S.ma.	Själ-mördare.	Drunk-män.
År 1749	869	2,112	1,991	4,103						1,727	1,735	3,462		
» 1750	1,056	2,148	2,122	4,270						1,779	1,886	3,665		
» 1751	1,054	2,111	2,150	4,261	135	80	46	—	—	1,712	1,697	3,409	—	6
» 1752	1,059	2,100	1,982	4,082	136	115	53	3	—	1,377	1,357	2,734	2	15
» 1753	970	2,151	1,993	4,144	125	141	51	—	—	1,437	1,380	2,817	2	13
» 1754	1,118	2,267	2,090	4,357	110	115	68	1	—	1,788	1,654	3,442	3	20
» 1755	1,017	2,254	2,089	4,343	97	137	71	2	—	2,090	2,117	4,207	1	9
» 1756	1,067	2,234	2,101	4,335	140	78	73	1	—	1,828	1,798	3,626	2	11
» 1757	931	2,224	2,128	4,352	107	133	56	2	—	1,601	1,616	3,217	1	5
» 1758	797	2,003	1,812	3,815	95	114	68	—	—	1,817	1,869	3,686	2	13
» 1759	1,109	2,076	1,948	4,024	75	123	62	1	—	1,446	1,421	2,867	1	11
» 1760	925	2,215	2,128	4,343	132		66	—	—	1,314	1,355	2,669	1	12
» 1761	1,051	2,100	1,984	4,084	132	121	53	—	—	1,644	1,618	3,262	—	10
» 1762	1,133	2,341	2,246	4,587	133	131	65	1	—	1,783	1,693	3,476	2	15
» 1763	1,021	2,260	2,289	4,549	132	138	65	—	—	1,568	1,519	3,087	1	16
» 1764	1,067	2,189	2,114	4,294	107	117	73	1	—	1,556	1,557	3,113	5	10
» 1765	1,050	2,137	2,039	4,176	110	101	57	—	—	1,636	1,662	3,298	1	11

1.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.
	Vigda par.	Lefvande födde.			Deraf oäkta.	Dödfödde.	Qvinnor, nedkomna med			Döde.			Deraf	
		m.	q.	S:ma.			Tv.	Tr.	F:r.	m.	q.	S:ma.	Sjelf-mordade.	Dunk-nade.
År 1766	926	2,264	2,208	4,472	113	109	72	—	—	1,518	1,520	3,038	1	12
» 1767	1,024	2,335	2,187	4,522	124	116	65	—	—	1,574	1,505	3,079	—	13
» 1768	1,092	2,081	2,026	4,107	116	105	53	1	—	1,768	1,700	3,468	6	9
» 1769	1,144	2,242	2,120	4,362	105	115	86	1	—	1,701	1,687	3,388	—	11
» 1770	1,122	2,204	2,070	4,274	130	112	67	—	—	1,812	1,865	3,677	—	10
» 1771	1,069	2,143	2,036	4,179	107	109	51	1	—	2,036	2,045	4,081	2	11
» 1772	1,015	1,910	1,772	3,682	88	115	51	2	—	2,662	2,533	5,195	—	14
» 1773	1,050	2,093	2,324	4,417	88	134	70	1	—	1,658	1,590	3,248	1	14
» 1795	1,037	2,362	2,277	4,639	211	170	76	2	—	1,759	1,743	3,502	5	16
» 1796	1,210	2,443	2,455	4,898	210	192	96	4	—	1,536	1,665	3,201	1	20
» 1797	1,292	2,533	2,472	5,005	221	193	90	1	1	1,904	1,837	3,741	4	14
» 1798	1,227	2,643	2,561	5,204	244	167	91	4	—	1,748	1,711	3,459	1	28
» 1799	1,167	2,692	2,383	5,075	251	167	74	—	—	2,188	2,149	4,337	3	19
» 1800	1,174	2,360	2,233	4,593	222	138	77	3	—	1,878	1,891	3,769	4	18
» 1801	1,096	2,522	2,342	4,864	235	169	72	—	—	1,564	1,523	3,087	3	40
» 1802	1,157	2,452	2,370	4,822	231	165	73	2	1	1,687	1,723	3,410	6	17
deraf å landet...	1,033	2,221	2,133	4,354	189	154	63	2	1	1,515	1,551	3,066	5	13
» i städerna	124	231	237	468	42	11	10	—	—	172	172	344	1	4
År 1803	1,306	2,472	2,404	4,876	254	153	76	1	—	1,672	1,795	3,467	6	23
deraf å landet...	1,165	2,237	2,169	4,406	206	146	70	—	—	1,483	1,602	3,085	4	20
» i städerna	141	235	235	470	48	7	6	1	—	189	193	382	2	3
År 1804	1,246	2,516	2,388	4,904	257	129	90	2	—	1,898	1,748	3,646	6	25
deraf å landet...	1,096	2,261	2,131	4,392	188	118	79	—	—	1,691	1,556	3,247	5	18
» i städerna	150	255	257	512	69	11	11	2	—	207	192	399	1	7
År 1805	1,273	2,647	2,430	5,077	252	141	69	1	—	1,888	1,890	3,778	9	27
deraf å landet...	1,078	2,392	2,163	4,553	187	135	53	—	—	1,653	1,655	3,308	7	22
» i städerna	195	255	267	522	65	6	16	1	—	235	235	470	2	5
År 1806	1,261	2,382	2,368	4,750	265	139	67	—	—	2,003	1,912	3,915	8	49
deraf å landet...	1,111	2,149	2,126	4,275	205	126	64	—	—	1,793	1,706	3,499	7	38
» i städerna	150	233	242	475	60	13	3	—	—	210	206	416	1	11
År 1807	1,312	2,638	2,402	5,040	287	127	90	2	—	1,965	1,856	3,821	9	29
deraf å landet...	1,183	2,410	2,176	4,566	233	120	79	2	—	1,783	1,677	3,460	9	26
» i städerna	129	228	226	454	54	7	11	—	—	182	179	361	—	3
År 1808	1,360	2,603	2,456	5,059	298	116	72	4	—	2,333	2,269	4,602	16	74
deraf å landet...	1,219	2,359	2,221	4,580	226	108	66	3	—	2,101	1,999	4,100	14	73
» i städerna	141	244	235	479	72	8	6	1	—	232	270	502	2	1

1.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.
	Vigda par.	Lefvande födde.			Deraf oäkta.	Dödfödde.	Qvinnor, nedkomna med			Döde.			Deraf	
		m.	q.	S.ma.			Tv.	Tr.	F.r.	m.	q.	S.ma.	Sjell-mordare.	Drunk-nede.
År 1809	1,415	2,496	2,419	4,915	318	132	79	3	—	2,439	2,356	4,795	3	18
deraf & landet...	1,250	2,234	2,183	4,417	251	118	74	3	—	2,058	2,031	4,069	3	12
» i städerna	165	262	236	498	67	14	5	—	—	381	325	706	—	6
År 1810	1,698	2,786	2,774	5,560	307	178	104	1	—	1,926	1,901	3,827	6	26
deraf & landet...	1,463	2,502	2,473	4,975	233	162	94	1	—	1,719	1,704	3,423	3	20
» i städerna	235	284	301	585	74	16	10	—	—	207	197	404	3	6
År 1811	1,578	2,986	2,912	5,898	332	151	115	6	—	1,957	1,950	3,907	8	32
deraf & landet ..	1,345	2,677	2,639	5,316	262	141	104	6	—	1,657	1,698	3,355	7	24
» i städerna	233	309	273	582	70	10	11	—	—	300	252	552	1	8
År 1812	1,391	2,848	2,747	5,595	332	149	84	4	—	2,163	1,967	4,130	4	31
deraf & landet...	1,218	2,533	2,452	4,985	257	139	78	4	—	1,899	1,748	3,647	3	26
» i städerna	173	315	295	610	75	10	6	—	—	264	219	483	1	5
År 1813	1,412	2,737	2,657	5,394	295	128	99	2	—	1,960	1,945	3,905	3	38
deraf & landet...	1,252	2,444	2,380	4,824	239	124	90	2	—	1,721	1,731	3,452	2	26
» i städerna	160	293	277	570	56	4	9	—	—	239	214	453	1	12
År 1814	1,281	2,814	2,660	5,474	289	174	95	3	—	2,007	1,910	3,917	10	31
deraf & landet...	1,131	2,503	2,409	4,912	224	157	86	2	—	1,725	1,708	3,433	8	23
» i städerna	150	311	251	562	65	17	9	1	—	282	202	484	2	8
År 1815	1,618	3,028	2,985	6,013	348	143	95	3	—	1,661	1,597	3,258	3	39
deraf & landet ..	1,418	2,709	2,694	5,403	264	122	86	2	—	1,470	1,448	2,918	2	26
» i städerna	200	319	291	610	84	21	9	1	—	191	149	340	1	13
År 1816	1,562	3,136	3,036	6,172	387	162	86	1	—	1,840	1,805	3,645	8	39
deraf & landet...	1,385	2,802	2,704	5,506	299	146	79	1	—	1,600	1,638	3,238	5	31
» i städerna	177	334	332	666	88	16	7	—	—	240	167	407	3	8
År 1817	1,484	2,925	2,901	5,826	343	162	88	1	—	1,809	1,883	3,692	10	18
deraf & landet...	1,332	2,626	2,562	5,188	254	145	76	1	—	1,602	1,655	3,257	7	17
» i städerna	152	299	339	638	89	17	12	—	—	207	228	435	3	1
År 1818	1,483	3,106	3,077	6,183	367	190	109	—	—	2,071	1,972	4,043	11	31
deraf & landet...	1,327	2,802	2,802	5,604	291	170	101	—	—	1,804	1,721	3,525	4	26
» i städerna	156	304	275	579	76	20	8	—	—	267	251	518	7	5
År 1819	1,421	3,115	2,952	6,067	361	154	97	2	—	2,214	2,128	4,342	8	40
deraf & landet...	1,261	2,819	2,642	5,461	280	140	90	2	—	1,964	1,882	3,846	3	32
» i städerna	160	296	310	606	81	14	7	—	—	250	246	496	5	8
År 1820	1,587	3,263	3,077	6,340	394	186	80	2	—	2,075	1,901	3,976	8	25
deraf & landet...	1,419	2,940	2,780	5,720	295	163	76	2	—	1,827	1,695	3,522	4	20
» i städerna	168	323	297	620	99	23	4	—	—	248	206	454	4	5

1.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.
	Vigda par.	Lefvande födde.			Deraf oäkta.	Dödfödde.	Qvinnor, nedkomna med			Döde.			Deraf	
		m.	q.	S.ma.			Tv.	Tr.	F.r.	m.	q.	S.ma.	Sjelf-mördare.	Drunk-nade.
År 1821	1,661	3,587	3,199	6,786	460	180	103	1	—	2,365	2,343	4,708	7	37
deraf å landet...	1,461	3,240	2,884	6,124	363	159	96	1	—	2,060	2,052	4,112	6	25
» i städerna	200	347	315	662	97	21	7	—	—	305	291	596	1	12
År 1822	1,748	3,477	3,279	6,756	457	184	99	1	—	1,902	1,874	3,776	10	41
deraf å landet...	1,525	3,125	2,942	6,067	385	165	92	1	—	1,663	1,648	3,311	6	33
» i städerna	223	352	337	659	122	19	7	—	—	239	226	465	4	8
Ar 1823	1,595	3,688	3,587	7,275	536	191	99	5	—	2,045	1,915	3,960	12	41
deraf å landet...	1,421	3,325	3,212	6,537	392	160	91	4	—	1,787	1,694	3,481	6	31
» i städerna	174	363	375	738	134	31	8	1	—	258	221	479	6	10
År 1824	1,679	3,477	3,381	6,858	450	195	101	1	—	1,913	1,836	3,749	9	35
deraf å landet...	1,504	3,098	3,032	6,130	313	175	88	1	—	1,641	1,599	3,240	8	24
» i städerna	175	379	349	728	137	20	13	—	—	272	237	509	1	11
År 1825	1,598	3,752	3,599	7,351	466	214	116	3	—	2,038	1,914	3,952	12	53
deraf å landet...	1,395	3,392	3,253	6,645	357	197	108	3	—	1,728	1,723	3,451	4	31
» i städerna	203	360	346	706	109	17	8	—	—	310	191	501	8	22
År 1826	1,612	3,717	3,471	7,188	460	173	93	3	—	2,177	2,039	4,216	13	53
deraf å landet...	1,424	3,318	3,101	6,419	329	151	85	3	—	1,828	1,753	3,581	5	40
» i städerna	188	399	370	769	131	22	8	—	—	349	286	635	8	13
Ar 1827	1,349	3,285	3,193	6,478	384	174	88	1	—	2,488	2,370	4,858	12	32
deraf å landet...	1,177	2,946	2,849	5,795	279	148	78	1	—	2,150	2,103	4,253	8	22
» i städerna	172	339	344	653	105	26	10	—	—	338	267	605	4	10
År 1828	1,517	3,496	3,447	6,943	410	210	105	4	—	2,591	2,425	5,016	13	43
deraf å landet...	1,331	3,139	3,111	6,250	314	177	95	3	—	2,201	2,121	4,322	3	36
» i städerna	186	357	336	693	96	33	10	1	—	390	304	694	10	7
År 1829	1,580	3,589	3,479	7,068	435	200	105	1	—	3,107	2,899	6,006	12	34
deraf å landet...	1,409	3,242	3,108	6,350	335	171	91	1	—	2,639	2,571	5,210	7	22
» i städerna	171	347	371	718	100	29	14	—	—	468	328	796	5	12
År 1830	1,588	3,492	3,237	6,729	381	202	137	2	—	2,556	2,443	4,999	19	49
deraf å landet...	1,420	3,117	2,915	6,032	276	177	125	2	—	2,164	2,183	4,347	12	36
» i städerna	168	375	322	697	105	25	12	—	—	392	260	652	7	13
År 1831	1,439	3,436	3,297	6,733	446	213	122	3	—	3,559	3,256	6,815	21	32
deraf å landet...	1,290	3,102	2,977	6,079	343	184	108	3	—	2,966	2,853	5,819	15	24
» i städerna	149	334	320	654	103	29	14	—	—	593	403	996	6	8
År 1832	1,487	3,095	2,862	5,957	334	183	110	2	—	2,898	2,859	5,757	15	29
deraf å landet...	1,347	2,757	2,557	5,314	228	156	92	2	—	2,535	2,562	5,097	8	17
» i städerna	140	338	305	643	106	27	18	—	—	363	297	660	7	12

1.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.
	Vigda par.	Lefvande födde.			Deraf öfka.	Dödfödde.	Qvinnor, nedkomna med			Döde.			Deraf	
		m.	q.	S.ma.			Tv.	Tr.	F.r.	m.	q.	S.ma.	Stöf. indrarna.	Drunk. nade.
År 1833	1,653	3,865	3,618	7,483	447	219	130	2	—	2,646	2,572	5,218	10	37
deraf å landet...	1,465	3,470	3,277	6,747	344	190	123	2	—	2,296	2,292	4,588	7	29
» i städerna	188	395	341	736	103	29	7	—	—	350	280	630	3	8
År 1834	1,742	3,896	3,724	7,620	501	265	112	—	—	2,185	1,920	4,105	8	61
deraf å landet...	1,547	3,505	3,357	6,862	379	236	101	—	—	1,843	1,667	3,510	7	46
» i städerna	195	391	367	758	122	29	11	—	—	342	253	595	1	15
År 1835	1,580	3,666	3,513	7,179	520	239	107	2	—	1,962	1,875	3,837	8	47
deraf å landet...	1,386	3,274	3,126	6,400	390	197	93	2	—	1,674	1,630	3,304	2	40
» i städerna	194	392	387	779	130	42	14	—	—	288	245	533	6	7
År 1836	1,476	3,827	3,639	7,466	515	212	120	3	—	2,215	2,166	4,381	15	40
deraf å landet...	1,268	3,427	3,257	6,684	363	174	111	2	—	1,911	1,933	3,844	11	31
» i städerna	208	400	382	782	152	38	9	1	—	304	233	537	4	9
År 1837	1,505	3,713	3,546	7,259	504	233	127	1	—	2,461	2,179	4,640	14	32
deraf å landet...	1,314	3,321	3,159	6,480	368	208	111	1	—	2,092	1,929	4,021	8	26
» i städerna	191	392	387	779	136	25	16	—	—	369	250	619	6	6
År 1838	1,383	3,530	3,394	6,924	482	205	93	2	—	2,678	2,347	5,025	16	23
deraf å landet...	1,221	3,136	3,028	6,164	363	170	89	1	—	2,213	1,988	4,201	15	19
» i städerna	162	394	366	760	119	35	4	1	—	465	359	824	1	4
År 1839	1,486	3,560	3,526	7,086	476	244	115	—	—	2,564	2,533	5,097	22	29
deraf å landet...	1,272	3,203	3,139	6,342	358	212	101	—	—	2,171	2,187	4,358	16	21
» i städerna	214	357	387	744	118	32	14	—	—	393	346	739	6	8
År 1840	1,715	3,996	3,650	7,646	594	247	106	3	—	2,196	2,063	4,259	21	39
deraf å landet...	1,478	3,547	3,268	6,815	452	213	97	3	—	1,842	1,794	3,636	15	27
» i städerna	237	449	382	831	142	34	9	—	—	354	269	623	6	12
År 1841	1,601	3,772	3,568	7,340	590	246	110	2	—	2,152	2,068	4,220	17	62
deraf å landet...	1,391	3,379	3,182	6,561	458	200	96	1	—	1,817	1,760	3,577	13	45
» i städerna	210	393	386	779	132	46	14	1	—	335	308	643	4	17
År 1842	1,484	3,703	3,568	7,271	585	211	98	1	—	2,549	2,440	4,989	15	38
deraf å landet...	1,294	3,272	3,132	6,404	434	168	90	1	—	2,149	2,112	4,261	12	25
» i städerna	190	431	436	867	151	43	8	—	—	400	328	728	3	13
År 1843	1,553	3,829	3,609	7,438	639	247	118	3	—	2,498	2,483	4,981	17	46
deraf å landet...	1,375	3,388	3,188	6,576	464	213	105	3	—	2,088	2,170	4,258	12	37
» i städerna	178	441	421	862	175	34	13	—	—	410	313	723	5	9
År 1844	1,728	4,003	3,814	7,817	695	210	105	2	—	2,485	2,229	4,714	19	35
deraf å landet...	1,503	3,561	3,361	6,922	515	176	85	1	—	2,043	1,897	3,940	16	26
» i städerna	225	442	453	895	180	34	20	1	—	442	332	774	3	9

i.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	
	Vigda par.	Lefvande födde.			Deraf onkta.	Dödfödde.	Qvinnor, nedkomna med			Döde.			Deraf		
		m.	q.	S.ma.			Tv.	Tr.	Fr.		m.	q.	S.ma.	Städ- mördare.	Drunk- nade.
År 1845	1,717	3,971	3,955	7,926	667	261	115	—	—	2,358	2,201	4,559	13	45	
deraf å landet...	1,517	3,505	3,466	6,971	512	218	103	—	—	1,958	1,904	3,862	11	34	
» i städerna	200	466	489	955	155	43	12	—	—	400	297	697	2	11	
År 1846	1,627	3,998	3,735	7,733	717	255	101	1	—	2,684	2,558	5,242	10	52	
deraf å landet...	1,390	3,523	3,284	6,807	529	219	83	1	—	2,177	2,137	4,314	9	43	
» i städerna	237	475	451	926	188	36	18	—	—	507	421	928	1	9	
År 1847	1,627	3,805	3,626	7,431	652	229	124	—	—	2,692	2,657	5,349	19	25	
deraf å landet...	1,387	3,316	3,157	6,473	477	202	109	—	—	2,289	2,276	4,565	17	21	
» i städerna	240	489	469	958	175	27	15	—	—	403	381	784	2	4	
År 1848	1,828	4,057	4,091	8,148	682	272	140	2	—	2,032	1,924	3,956	17	47	
deraf å landet...	1,562	3,566	3,563	7,129	499	237	122	2	—	1,643	1,630	3,273	11	32	
» i städerna	266	491	528	1,019	183	35	18	—	—	389	294	683	6	15	
År 1849	1,976	4,338	4,249	8,587	758	274	107	8	—	2,273	2,060	4,333	22	59	
deraf å landet...	1,675	3,737	3,707	7,444	551	238	89	7	—	1,837	1,731	3,568	12	38	
» i städerna	301	601	542	1,143	207	36	18	1	—	436	329	765	10	21	
År 1850	1,990	4,490	4,181	8,671	769	289	129	—	—	2,524	2,212	4,736	15	47	
deraf å landet...	1,665	3,882	3,631	7,513	548	250	112	—	—	1,936	1,737	3,673	10	33	
» i städerna	325	608	550	1,158	221	39	17	—	—	588	475	1,063	5	14	
År 1851	2,060	4,570	4,390	8,960	828	306	120	3	—	2,671	2,502	5,173	19	43	
deraf å landet...	1,757	3,957	3,785	7,742	578	274	106	3	—	2,173	2,049	4,222	14	31	
» i städerna	303	613	605	1,218	250	32	14	—	—	498	453	951	5	12	
År 1852	1,954	4,507	4,335	8,842	739	319	124	3	—	3,291	3,004	6,295	20	50	
deraf å landet...	1,669	3,902	3,732	7,634	546	278	110	3	—	2,787	2,573	5,360	13	38	
» i städerna	285	605	603	1,208	193	41	14	—	—	504	431	935	7	12	
År 1853	1,855	4,416	4,260	8,676	699	296	138	1	—	2,943	2,870	5,813	26	31	
deraf å landet...	1,582	3,789	3,664	7,453	505	249	117	1	—	2,388	2,350	4,738	16	26	
» i städerna	273	627	596	1,223	194	47	21	—	—	555	520	1,075	10	5	
År 1854	1,836	4,523	4,340	8,863	649	301	131	1	—	2,130	2,101	4,231	19	33	
deraf å landet...	1,524	3,851	3,750	7,601	456	251	113	1	—	1,705	1,705	3,410	11	23	
» i städerna	312	672	590	1,262	193	50	18	—	—	425	396	821	8	10	
År 1855	1,656	4,438	4,163	8,601	660	315	102	3	—	2,529	2,494	5,023	18	44	
deraf å landet...	1,393	3,782	3,565	7,347	453	262	84	3	—	2,106	2,052	4,152	14	36	
» i städerna	263	656	598	1,254	207	53	18	—	—	429	442	871	4	8	
År 1856	1,692	4,334	4,003	8,337	685	307	140	5	—	2,491	2,393	4,884	17	30	
deraf å landet...	1,409	3,643	3,359	7,002	470	266	117	5	—	2,067	2,050	4,117	12	17	
» i städerna	283	691	644	1,335	215	41	23	—	—	424	343	767	5	13	

1.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.
	Vigda par.	Lefvande födde.			Deraf oäkta.	Dödfödde.	Qvinnor, nedkomna med			Döde.			Deraf	
		m.	q.	S:ma.			Tv.	Tr.	Fr.	m.	q.	S:ma.	Sjelf-mördare.	Drunk-mäde.
Ar 1857	1,937	4,536	4,359	8,895	724	318	175	4	1	2,763	2,606	5,369	21	41
deraf å landet...	1,639	3,847	3,676	7,523	509	269	149	4	1	2,175	2,098	4,273	16	36
» i städerna	298	689	683	1,372	215	49	26	—	—	588	508	1,096	5	5
År 1858	1,942	4,597	4,430	9,027	746	292	131	3	—	2,697	2,733	5,430	17	52
deraf å landet...	1,588	3,843	3,710	7,553	545	252	112	3	—	2,262	2,330	4,592	9	42
» i städerna	354	754	720	1,474	201	40	19	—	—	435	403	838	8	10
År 1859	2,173	4,757	4,576	9,333	800	359	165	1	—	2,830	2,642	5,472	27	57
deraf å landet...	1,791	4,026	3,822	7,848	596	298	136	—	—	2,316	2,207	4,523	19	47
» i städerna	382	731	754	1,485	204	61	29	1	—	514	435	949	8	10
År 1860	2,226	4,880	4,614	9,494	813	330	143	3	—	2,606	2,485	5,091	16	45
deraf å landet...	1,807	4,115	3,908	8,023	603	279	124	2	—	2,139	2,047	4,186	11	38
» i städerna	419	765	706	1,471	210	51	19	1	—	467	438	905	5	7
Ar 1861	2,078	4,813	4,552	9,365	860	279	136	—	—	2,308	2,195	4,503	23	40
deraf å landet...	1,670	3,929	3,731	7,660	597	236	109	—	—	1,907	1,802	3,709	17	29
» i städerna	408	884	821	1,705	263	43	27	—	—	401	393	794	6	11
År 1862	2,086	4,772	4,619	9,391	805	307	149	3	—	2,802	2,676	5,478	22	61
deraf å landet...	1,709	3,906	3,833	7,739	581	242	124	3	—	2,329	2,233	4,562	13	50
» i städerna	377	866	786	1,652	224	65	25	—	—	473	443	916	9	11
År 1863	2,012	4,874	4,661	9,535	885	349	138	—	—	2,359	2,289	4,648	20	70
deraf å landet...	1,630	3,974	3,769	7,743	601	298	112	—	—	1,922	1,915	3,837	16	53
» i städerna	382	900	892	1,792	284	51	26	—	—	437	374	811	4	17
År 1864	2,088	4,978	4,729	9,707	932	361	116	3	—	2,801	2,773	5,574	22	68
deraf å landet...	1,727	4,083	3,841	7,924	661	305	96	2	—	2,255	2,271	4,526	16	57
» i städerna	361	895	888	1,783	271	56	20	1	—	546	502	1,048	6	11
År 1865	2,261	5,045	4,880	9,925	881	319	133	1	—	2,898	2,663	5,561	30	53
deraf å landet...	1,845	4,094	3,964	8,058	589	252	115	1	—	2,293	2,103	4,396	23	35
» i städerna	416	951	916	1,867	292	67	18	—	—	605	560	1,165	7	18
År 1866	2,167	5,085	4,877	9,962	960	317	181	3	—	2,761	2,591	5,352	29	84
deraf å landet...	1,763	4,092	3,980	8,072	672	244	140	1	—	2,199	2,069	4,268	23	70
» i städerna	404	993	897	1,890	288	73	41	2	—	562	522	1,084	6	14
År 1867	1,929	4,931	4,488	9,419	939	325	131	—	—	2,833	2,669	5,502	37	39
deraf å landet...	1,584	3,981	3,614	7,595	635	260	104	—	—	2,204	2,088	4,292	32	28
» i städerna	345	950	874	1,824	304	65	27	—	—	629	581	1,210	5	11
År 1868	1,699	4,478	4,242	8,720	858	299	123	1	—	3,650	3,378	7,028	31	58
deraf å landet...	1,365	3,532	3,331	6,863	586	233	92	1	—	2,783	2,613	5,396	20	42
» i städerna	334	946	911	1,857	272	66	31	—	—	867	765	1,632	11	16

1.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.
	Vigda par.	Lefvande födde.			Deraf oäkta.	Dödfödde.	Qvinnor, nedkomna med			Döde.			Deraf	
		m.	q.	S:ma.			Tv.	Tr.	F:r.	m.	q.	S:ma.	Sjelf-nördare.	Drunk-naste.
År 1869	1,751	4,480	4,243	8,673	863	312	159	3	—	3,681	3,445	7,126	36	54
deraf å landet...	1,399	3,554	3,359	6,913	564	246	130	3	—	2,939	2,791	5,730	20	41
» i städerna	352	876	884	1,760	299	66	29	—	—	742	654	1,396	16	13
År 1870	1,957	4,816	4,480	9,296	973	299	131	1	—	2,917	2,906	5,823	34	61
deraf å landet...	1,568	3,824	3,580	7,404	642	227	109	—	—	2,341	2,339	4,680	24	51
» i städerna	389	992	900	1,892	331	72	22	1	—	576	567	1,143	10	10
År 1871	2,041	4,660	4,523	9,183	1,078	309	125	4	—	2,483	2,392	4,875	25	61
deraf å landet...	1,605	3,678	3,591	7,269	727	243	100	3	—	1,945	1,871	3,816	17	49
» i städerna	436	982	932	1,914	351	66	25	1	—	538	521	1,059	8	12

Hallands län.

1.	2.	3.	4.	5.	6.
	Folkmängd.			Deraf ähta par.	Hushåll.
	Mankön.	Qvinkön.	Summa.		
År 1751	27,225	31,009	58,234	11,097	10,167
» 1754	28,135	32,123	60,258	11,553	10,157
» 1757	28,602	32,730	61,332	11,671	10,107
» 1760	29,140	33,319	62,459	11,570	10,314
» 1763	29,459	33,293	62,752	11,545	10,303
» 1766	30,755	34,489	65,244	11,868	10,629
» 1769	31,033	34,832	65,865	12,031	10,761
» 1772	31,430	34,543	65,973	12,273	10,727
» 1795	33,166	36,502	69,668	12,233	11,234
» 1800	34,252	37,347	71,599	12,753	11,021
» 1805	35,233	38,361	73,594	13,027	12,020
deraf å landet	33,093	35,889	68,982	12,342	11,211
» i städerna	2,140	2,472	4,612	685	809
» 1810	35,125	38,561	73,686	13,206	12,463
deraf å landet	33,128	36,246	69,374	12,509	11,646
» i städerna	1,997	2,315	4,312	697	817
» 1815	36,812	40,454	77,266	13,511	13,720
deraf å landet	34,472	37,752	72,224	12,716	12,765
» i städerna	2,340	2,702	5,042	795	955
» 1820	38,403	41,690	80,093	14,012	14,220
deraf å landet	35,986	39,046	75,032	13,255	13,308
» i städerna	2,417	2,644	5,061	757	912
» 1825	41,087	44,570	85,657	15,200	15,892
deraf å landet	38,549	41,614	80,163	14,351	14,827
» i städerna	2,538	2,956	5,494	849	1,065
» 1830	42,795	46,180	88,975	15,362	16,468
deraf å landet	40,083	43,054	83,137	14,514	15,378
» i städerna	2,712	3,126	5,838	848	1,090
» 1835	45,163	48,192	93,355	15,944	17,058
deraf å landet	42,470	44,885	87,355	15,046	15,915
» i städerna	2,693	3,307	6,000	898	1,143
» 1840	46,091	48,843	94,934	15,614	17,468
deraf å landet	43,331	45,358	88,689	14,766	16,292
» i städerna	2,760	3,485	6,245	848	1,176

1.	2.	3.	4.	5.	6.
	Folkmängd.			Deraf äkt. par.	Hushåll.
	Mankön.	Qvinkön.	Summa.		
Ar 1845	48,650	51,769	100,419	16,241	18,243
deraf å landet	45,730	48,107	93,837	15,346	16,949
» i städerna	2,920	3,662	6,582	895	1,294
» 1850	51,382	54,344	105,726	16,944	19,223
deraf å landet	47,885	50,325	98,210	15,939	17,755
» i städerna	3,497	4,019	7,516	1,005	1,468
» 1855	54,038	56,777	110,815	17,720	19,965
deraf å landet	50,141	52,530	102,671	16,649	18,500
» i städerna	3,897	4,247	8,144	1,071	1,465
» 1860	58,445	61,133	119,578	19,539	24,947
deraf å landet	54,037	56,172	110,209	18,226	22,612
» i städerna	4,408	4,961	9,369	1,313	2,335
» 1861	59,036	61,700	120,736		
deraf å landet	54,458	56,679	111,137		
» i städerna	4,578	5,021	9,599		
» 1862	59,273	61,965	121,238		
deraf å landet	54,618	56,887	111,505		
» i städerna	4,655	5,078	9,733		
» 1863	60,338	63,012	123,350		
deraf å landet	55,580	57,784	113,364		
» i städerna	4,758	5,228	9,986		
» 1864	60,641	63,776	124,417		
deraf å landet	56,143	58,444	114,587		
» i städerna	4,498	5,332	9,830		
» 1865	61,468	64,592	126,060		
deraf å landet	56,806	59,096	115,902		
» i städerna	4,662	5,496	10,158		
» 1866	61,898	65,231	127,129		
deraf å landet	57,171	59,545	116,716		
» i städerna	4,727	5,686	10,413		
» 1867	62,263	65,729	127,992		
deraf å landet	57,371	59,826	117,197		
» i städerna	4,892	5,903	10,795		
» 1868	62,212	65,661	127,873		
deraf å landet	57,245	59,656	116,901		
» i städerna	4,967	6,005	10,972		

1.	2.	3.	4.	5.	6.
	Folkmängd.			Deraf äktä par.	Hushåll.
	Nankön.	Qvinkön.	Summā.		
År 1869	61,849	65,682	127,531		
deraf & landet	56,828	59,558	116,386		
» i städerna	5,021	6,124	11,145		
» 1870	61,511	65,710	127,221	20,285	28,423
deraf & landet	56,407	59,411	115,818	18,658	25,376
» i städerna	5,104	6,299	11,403	1,627	3,047
» 1871	61,777	66,065	127,842		
deraf & landet	56,567	59,623	116,190		
» i städerna	5,210	6,442	11,652		

Hallands län.

1.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.
	Vigda par.	Lefvande födde.			Deraf oäkta.	Dödfödde.	Qvinnor, nedkomna med			Döde.			Deraf	
		m.	q.	S.ma.			Tv.	Tr.	Fr.	m.	q.	S.ma.	Sjufv. mörkare	Druck- nade.
År 1749	444	925	928	1,853						890	925	1,815		
» 1750	534	1,059	1,033	2,092						755	871	1,626		
» 1751	530	1,117	1,095	2,212	34	59	32	—	—	827	784	1,611	3	11
» 1752	531	1,086	1,008	2,094	18	64	27	—	—	691	686	1,377	3	17
» 1753	498	1,003	1,005	2,008	37	88	19	2	—	743	817	1,560	—	15
» 1754	555	1,098	1,119	2,217	30	79	32	1	—	815	841	1,656	3	13
» 1755	496	1,107	1,058	2,165	38	96	25	—	—	927	997	1,924	3	7
» 1756	467	1,020	1,064	2,084	21	83	33	1	—	759	806	1,565	2	10
» 1757	505	979	975	1,954	27	64	27	1	—	734	814	1,548	1	11
» 1758	426	954	899	1,853	20	63	25	2	—	897	892	1,789	1	3
» 1759	569	1,015	895	1,910	14		31	2	—	689	757	1,446	—	12
» 1760	407	1,063	1,070	2,133	29	69	33	2	—	648	702	1,350	1	15
» 1761	558	1,019	908	1,927	19	76	25	1	—	708	769	1,477	—	12
» 1762	511	1,137	1,109	2,246	27	71	38	—	—	888	1,043	1,931	—	9
» 1763	482	1,042	1,026	2,068	32	81	37	1	—	1,033	1,020	2,053	—	13
» 1764	576	1,011	1,000	2,011	18	89	22	—	—	791	797	1,588	—	8
» 1765	477	1,081	985	2,066	25	80	23	—	—	761	819	1,580	1	18

1.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.
	Vigda par.	Lefvande födde.			Deraf önkta.	Dödfödde.	Qvinnor, nedkomna med			Döde.			Deraf	
		m.	q.	S.ma.			Tv.	Tr.	F.r.	m.	q.	S.ma.	Spjelf- indlätare	Drunk. natt.
År 1766	554	1,109	1,083	2,192	38	79	38	—	—	726	711	1,437	—	6
» 1767	491	1,106	1,064	2,170	28	60	28	2	—	940	1,005	1,945	2	12
» 1768	612	1,096	1,075	2,171	22	65	37	1	—	1,061	1,117	2,178	1	12
» 1769	530	1,099	1,105	2,204	28	73	33	—	—	655	761	1,416	1	11
» 1770	525	1,042	983	2,025	21	65	26	—	—	960	1,113	2,073	1	9
» 1771	499	1,069	987	2,056	33	57	29	—	—	1,016	1,124	2,140	—	20
» 1772	493	1,112	983	2,095	41	53	36	—	—	1,054	1,040	2,094	—	13
» 1773	515	1,004	899	1,903	22	52	31	—	—	990	991	1,981	1	14
» 1795	491	1,053	1,030	2,083	42	79	31	—	—	828	927	1,755	1	14
» 1796	560	1,153	1,113	2,266	47	71	29	3	—	720	739	1,459	1	7
» 1797	610	1,129	1,108	2,237	72	64	35	2	—	786	832	1,613	2	12
» 1798	605	1,196	1,143	2,339	56	80	35	—	—	680	730	1,410	—	23
» 1799	575	1,162	1,092	2,254	67	72	35	—	—	830	859	1,689	—	7
» 1800	558	1,084	1,016	2,109	44	61	33	1	—	1,177	1,143	2,320	1	7
» 1801	530	1,032	967	1,999	43	71	43	—	—	902	972	1,874	3	15
» 1802	539	1,179	1,038	2,217	58	72	27	2	—	752	822	1,574	2	23
deraf å landet...	515	1,107	963	2,070	44	69	23	2	—	691	760	1,451	2	17
» i städerna	24	72	75	147	14	3	4	—	—	61	62	123	—	6
År 1803	611	1,202	1,075	2,277	65	77	36	2	—	822	819	1,641	2	15
deraf å landet...	567	1,129	1,004	2,133	53	76	34	2	—	756	759	1,515	1	14
» i städerna	44	73	71	144	12	1	2	—	—	66	60	126	1	1
År 1804	489	1,155	1,083	2,238	59	72	43	1	—	913	919	1,832	3	15
deraf å landet...	454	1,053	998	2,051	45	67	36	1	—	856	853	1,709	3	13
» i städerna	35	102	85	187	14	5	7	—	—	57	66	123	—	2
År 1805	573	1,189	1,070	2,259	60	80	37	—	—	964	992	1,956	2	15
deraf å landet...	541	1,114	1,003	2,117	47	74	33	—	—	901	917	1,818	2	13
» i städerna	32	75	67	142	13	6	4	—	—	63	75	138	—	2
År 1806	562	1,117	1,109	2,226	60	58	30	1	—	1,169	1,233	2,402	1	22
deraf å landet...	532	1,054	1,039	2,093	52	57	27	1	—	1,108	1,154	2,262	1	20
» i städerna	30	63	70	133	8	1	3	—	—	61	79	140	—	2
År 1807	542	1,195	1,113	2,308	58	62	29	—	—	764	802	1,566	—	14
deraf å landet...	516	1,123	1,039	2,162	45	59	27	—	—	716	750	1,466	—	10
» i städerna	26	72	74	146	13	3	2	—	—	48	52	100	—	4
År 1808	729	1,137	1,140	2,277	76	73	32	2	—	964	989	1,953	5	20
deraf å landet...	702	1,077	1,068	2,145	55	71	31	2	—	896	919	1,815	4	19
» i städerna	27	60	72	132	21	2	1	—	—	68	70	138	1	1

1.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.
	Vigda par.	Lefvande födde.			Deraf öfka.	Dödfödde.	Qvinnor, nedkomna med			Döde.			Deraf	
		m.	q.	S.ma.			Tv.	Tr.	Fr.	m.	q.	S.ma.	Släkt mordare	Drott. innde.
År 1809	532	1,106	1,042	2,148	56	58	37	2	—	1,062	991	2,053	—	16
deraf å landet...	503	1,034	977	2,011	43	57	35	2	—	973	910	1,883	—	15
» i städerna	29	72	65	137	13	1	2	—	—	89	81	170	—	1
År 1810	561	1,229	1,173	2,402	65	73	46	—	—	1,033	1,076	2,109	2	20
deraf å landet...	532	1,162	1,115	2,277	56	71	44	—	—	971	1,009	1,980	2	16
» i städerna	29	67	58	125	9	2	2	—	—	62	67	129	—	4
År 1811	695	1,242	1,251	2,493	74	90	34	1	—	983	1,035	2,018	1	25
deraf å landet...	660	1,190	1,161	2,351	61	84	31	1	—	930	978	1,908	1	24
» i städerna	35	52	90	142	13	6	3	—	—	53	57	110	—	1
År 1812	626	1,248	1,217	2,465	99	81	34	—	—	1,096	1,037	2,133	—	29
deraf å landet...	586	1,182	1,148	2,330	85	78	34	—	—	1,033	984	2,017	—	28
» i städerna	40	66	69	135	14	3	—	—	—	63	53	116	—	1
År 1813	609	1,092	1,046	2,138	69	67	29	—	—	960	1,054	2,014	—	14
deraf å landet...	570	1,030	986	2,016	63	65	28	—	—	896	981	1,877	—	11
» i städerna	39	62	60	122	6	2	1	—	—	64	73	137	—	3
År 1814	530	1,217	1,211	2,428	75	91	49	1	—	1,075	1,117	2,192	5	12
deraf å landet...	501	1,145	1,131	2,276	69	86	46	1	—	1,013	1,046	2,059	5	12
» i städerna	29	72	80	152	6	5	3	—	—	62	71	133	—	—
År 1815	611	1,333	1,270	2,603	89	97	50	1	—	995	1,031	2,026	2	16
deraf å landet...	569	1,260	1,199	2,459	80	95	45	1	—	941	959	1,900	2	16
» i städerna	42	73	71	144	9	2	5	—	—	54	72	126	—	—
År 1816	684	1,299	1,250	2,549	103	99	37	1	—	926	924	1,850	—	12
deraf å landet...	642	1,223	1,163	2,386	90	95	36	1	—	878	866	1,744	—	12
» i städerna	42	76	87	163	13	4	1	—	—	48	58	106	—	—
År 1817	692	1,324	1,276	2,600	86	81	43	1	—	1,037	1,118	2,155	3	11
deraf å landet...	661	1,252	1,221	2,473	80	76	40	1	—	969	1,067	2,036	3	10
» i städerna	31	72	55	127	6	5	3	—	—	48	51	99	—	1
År 1818	665	1,375	1,286	2,661	90	79	39	2	—	976	1,060	2,036	6	19
deraf å landet...	636	1,300	1,215	2,515	75	74	39	1	—	919	1,011	1,930	4	17
» i städerna	29	75	71	146	15	5	—	1	—	57	49	106	2	2
År 1819	594	1,259	1,301	2,560	116	82	38	—	—	1,098	1,151	2,249	4	18
deraf å landet...	565	1,200	1,224	2,424	107	80	34	—	—	1,021	1,096	2,117	4	13
» i städerna	29	59	77	136	9	2	4	—	—	77	55	132	—	5
År 1820	674	1,294	1,276	2,570	77	56	40	1	—	998	1,002	2,000	4	29
deraf å landet...	640	1,226	1,211	2,437	71	54	39	1	—	914	934	1,848	3	28
» i städerna	34	68	65	133	6	2	1	—	—	84	68	152	1	1

1.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.
	Vigda par.	Lefvande födde.			Deraf oäkta.	Dödfödde.	Qvinnor, nedkomna med			Döde.			Deraf	
		m.	q.	S.ma.			Tv.	Tr.	F.r.	m.	q.	S.ma.	Stelf- nude.	Druk- nade.
År 1821	672	1,460	1,461	2,921	91	84	64	1	—	871	997	1,868	3	21
deraf å landet...	636	1,391	1,372	2,763	80	81	61	1	—	812	929	1,741	3	18
» i städerna	36	69	89	158	11	3	3	—	—	59	68	127	—	3
År 1822	657	1,364	1,346	2,710	98	98	39	1	—	832	821	1,653	2	32
deraf å landet...	617	1,281	1,278	2,559	83	97	38	1	—	785	757	1,542	2	30
» i städerna	40	83	68	151	15	1	1	—	—	47	64	111	—	2
År 1823	673	1,530	1,504	3,034	104	99	37	—	—	919	931	1,850	1	26
deraf å landet...	630	1,444	1,420	2,864	87	98	35	—	—	862	885	1,747	1	25
» i städerna	43	86	84	170	17	1	2	—	—	57	46	103	—	1
År 1824	644	1,430	1,399	2,829	87	90	43	—	—	899	966	1,865	6	27
deraf å landet...	608	1,348	1,305	2,653	70	87	39	—	—	816	889	1,705	5	22
» i städerna	36	82	94	176	17	3	4	—	—	83	77	160	1	5
År 1825	638	1,576	1,431	3,007	111	96	45	—	—	839	827	1,666	1	28
deraf å landet...	586	1,475	1,346	2,821	102	89	38	—	—	771	773	1,544	1	27
» i städerna	52	101	85	186	9	7	7	—	—	68	54	122	—	1
År 1826	684	1,509	1,542	3,051	102	103	38	1	—	977	1,014	1,991	11	19
deraf å landet...	647	1,419	1,470	2,889	86	96	35	1	—	912	937	1,849	8	16
» i städerna	37	90	72	162	16	7	3	—	—	65	77	142	3	3
År 1827	553	1,503	1,367	2,870	82	95	49	2	—	884	854	1,738	4	23
deraf å landet...	517	1,409	1,285	2,694	71	83	46	2	—	814	791	1,605	4	20
» i städerna	36	94	82	176	11	12	3	—	—	70	63	133	—	3
År 1828	731	1,480	1,397	2,877	82	84	46	1	—	1,148	1,069	2,217	4	34
deraf å landet...	684	1,393	1,332	2,725	73	79	45	1	—	1,055	990	2,045	4	25
» i städerna	47	87	65	152	9	5	1	—	—	93	79	172	—	9
År 1829	663	1,601	1,512	3,113	78	97	48	1	—	1,306	1,272	2,578	—	23
deraf å landet...	612	1,503	1,413	2,916	63	91	42	1	—	1,200	1,189	2,389	—	22
» i städerna	51	98	99	197	15	6	6	—	—	106	83	189	—	1
År 1830	648	1,456	1,424	2,880	91	87	33	1	—	1,235	1,195	2,430	—	39
deraf å landet...	606	1,363	1,344	2,707	73	85	31	1	—	1,136	1,114	2,250	—	35
» i städerna	42	93	80	173	18	2	2	—	—	99	81	180	—	4
År 1831	591	1,427	1,303	2,730	92	79	30	1	—	1,336	1,321	2,657	4	17
deraf å landet...	561	1,344	1,215	2,559	79	76	28	1	—	1,249	1,241	2,490	2	15
» i städerna	30	83	88	171	13	3	2	—	—	87	80	167	2	2
År 1832	518	1,363	1,357	2,720	86	95	49	—	—	1,044	1,067	2,111	4	19
deraf å landet...	484	1,295	1,265	2,560	75	92	43	—	—	968	1,001	1,969	4	17
» i städerna	34	68	92	160	11	3	6	—	—	76	66	142	—	2

1.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.
	Vigda par.	Lefvande födde.			Deraf oäkta.	Dödfödde.	Qvinnor, nedkomna med			Döde.			Deraf	
		m.	q.	S.ma.			Tv.	Tr.	F.r.	m.	q.	S.ma.	Själde. mötare.	Drunknade.
År 1833	719	1,538	1,397	2,935	92	99	47	—	—	897	980	1,877	3	33
deraf & landet...	684	1,437	1,314	2,751	75	92	44	—	—	830	907	1,737	1	31
» i städerna	35	101	83	184	17	7	3	—	—	67	73	140	2	2
År 1834	770	1,692	1,534	3,226	132	113	48	—	—	966	1,022	1,988	6	38
deraf & landet...	718	1,607	1,458	3,065	113	110	47	—	—	891	946	1,837	3	34
» i städerna	52	85	76	161	19	3	1	—	—	75	76	151	3	4
Ar 1835	663	1,522	1,463	2,985	112	118	41	1	—	851	859	1,710	2	30
deraf & landet ..	622	1,448	1,376	2,824	98	111	41	1	—	806	804	1,610	2	27
» i städerna	41	74	87	161	14	7	—	—	—	45	55	100	—	3
År 1836	675	1,561	1,480	3,041	88	114	33	—	1	937	980	1,917	3	28
deraf & landet...	642	1,470	1,397	2,867	75	106	32	—	1	870	898	1,768	3	26
» i städerna	33	91	83	174	13	8	1	—	—	67	82	149	—	2
År 1837	645	1,515	1,439	2,954	107	117	40	2	—	1,205	1,180	2,385	5	26
deraf & landet...	597	1,433	1,359	2,792	88	109	38	2	—	1,149	1,123	2,272	4	25
» i städerna	48	82	80	162	19	8	2	—	—	56	57	113	1	1
År 1838	452	1,399	1,286	2,655	90	87	31	—	—	1,141	1,075	2,216	7	23
deraf & landet...	421	1,311	1,218	2,529	79	78	31	—	—	1,063	1,007	2,070	7	22
» i städerna	31	88	68	156	11	9	—	—	—	78	68	146	—	1
År 1839	569	1,322	1,272	2,594	92	102	33	1	—	1,199	1,226	2,425	1	30
deraf & landet...	530	1,246	1,202	2,448	78	93	32	1	—	1,115	1,155	2,270	—	24
» i städerna	39	76	70	146	14	9	1	—	—	84	71	155	1	6
År 1840	579	1,510	1,454	2,964	113	105	38	—	—	1,012	962	1,974	5	31
deraf & landet...	544	1,421	1,377	2,798	93	94	36	—	—	956	914	1,870	1	27
» i städerna	35	89	77	166	20	11	2	—	—	56	48	104	4	4
År 1841	640	1,467	1,349	2,816	131	89	42	1	—	930	872	1,802	3	29
deraf & landet...	593	1,391	1,273	2,664	112	83	42	1	—	862	819	1,681	3	21
» i städerna	47	76	76	152	19	6	—	—	—	68	53	121	—	8
År 1842	652	1,534	1,465	2,999	132	116	38	2	—	1,178	1,065	2,243	5	34
deraf & landet...	600	1,454	1,374	2,825	114	111	37	2	—	1,091	1,002	2,093	4	31
» i städerna	52	80	91	171	18	5	1	—	—	87	63	150	1	3
År 1843	656	1,462	1,392	2,854	150	107	40	1	—	1,001	995	1,996	6	31
deraf & landet...	610	1,376	1,304	2,680	117	102	38	1	—	946	937	1,853	4	26
» i städerna	46	86	88	174	33	5	2	—	—	55	58	113	2	5
År 1844	706	1,594	1,548	3,142	136	113	46	3	—	1,049	1,011	2,060	3	33
deraf & landet...	666	1,491	1,449	2,940	113	110	44	2	—	982	939	1,921	3	30
» i städerna	40	103	99	202	23	3	2	1	—	67	72	139	—	3

1.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.
	Vigda par.	Lefvande födde.			Deraf oäkta.		Qvinnor, nedkomna med			Döde.			Deraf	
		m.	q.	S.ma.			Tv.	Tr.	Fr.	m.	q.	S.ma.	Steff. mödrar.	Drunk. nede.
År 1845	662	1,584	1,425	3,009	153	117	43	—	—	972	893	1,865	4	43
deraf å landet...	626	1,484	1,341	2,825	133	112	40	—	—	887	829	1,716	4	38
» i städerna	36	100	84	184	20	5	3	—	—	85	64	149	—	5
År 1846	644	1,467	1,494	2,961	173	104	34	—	—	1,246	1,207	2,453	7	47
deraf å landet...	599	1,380	1,411	2,791	136	95	31	—	—	1,158	1,123	2,281	7	44
» i städerna	45	87	83	170	37	9	3	—	—	88	84	172	—	3
År 1847	677	1,531	1,431	2,962	158	110	41	—	—	1,310	1,251	2,561	4	22
deraf å landet...	626	1,437	1,387	2,774	130	100	40	—	—	1,225	1,167	2,392	3	19
» i städerna	51	94	94	188	28	10	1	—	—	85	84	169	1	3
År 1848	711	1,566	1,475	3,041	153	114	34	—	—	897	861	1,758	5	22
deraf å landet...	663	1,476	1,392	2,868	137	105	31	—	—	816	801	1,617	4	19
» i städerna	48	90	83	173	16	9	3	—	—	81	60	141	1	3
År 1849	774	1,770	1,626	3,396	167	130	46	1	—	1,014	993	2,007	10	48
deraf å landet...	723	1,678	1,529	3,207	135	120	44	1	—	952	922	1,874	10	42
» i städerna	51	92	97	189	32	10	2	—	—	62	71	133	—	6
År 1850	778	1,676	1,562	3,238	198	138	30	—	—	937	852	1,789	6	25
deraf å landet...	727	1,570	1,453	3,023	170	125	28	—	—	868	799	1,667	6	22
» i städerna	51	106	109	215	28	13	2	—	—	69	53	122	—	3
År 1851	772	1,739	1,664	3,403	176	150	32	1	—	1,043	916	1,959	2	40
deraf å landet...	707	1,639	1,550	3,189	150	137	31	1	—	966	852	1,818	1	34
» i städerna	65	100	114	214	26	13	1	—	—	77	64	141	1	6
År 1852	768	1,780	1,610	3,390	192	127	43	—	—	1,196	1,091	2,287	7	45
deraf å landet...	709	1,668	1,525	3,193	162	114	40	—	—	1,093	996	2,069	4	41
» i städerna	59	112	85	197	30	13	3	—	—	103	95	198	3	4
År 1853	752	1,648	1,626	3,274	165	121	37	—	—	1,329	1,224	2,553	9	25
deraf å landet...	721	1,539	1,523	3,062	139	114	35	—	—	1,227	1,152	2,379	9	22
» i städerna	31	109	103	212	26	7	2	—	—	102	72	174	—	3
År 1854	718	1,779	1,723	3,502	181	124	49	1	—	979	960	1,939	8	32
deraf å landet...	664	1,670	1,624	3,294	161	115	48	1	—	908	892	1,800	7	28
» i städerna	54	109	99	205	20	9	1	—	—	71	68	139	1	4
År 1855	760	1,694	1,665	3,359	180	121	49	3	—	1,116	1,071	2,187	5	37
deraf å landet...	700	1,581	1,553	3,134	143	114	48	3	—	1,012	987	1,999	4	35
» i städerna	60	113	112	225	37	7	1	—	—	104	84	188	1	2
År 1856	778	1,699	1,694	3,393	156	131	44	2	—	1,069	1,083	2,152	1	28
deraf å landet...	721	1,576	1,580	3,156	121	120	43	2	—	978	1,006	1,984	—	25
» i städerna	57	123	114	237	35	11	1	—	—	91	77	168	1	3

1.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.
	Vigda par.	Lefvande födde.			Deraf oäkta.	Dödfödde.	Qvinnor, nedkomna med			Döde.			Deraf	
		m.	q.	S.ma.			Tv.	Tr.	Fr.	m.	q.	S.ma.	Spel- nådare	Druck- nåda.
År 1857	775	1,926	1,879	3,805	164	155	48	—	—	1,074	1,182	2,256	3	24
deraf å landet...	712	1,802	1,736	3,538	142	140	46	—	—	986	1,076	2,062	3	23
» i städerna	63	124	143	267	22	15	2	—	—	88	106	194	—	1
År 1858	960	2,020	1,918	3,938	212	137	54	—	—	1,139	1,088	2,227	7	24
deraf å landet...	874	1,909	1,790	3,699	188	126	54	—	—	1,015	1,022	2,037	7	23
» i städerna	86	111	128	239	24	11	—	—	—	124	66	190	—	1
År 1859	917	2,075	1,960	4,035	209	170	58	—	—	958	1,027	1,985	4	35
deraf å landet...	849	1,936	1,798	3,734	179	159	53	—	—	877	940	1,817	4	34
» i städerna	68	139	162	301	30	11	5	—	—	81	87	168	—	1
År 1860	818	2,107	2,038	4,145	235	169	54	1	—	1,054	1,055	2,109	6	15
deraf å landet...	756	1,955	1,897	3,852	194	150	50	1	—	979	988	1,967	4	13
» i städerna	62	152	141	293	41	19	4	—	—	75	67	142	2	2
År 1861	752	1,874	1,926	3,800	241	114	52	1	—	1,275	1,219	2,494	12	36
deraf å landet...	682	1,745	1,768	3,513	207	103	47	—	—	1,170	1,101	2,271	9	33
» i städerna	70	129	158	287	34	11	5	1	—	105	118	223	3	3
År 1862	720	1,932	1,926	3,858	250	175	53	1	—	1,644	1,572	3,216	10	33
deraf å landet...	669	1,778	1,778	3,556	209	166	48	1	—	1,522	1,417	2,939	9	32
» i städerna	51	154	148	302	41	9	5	—	—	122	155	277	1	1
År 1863	797	2,005	1,944	3,949	229	179	62	1	—	979	1,040	2,019	5	26
deraf å landet...	730	1,849	1,774	3,623	191	169	56	1	—	896	948	1,844	5	23
» i städerna	67	156	170	326	38	10	6	—	—	83	92	175	—	3
År 1864	757	2,030	1,919	3,949	235	180	55	1	—	1,209	1,195	2,404	6	33
deraf å landet...	698	1,846	1,778	3,624	198	163	47	1	—	1,103	1,087	2,190	6	30
» i städerna	59	184	141	325	37	17	8	—	—	106	108	214	—	3
År 1865	891	2,170	2,095	4,265	310	160	46	4	—	1,137	1,172	2,309	5	51
deraf å landet...	784	2,000	1,903	3,903	270	143	41	4	—	1,017	1,059	2,076	5	48
» i städerna	107	170	192	362	40	17	5	—	—	120	113	233	—	3
År 1866	793	2,019	1,888	3,907	302	168	47	1	—	1,129	1,088	2,217	12	40
deraf å landet...	725	1,834	1,713	3,547	255	152	42	1	—	1,025	974	1,999	11	39
» i städerna	68	185	175	360	47	16	5	—	—	104	114	218	1	1
År 1867	805	1,925	1,858	3,783	278	147	56	1	—	1,280	1,184	2,464	6	40
deraf å landet...	726	1,751	1,690	3,441	234	137	54	1	—	1,182	1,087	2,269	6	39
» i städerna	79	174	168	342	44	10	2	—	—	98	97	195	—	1
År 1868	724	1,798	1,694	3,492	234	172	50	1	—	1,347	1,305	2,652	9	33
deraf å landet...	638	1,610	1,530	3,140	192	158	46	1	—	1,205	1,175	2,380	6	30
» i städerna	86	188	164	352	42	14	4	—	—	142	130	272	3	3

1.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.
	Vigda par.	Lefvande födde.			Deraf öfka.	Dödfödde.	Qvinnor, nedkomna med			Döde.			Deraf	
		m.	q.	S.ma.			Tv.	Tr.	F.r.	m.	q.	S.ma.	Sjelt-mörkare.	Druk-nade.
År 1869	702	1,918	1,744	3,662	268	120	49	1	—	1,678	1,535	3,213	7	45
deraf å landet...	626	1,729	1,564	3,293	228	113	41	1	—	1,520	1,387	2,907	5	38
" i städerna	76	189	180	369	40	7	8	—	—	158	148	306	2	7
År 1870	748	1,802	1,706	3,508	240	167	69	—	—	1,326	1,355	2,681	6	44
deraf å landet...	660	1,630	1,539	3,169	198	147	62	—	—	1,173	1,198	2,371	5	42
" i städerna	88	172	167	339	42	20	7	—	—	153	157	310	1	2
År 1871	749	1,885	1,870	3,755	317	134	57	—	—	1,135	1,145	2,280	9	44
deraf å landet...	655	1,694	1,668	3,362	265	116	49	—	—	1,016	1,034	2,050	9	33
" i städerna	94	191	202	393	52	18	8	—	—	119	111	230	—	11

Plan till statistik rörande Elementarundervisningen.

Då statistiken öfver elementarundervisningen första gången framträder i »Bidrag till Sveriges officiella statistik», torde den böra inledas genom en kortfattad historisk öfversigt öfver elementarläroverkens utveckling, hvarjemte torde böra meddelas vissa statistiska uppgifter för hvar femte år från och med 1850, allt i hufvudsaklig öfverensstämmelse med de grundsatser, som finnas framställda i »Programm zur Verfassung einer internationalen Statistik der Unterrichts-Anstalten. Entworfen von der k. k. statistischen Central-Commission in Wien. Wien 1872» (sid. 5 och 12). Dessa statistiska uppgifter meddelas under form af

Tabellarisk öfversigt öfver de särskilda läroverken (horisontalraderna) under följande kolumrubriker:

- a) Antal lärare under höstterminen:
 - α) Ordinarie (enligt läroverkets stat)
 - 1) i läroämnena,
 - 2) i öfningsämnena;
 - β) Extra och dupplikanter (men ej vikarier)
 - 1) } som ofvan.
 - 2) }
- b) Lärjungarnes antal under höstterminen.
- c) Omkostnaderna för lärarens aflöning.

Af den sedermera följande texten torde ett kortfattadt sammandrag böra lemnas på något af de främmande kulturspråken, hvarvid det franska synes helst böra användas.

I.

Styrelse och öfverinseende öfver de offentliga elementarläroverken.1. **A. Öfversta myndigheten.**

Dess sammansättning; omfånget för dess befogenhet; ärendenas behandling; inspektion.

2. **B. Distriktsmyndighet.**

Dess sammansättning; omfånget för dess befogenhet; ärendenas behandling; inspektion.

3. **C. Lokalmyndighet.**

Dess sammansättning; omfånget för dess befogenhet; ärendenas behandling; inspektion.

Hänvisning lemnas under denna hufvudafdelning till mom. 11 och 12. För hithörande ämnen torde blott behöfva lemnas en kortfattad redogörelse; men önskligt vore att derstädes kunde för den närmare kännedomen hänvisas till en särskildt utgifven samling af författningar rörande elementarläroverken. Naturligtvis är det egentligen i den *först* utkommande statistiska berättelsen, som denna hufvudafdelning särskildt är af vikt, hvar emot det är tillräckligt att dit hänvisa i de följande berättelserna. Dock bör alltid något utförligare redogöras för de författningar, som under sista perioden utfärdats.

De af staten bekostade eller ledda elementarläroverken för flickor böra, när omständigheterna dertill föranleda, äfven ihåggas under denna hufvudafdelning.

4. Slutligen torde det vara lämpligt, att här äfven redogöres för den inverkan, som staten genom inspektionsrätt eller på annat sätt kan utöfva på de privata elementarläroverken.

II.

Omkostnader för elementarläroverken.

Denna hufvudafdelning bör innehålla:

5. Omnämmande att i vårt land ingen allmän läroverksfond finnes.

6. Redogörelse för de särskilda *arterna* af inkomster, hufvudsakligen upptagande: afkastning af fast egendom; räntor af ka-

pitaler; statsanslag (med specifikation efter omständigheterna); bidrag af distrikter, kommuner, korporationer eller enskilde; afgifter af lärjungarne; öfriga.

Redogörelse för de särskilda *arterna* af utgifter, hufvudsakligen upptagande: omkostnader för styrelse och inspektion; omkostnader för lärarebildningen; omkostnader för afgångspröfningarna; aflöning åt lärarena; för nybyggnad och underhåll af läroverkskus; för hyra af dito; för skolmateriel; för samlingar och undervisningsmateriel; räntor och amorteringar; stipendier, premier och understöd åt lärjungarne; öfriga (med specifikation efter omständigheterna). 7.

Anm. till mom. 5, 6 och 7. Naturligtvis är det egentligen i den först utkommande statistiska berättelsen, som dessa momenter behövas.

Tabellariska öfversigter för sista kalenderåret öfver de till 8 o. 9. momenterna 6 och 7 hörande slutsummor för hela riket.

Anm. till mom. 6, 7, 8 och 9. Dessa momenter grunda sig hufvudsakligen på primäruppgifter från läroverksstyrelserna och läroverken enligt särskildt uppgjort formulär.

De af staten bekostade eller ledda elementarläroverken för flickor böra under denna hufvudafdelning äfven ihåggkommas.

III.

Allmän redogörelse för elementarläroverkens organisation m. m.

Äfven om denna afdelning gäller att den egentligen blott erfordras i den först utkommande berättelsen, hvaremot sedermera endast under sista perioden vidtagna åtgärder och förändringar behöfva omnämnas. Afdelningen bör innehålla:

Elementarläroverkens uppgift; villkor för intagning i lägsta 10. afdelningen; gemensamma klasser; latin- och reallinie; normalålder inom hvarje särskild afdelning; längden på en fullständig elementarkurs efter gällande skolplan; det mål, som bör vara vunnet genom en fullständig elementarkurs (särskildt för hvardera linien).

Anm. Då begreppet *normalålder* (icke att förblanda med *medelålder*) ej förut användts, bör därför redan nu redogöras. Af läroverksstadgan framgår, att en lärjunge, som vid början af ett läseår anmäles till inträde i lägsta afdelningen, bör hafva fyllt 10 år eller åtminstone uppnå denna ålder under det lö-

pande kalenderåret. Då inträdesfordringarna svårligen kunna anses vara för höga för denna ålder, kan man således betrakta en ålder af 10 år, efter kalenderår räknadt, såsom normalålder vid sagde tidpunkt. Då vidare läroverksstadgan beräknat kursernas längd under förutsättning att hvarje afdelning skall kunna genomgås på 1 år, blir således vid läseårets *slut* normalåldern i första klassen 11 år, i andra 12, i tredje 13 o. s. v. samt i öfre sjunde 19 år. Rörande sagde begrepps användning skall under afdelningen IV närmare meddelas.

11. Rektors och lärares deltagande i läroverkets omedelbara ledning samt i disziplinens upprätthållande; lärarekonferenser. (Hänvisas till afdelningen I mom. 3.)
12. Förbindelse mellan den omedelbara ledningen af ett läroverk och myndigheterna (hänvisning till afdelningen I; rektorernes och eforernes årsredogörelser; censorernes berättelser; rektor- och skollärare-möten).
13. Statskyrkans deltagande i ledningen och uppsigten öfver elementarläroverken.
14. Anordningar för bildning af elementarlärare (kompetensvillkor; profår; huruvida understöd lemnas åt dem, som genomgå profår); dito för bildning af öfningslärare (qvinns kompetens).
15. Tillsättandet af lärareplatser; läroverkets och myndigheters deltagande deri.
16. Lärarenas löneförmåner (efter de särskilda lärarekategorierna); uppflyttning i högre lönegrader och de villkor i allmänhet, under hvilka en förhöjning i lönen (eller arvodet) eger rum; förmåner af särskild art, såsom presterlig tjänstårsberäkning.
17. Lärarenas tjänstgöringsskyldigheter (efter de särskilda lärarekategorierna) med afseende på timundervisning samt beräknade i timantal för vecka och år; öfriga tjänsteålligganden.
18. Grunderna för pensionering (för lärare; för enkor och barn).
19. Användning af klasslärare- eller facklärare-system eller en förening af båda.
20. De särskilda kategorierna af hithörande läroverk; undervisningens omfång i hvarje kategori; obligatoriska och valfria läroämnen.

Anm. För den exceptionella ställning, som pedagogierna samt till en viss grad äfven »Nya Elementarskolan», Östersunds läroverk och de 2-klassiga elementarläroverken intaga, redogöres under detta moment.

21. Bestämmelser rörande det högsta tillåtna lärjungeantalet i en afdelning; parallelklasser.

Läseårets längd och fördelning: antal verkliga läseveckor 22.
under läseåret; antal obligatoriska undervisningstimmar i veckan
och för år för hvarje klass och linie (så väl läro- som öfnings-
ämnen); antal timmar för en fullständig skolkurs enligt gäl-
lande plan.

Anm. Genom detta moment vinnes kännedom om den tid,
som användes för den samfällda undervisningen. Vid denna be-
räkning vore det mindre riktigt att såsom en af faktorerna upp-
taga det antal af 36 veckor, som enligt skolstadgan läseåret
skall innefatta, utan torde derifrån böra afräknas de ledigheter,
hvilka äro allmänt medgifna, såsom vid påsk och pingst m. m.
Om allt detta i rundt tal upptages till 2 veckor, återstå 34
verkliga läseveckor. Beträffande åter *dels* den ledighet, som
enligt nådiga kungörelsen af den 10 Mars 1869 kan blifva be-
viljad lärjungarne i öfversta klassen, *dels* den, som med hänsyn
till de militära öfningarna kan jemlikt nådiga cirkulärerna af
den 23 Mars 1870 och 18 Augusti 1871 blifva beviljad lärjun-
garne i sjetta och sjunde klasserna, torde det vara nog, att dessa
förhållanden blifva vid ifrågavarande moment omnämnda, utan
att derför användas vid beräkningen.

Föreskrifter om undervisningstimmarnes fördelning på da- 23.
gens olika tider.

Timantalets fördelning (för vecka och år) på de särskilda 24.
ämnena (läro- och öfnings-) inom hvarje särskild afdelning en-
ligt gällande undervisningsplan; d:o på d:o för en fullständig
skolkurs.

Antal skriftliga hemuppsatser (för vecka och år) i de sär- 25.
skilda ämnena och afdelningarna enligt gällande undervisnings-
plan; d:o i d:o för hela skolkursen.

Feriernas längd och fördelning. 26.

Redogörelse för de i skolstadgan föreskrifna särskilda slag 27.
af kassor med kortfattade uppgifter om de bestämmelser, som
för dem gälla.

Lärjungarnes inskrifnings- och termins-avgifter (arter och 28.
storlek af hvarje art); villkor för och grader af befrielse der-
ifrån; öfriga avgifter, som åligga lärjungarne (arter och storlek
af hvarje art).

Anm. I sammanhang härmed torde böra framhållas, att
det s. k. internat-systemet, hvilket spelar en så vigtig roll i
åtskilliga främmande länder, hos oss alldeles icke förekommer.

Bestämmelser rörande antagandet af skolböcker (läro-, läse- 29.
och hand-böcker); statens medverkan till åstadkommande af så-

dana (lärobokskommissionerna) eller af handledningar i öfnings-
ämnena eller af undervisningsmateriel.

30. Diskiplinära föreskrifter.

31. Lärjungarnes skyldighet att deltaga i religionsundervisningen och religionsöfningarna samt villkoren för befrielse derifrån.

Anm. Det torde vara skäl att vid detta moment särskildt framhålla, att hinder på intet sätt förefinnas för barn, som ej tillhöra statskyrkan, att undervisas i i statens elementarläroverk.

32. Uppgift, huruvida lärjungar, som ej egentligen tillhöra läroverket, ega tillträde till undervisningen (i allmänhet eller i enskilda ämnen).

33. Mogenhetspröfning vid slutet af högsta afdelningen.

34. Rättigheter, som åtfölja ett godkänt genomgående af enskilda lägre afdelningar af elementarläroverket eller af dess högsta afdelning.

35. Den privata elementarundervisningen; villkor för att privatister skola komma i åtnjutande af de i föregående moment omnämnda rättigheter.

36. Elementarundervisningen för flickor.

IV.

Speciell redogörelse för elementarläroverken.

Beträffande *ordningsföljden* för de härunder hörande momenterna må anmärkas, att den svårligen kan i ett förslag sådant som detta blifva fullt tillfredsställande eller ens med full bestämdhet uppgöras. En del af momenterna får nemligen, då statistiken utarbetas, sin rätta plats i texten: en annan del deremot i de tabellariska uppgifterna. Men att redan här verkställa en motsvarande fördelning låter sig svårligen göra, all den stund densamma måste i åtskilliga fall blifva beroende af de befintliga materialiernas beskaffenhet. Dessutom måste en stor del af momenterna komma att ingå både i texten och bland bilagorna. Den förra bör nemligen i sig upptaga hufvudresultaterna af de sednare samt af dessa resultater göra de sammanställningar, som vid bearbetningen visa sig vara af vikt och intresse.

Bland de momenter, som ingå i denna fjerde afdelning, böra de flesta på grund af dithörande uppgifters ständigt vexlande beskaffenhet intagas i hvarje ny följd af undervisningsstatistiken. Beträffande andra åter torde det vara tillräckligt att intaga dem i den först utkommande berättelsen samt att sedermera endast omnämna inträffade förändringar, tills det efter omständigheterna pröfvas skäligt att till öfverskådlighetens bevarande ånyo fullständigt intaga dem. Dessa momenter äro i det följande betecknade med () omkring nummern.

Ehuru väl samtliga följande momenter äro afsedda att ingå i en *mer omfattande* plan till statistik öfver elementarundervisningen, har likväl äfven den möjligheten tagits i betraktande, att man skulle af brist på erforderliga arbetskrafter nödgas inskränka sig till en *mindre omfattande*. Derfor hafva i det följande de momenter eller momentdelar, af hvilka denna sistnämnda plan utgöres, betecknats med * vid nummern eller litteran; naturligtvis böra dessa äfven ingå i den större, för den händelse att denna kommer att realiseras.

Vid åtskilliga momenter torde det blifva nödvändigt att särskildt från de andra läroverken behandla pedagogier, 2-klassiga läroverk samt Stockholms Nya Elementarskola och Östersunds läroverk, men en närmare utredning af detta förhållande är dels icke här behöflig, dels möjligen till en del beroende på de ingående materialiernas beskaffenhet.

Beträffande de privata elementarläroverken — särskildt de dimissionsberättigade — är det utan tvifvel önskvärdt, att berättelserna äfven för dessa upptaga i tillämpliga delar likartade uppgifter, som för de offentliga läroverken, så till vida som dithörande primäruppgifter kunna erhållas.

De af staten bekostade eller ledda elementarläroverken för flickor böra helst blifva föremål för en särskild redogörelse, ehuru denna torde kunna uppställas i hufvudsaklig öfverensstämmelse med redogörelsen för elementarläroverken för gossar.

Äfven för de privata flickskolorna är det önskvärdt att lemna redogörelse, så till vida, som dithörande primäruppgifter kunna erhållas.

Afdelningen bör innehålla:

Antal läroverk af hvarje kategori.

37*.

Tabell öfver de särskilda läroverken (horisontalraderna), (38*)
upptagande följande kolumnrubriker:

- a) Läroverkets namn.
 - b) Dess natur.
 - c) Tid, då det först under någon form började sin verksamhet.
 - d) Datum — om möjligt — på Kongl. Förordningen.
 - e) Tid, då det vann sin nuvarande natur.
 - f) Datum — om möjligt — på Kongl. Förordningen.
- (39.) Tabellarisk öfversigt rörande åtskilliga frågor, som afse beskaftenheten hos läroverksbyggnaden m. m. vid de särskilda läroverken.
- a) Det år, då undervisningen började i den ifrågavarande byggnaden.
 - b) Byggnadens natur — om egen eller hyrd?
 - c) " " om af sten eller träd?
 - d) Under tak af?
 - e) Försedd med åskledare?
 - f) Hela byggnadens kubikinnehåll i kubikfot, då källarvåningar och vindar ej tagas i beräkning.
 - g) Förhållandet (i procent) mellan kubikinnehållet af vestibuler och korridorer samt hela byggnadens kubikinnehåll med samma undantag som nyss.
 - h) Läserummens antal.
 - i) Samtliga läserummens sammanlaggda kubikinnehåll i kubikfot.
 - j) Andel i medeltal af detta kubikinnehåll på hvar och en af de under höstterminen närvarande lärjungarne.
 - k) Samtliga läserummens sammanlaggda golftyta i kvadratfot.
 - l) Andel i medeltal af detta ytinnehåll på hvar och en af de under höstterminen närvarande lärjungarne.
 - m) Samtliga läserummens sammanlaggda fönsteryta i kvadratfot.
 - n) Medeltal af fönsteryta i kvadrat-decimaltum på hvarje kvadratfot golftyta.
 - o) Det ofördelaktigaste medeltalet af dito för något särskildt läserum.
 - p) Samma slags uppgifter, som under k), m) och n), för det rum, som är särskildt afsedt för öfningarne i teckning.
 - q) Bönrummets kubikinnehåll.
 - r) Andel deraf på hvar och en, då alla under höstterminen närvarande lärjungarne äro der samlade.
 - s) Bönrummets golftyta.

- t) Andel deraf på hvar och en, då alla under höstterminen närvarande lärjungarne äro der samlade.
- u) Finnes särskildt rum för undervisningen i naturalhistoria?
- v) d:o d:o i fysik?
- w) d:o d:o i kemi?
- y) Inredningssystem, som i läserummen begagnas med afseende på sittplatser och pulpeter:
- α) Sittplatser 1 à 1,
- β) d:o 2 à 2,
- γ) d:o på annat sätt.
- z) Från hvilken sida (venster eller höger, bakifrån eller framifrån) för lärjungarne faller i allmänhet dagern i läserummen?
- ā) Är gymnastiklokalen belägen i hufvudbyggnaden eller i särskild byggnad?
- ä) Gymnastiksalens kubikinhåll och golftyta?
- ö) Dessa båda tals förhållande till höstterminens lärjungeantal.
- aa) Hvilket uppvärmningssystem begagnas inom de särskilda lokalerna och med hvilken framgång?
- bb) Hvilket ventileringsystem begagnas inom de särskilda lokalerna och med hvilken framgång?
- cc) Hvilket slag af artificiell belysning användes inom de särskilda lokalerna?
- dd) Storleken i kvadratfot af den till lekar afsedda gårdstomt eller plan.
- ee) Dess förhållande i kvadratfot till höstterminens lärjungeantal.
- ff) Dess natur — om läroverkets eller offentlig plats?
- gg) Storleken i kvadratfot af dessutom befinthligt planteringsland, afsedt för undervisningen i botanik.

Redogörelse för de särskilda läroverken rörande afvikelser 40*. af någon betydighet mellan den under läseåret följda planen (af tillfällig anledning eller på grund af särskildt meddelad tillåtelse eller föreskrift, hvars datum angifves) och den för elementarläroverken i allmänhet gällande planen.

41 Tabellarisk öfversigt öfver lärarens antal m. m. vid de delvis* särskilda läroverken (horisontalraderna) under följande kolumnrubriker:

*a) Antal lärare efter olika kategorier under vårterminen enligt läroverkets stat:

α) Rektor,

β) Lektorer,

γ) Adjunkter (under hvilken benämning äfven kolleger inbegripas),

δ) Öfningslärare (särskildt för teckning, musik och gymnastik).

Anm. I not omnämnes, om särskild lärare i välskrifning funnits, samt huru han aflönats.

*b) Antal extra-lärare:

α) i läroämnena,

β) i öfningsämnena.

*c) Öfrige tjänstemän:

α) Bibliothekarie,

β) Sekreterare, } Anm. Upptagas först då de vid något

γ) Kamrerare, } antal läroverk finnas.

δ) Läkare.

d) Betjening, såsom vaktmästare och andre.

*e) Antal ordinarie lärare efter de olika lönegraderna vid tabellårets slut:

α) Rektor (med särskilda kolumner för lönegraderna)

β) Lektorer (d:o d:o)

γ) Adjunkter (d:o d:o)

δ) Öfningslärare (d:o d:o)

Anm. Tabellåret räknas fr. och m. d. 1 Juli t. o. m. d. 30 Juni.

f) De ordinarie lärarens (tjänstgörande samt icke tjänstgörande) lefnadsålder vid tabellårets slut:

α) Rektor,

β) Lektorer (medeltal; maximalt; minimalt),

γ) Adjunkter (d:o d:o),

δ) Öfningslärare (d:o d:o).

g) De ordinarie lärarens (så väl tjänstgörande som icke tjänstgörande) tjänsteår vid elementarläroverk vid tabellårets slut:

α) Rektor,

β) Lektorer (medeltal; maximalt; minimalt),

γ) Adjunkter (medeltal; maximal: minimal),

δ) Öfningslärare (d:o d:o).

Anm. Vid beräkningen af tjänsteåren medtages äfven extraordinarie tjänstgöring och utföras beloppen i närmaste hela tal.

*h) Antal lärareplatser, som voro lediga vid tabellårets början:

α) Rektor,

β) Lektorer,

γ) Adjunkter,

δ) Öfningslärare.

*i) Antal lärareplatser, som blifvit lediga under tabellårets lopp: (α , β , γ , δ som nyss).

*j) d:o d:o, som tillsatts under tabellårets lopp (α , β , γ , δ som nyss).

*k) d:o d:o, som voro lediga vid tabellårets slut (α , β , γ , δ som nyss).

Anm. till h), i), j) och k). Så länge klagotid ej utgått, anses en lärareplats vara ledig. — För anledningen till ledigheterna under i) (dödsfall, pensionering, befordran m. m.) redogöres efter omständigheterna.

l) Del af undervisningen i läroämnena (i procent af samtliga läraretimmar under läsåret), hvilken uppehållits af:

α) Ordinarie lärare,

β) Vikarierande d:o,

γ) Extra d:o.

m) D:o d:o rörande öfningsämnena (α , β , γ som ofvan).

Anm. till l) och m). Med läraretimme förstås en timme, under hvilken en lärare undervisar, vare sig att han derunder har en eller flera afdelningar att undervisa. Under l β) inräknas icke lärare i läroämnena, hvilken, ehuru vid läroverket egande ordinarie anställning, likväl derstädes tjänstgjort såsom vikarie. Under l β) och m β) inräknas icke tillfälliga vikariater, som icke oafbrutet fortgått under minst 4 läseveckor.

*n) Verkligt antal läraretimmar under läsevecka:

α) för läroämnena,

β) för öfningsämnena.

o) Antal läraretimmar i veckan för läroämnena:

α) på rektor (ordinarie eller vikarie),

β) på lektor (d:o d:o) i medeltal.

γ) på adjunkt (d:o d:o) samt extralärare i medeltal.

*p) Antal läraretimmar i veckan:

α) för teckning,

β) för musik,

γ) för gymnastik och vapenöfningar.

Ann. till py). Här afses det vanliga förhållandet under vecka, men ej de särskilda förhållanden, som ega rum under tiden för de s. k. utsträckta militäröfningarna.

q) Antal i veckan af skriftliga uppsatser, hvilkas rättande utom lärorummet fallit på:

α) rektor (ordinarie eller vikarie),

β) lektor (d:o d:o) i medeltal,

γ) adjunkt (d:o d:o) samt extralärare i medeltal.

Ann. Lärare, som ej har sig ålagdt rättande af hithörande uppsatser, tages ej i beräkning vid medeltalens bestämmande; men deremot angifves, huru många lektorer, adjunkter och extra-lärare äro under medeltalen inbegripna.

*r) Antal lärare som äro prester i statskyrkan.

s) Antal läraretimmar under läsåret, då undervisningen måst inställas på grund af förfall för läraren:

α) vid läroämnena.

β) vid öfningsämnena.

42. Redogörelse, huruvida rektors-, lektors- eller adjunkts-befattning varit vid de särskilda läroverken förenad med öfningslärare-, bibliotekarie-, (sekreterare- eller kamrerare-) befattning eller med någon statens tjänstebefattning utom läroverket.

(43.) Redogörelse, huruvida tjänstebefattningarna vid de särskilda läroverken äro förenade med några särskilda löneförmåner utom de enligt allmänna grunder utgående lönerna.

44. Lärarens fördelning efter religionssamfund, då afseende ej fästes vid de särskilda läroverken.

45. Antal lärareplatser i teckning och musik, som innehafvas af fruntimmer.

Ann. En summarisk redogörelse för »hela elementarläroverket» torde här vara tillräcklig.

46. Redogörelse för »hela elementarläroverket» angående antal under tabellåret af profvande till lärareplatser.

Ann. Bearbetas efter skriftliga primäruppgifter från läroverksstyrelserna.

47*. Redogörelse för de särskilda läroverken angående:

- a) Antal lärarekandidater, som under hvardera terminen af läseåret mottagit handledning;
- b) d:o d:o, som under läseåret erhållit betyg öfver genomgången profår.

Antal pensionerade lärare vid tabellårets slut, fördelade 48. på de särskilda läroverk, vid hvilka de vid afskedstagandet tjenstgjorde:

- a) Rektor,
- b) Lektorer,
- c) Adjunkter,
- d) Öfningslärare.

Deras fördelning (utan hänsyn till de särskilda läroverken) 49. vid tabellårets slut:

- a) I lefnadsåldersklasser.
- b) Efter antal år, som de uppburit pension.

Anm. till mom. 48 och 49. Huruvida med afseende på pensionernas storlek eller med afseende på den kassa, hvarur de utgå, något bör tilläggas till hvad som i afdelningen III under mom. 18 yttrats, får bero på de ingående materialerna.

Tabellarisk öfversigt för hvardera terminen öfver antalet 50*. inom de särskilda läroverken (horisontalraderna) af närvarande lärjungar i hvarje årsafdelning på hvardera linien (kolumnrubriker).

Anm. Såsom *närvarande* upptages hvarje lärjunge, som hela terminen eller någon del af densamma varit vid läroverket tillstädes. Här, likasom i alla följande momenter, hvarest närvarande lärjunge omtalas, hänföres han till den årsafdelning, i hvilken han under terminens lopp haft eller varit berättigad att hafva sin plats, och således *icke* till den, till hvilken han möjligen uppflyttats vid terminens slut. Årsafdelning, som delats i parallelafdelningar, skiljes icke i dessa tabeller, men utmärkes med *, då den delats i 2 sådana, samt med **, då den delats i 3, o. s. v. Då en årsafdelning på grund af sin talrikhet blifvit för undervisningen under minst hälften af lärotimmarne i veckan delad i 2 eller flera jemnlöpande afdelningar, betecknas hvar och en af dessa såsom en parallelafdelning.

Tabellarisk öfversigt för höstterminen och de särskilda läro- 51. verken (horisontalraderna), innefattande följande kolumnrubriker:

- a) Medeltal af antal närvarande lärjungar i lärareafdelning (vid läroämnena), beräknadt med hänsyn till samtliga läraretimmar under läsevecka.

Anm. Med lärare-afdelning förstås den årsafdelning eller parallelafdelning eller förening af sådana, som af samma lärare under samma timme undervisas.

- b) d:o d:o för öfningsämnena, beräknadt som nyss.

α) Teckning.

β) Musik,

γ) Gymnastik och vapen-öfningar.

Anm. Afseende fästes ej på de de särskilda tillfällen, då hela skolungdomen eller en större del deraf sammandragits för gemensamma öfningar i musik eller för gemensamma gymnastik- och vapen-öfningar.

- c) Högsta antal lärjungar, som varit för undervisningen i något af läroämnena förenade till lärareafdelning, med angifvande af afdelning (eller hopslagning af afdelningar), ämne samt antal timmar i veckan, då detta inträffat.

52*. Tabellarisk öfversigt för hvardera terminen öfver lärjungeantallets *rörlighet* i »hela elementarläroverket» för skilda linier och årsafdelningar (horisontalraderna) under följande kolumnrubriker:

- a) Lärjungar, tillhörande afdelningen vid föregående termins slut.
- b) Inskrifne.
- c) Till afdelningen flyttade:
- α) vid terminens början,
- β) d:o slut.
- d) Summa af $a + b + c$.
- e) Från afdelningen till annan afdelning flyttade:
- α) vid terminens början,
- β) d:o slut.
- f) Afgångne från läroverket.
- g) Lärjungar tillhörande afdelningen vid terminens slut.
- h) Summa af $e + f + g$. (*Obs.* $d = h$).
- i) Närvarande lärjungar i afdelningen under läseterminen.
- j) Inskrifne, (*Obs.* $j = b$.)
- α) som förut bevisat
- 1) folkskola,
- 2) offentligt elementarläroverk:
- αα) på samma linie,
- ββ) på annan linie;
- β) öfrige.

k) Från afdelningen till annan afdelning på samma linie flyttade efter att hafva tillhört afdelningen

α) 0 termin,

β) 1 d:o

γ) 2 d:o

γ) 3 d:o

ε) 4 d:o

l) Från afdelningen till afdelning på den andra linien flyttade: (*Obs. $k + l = e$.*)

α) från latin- till real-linien,

β) » real- » latin- » .

m) Afgångne: (*Obs. $m = f$.*)

α) efter godkänd afgångsexamen till universitetet,

β) till annat offentligt elementarläroverk,

γ) genom döden,

δ) af annan anledning.

Anm. Detta moment bör grundas på alldeles dylika tabellariska översigter (i årsredogörelserna) för hvarje särskildt läroverk. Vid momentets särskilda rubriker iakttages följande närmare bestämmelser:

a) och g) Höstterminen räknas här omfatta $\frac{1}{7}$ till d. $\frac{31}{12}$; vårterminen d. $\frac{1}{1}$ till d. $\frac{30}{6}$.

c), e) och f). Vid lärjungarnes fördelning under dessa rubriker iakttages följande grundsatser:

1:o. Hvarje flyttad lärjunge anses såsom tillhörande en afdelning från och med den dag, under hvilken han genom beslut af rektor och vederbörande lärare blifvit till sagde afdelning utan villkor flyttad (således ej endast under vissa villkor föreslagen).

2:o. Hvarje afgången lärjunge anses såsom afgången från den afdelning, som han tillhör den dag, under hvilken han från läroverket skiljes, vare sig genom då dateradt afgångsbetyg, genom dödsfall eller på annat sätt.

Obs. Beträffande de lärjungar, som vid vårterminens slut afgå från öfversta afdelningen i ett lägre elementarläroverk, bör vid f) i not eller anmärkningskolumn omnämnas, huru många af dem erhållit betyg öfver att hafva nöjaktigt genomgått afdelningen.

3:o. Lärjunge, som utan anmäld afgång varit under 2 på hvarandra följande hela läseterminer från läroverket frånvarande, uppföres såsom afgången under nästföljande läsetermins första dag, derest han ej då anmält sin afsigt

att i undervisningen ånyo deltaga. Tillhör han sedan ej heller under denna termin antalet af de närvarande lärjungarne, afföres han ovillkorligen vid terminens slut.

j) Lärjunge, som bevistat ej blott folkskola, utan äfven offentligt elementarläroverk, upptages endast under $\alpha 2$).

j $\alpha 2$) och k). Lärjunge, som förut endast tillhört gemensam klass, anses komma från »samma» linie, vare sig han sedermera ingår på latin- eller på real-linien.

k) Såsom hafvande tillhört afdelningen 0 termin räknas den lärjunge, som, efter att vid slutet af en termin hafva blifvit flyttad till afdelningen, vid början af nästa termin flyttas till högre afdelning. Har någon till följd af särskilda omständigheter tillbragt flera än 4 terminer i årsafdelningen, uppföres han likväl under $k\epsilon$, men förhållandet omnämnes i not eller anmärkningskolumn. Under $k\beta$ o. s. v. inräknas äfven i terminernas antal den eller de terminer, hvilka lärjungen såsom frånvarande tillhört den ifrågavarande afdelningen.

m) Vid denna rubrik iakttages hvad som sagts under c), e) och f).

53*. Tabellarisk öfversigt för hvardera terminen öfver lärjunge-antalets *rörlighet* inom de särskilda läroverken (horisontalraderna) under följande kolumnrubriker:

a) Lärjungar tillhörande läroverket vid föregående termins slut.

b) Inskrifne.

c) Summa af $a + b$.

d) Flyttade inom läroverket från en afdelning till en annan:

α) vid terminens början,

β) d:o slut.

e) Afgangne från läroverket.

f) Lärjungar tillhörande läroverket vid terminens slut.

g) Summa af $e + f$. (Obs. $c = g$.)

h) Närvarande lärjungar vid läroverket under läseterminen.

i) Inskrifne, (Obs. $i = b$.)

α) som förut bevistat

1) folkskola,

2) offentligt elementarläroverk

$\alpha\alpha$) på samma linie,

$\beta\beta$) på annan linie;

β) öfrige.

j) Flyttade inom läroverket från en afdelning till en annan på samma linie efter att hafva tillhört afdelningen

- α) 0 termin,
- β) 1 d:o
- γ) 2 d:o
- δ) 3 d:o
- ϵ) 4 d:o.
- k) Flyttade inom läroverket från en afdelning till en afdelning på annan linie: (*Obs. $j + k = d.$*)
 - α) från latin- till real-linien,
 - β) » real- » latin » .
- l) Afgångne: (*Obs. $l = e.$*)
 - α) efter godkänd afgångsexamen till universitetet,
 - β) till annat offentligt elementarläroverk,
 - γ) genom döden,
 - δ) af annan anledning.

Anm. Detta moment grundar sig på slutsummorna i de under mom. 52 omnämnda primärtabellerna och således behövas här inga närmare bestämmelser.

Tabellarisk öfversigt för hvardera terminen öfver de när- 54. varande lärjungarne i »hela elementarläroverket» med skilda^(Delvis*) linier och årsafdelningar (horisontalraderna) samt under följande kolumnrubriker:

- *a) Antal närvarande lärjungar.
- *b) Lärjungar, som erlaggt terminsafgift till kassan A.
- *c) Lärjungar, som
 - α) erlaggt terminsafgift till kassan B,
 - β) varit befriade från d:o till d:o.
- *d) Lärjungar, som
 - α) erlaggt terminsafgift till kassan C,
 - β) varit befriade från d:o till d:o.
- e) Lärjungar, som erlaggt terminsafgift till alla 3 kassorna.
- f) Lärjungar, som varit befriade från terminsafgift till både B och C.

Anm. Med A, B och C betecknas här de 3 kassor, till hvilka terminliga afgifter enligt nu gällande föreskrifter erläggas. Med C förstås läroverkets byggnadsfond. A och B beteckna de två kassor, som ej vunnit några allmänt vedertagna benämningar; nemligen A den kassa, som har att bestrida ljus- och ved-hållning m. m. och därför här må kallas ljus- och ved-kassan, samt B den kassa, som har att bestrida anskaffandet af undervisningsmateriel m. m. (materielkassan).

55. Tabellarisk öfversigt för hvardera terminen samt för de särskilda läroverken (horisontalraderna) under samma kolumnrubriker som i mom. 54.
(Delvis * som i 54.)

Anm. Under b) meddelas i särskild kolumn afgiftens storlek.

56. Tabellarisk öfversigt för *höstterminen* samt för »hela elementarläroverket» med skilda linier och årsafdelningar (horisontalraderna) öfver de närvarande lärjungarne under följande kolumnrubriker:

- a) Antal närvarande lärjungar.
- b) Deras fördelning efter faderns *samhällställning* enligt särskildt formulär, när något sådant af lämplig beskaffenhet kan blifva upprättadt.

57. Tabellarisk öfversigt för *höstterminen* samt för de särskilda läroverken (horisontalraderna) under samma kolumnrubriker som i föregående moment.

Anm. till mom. 56 och 57. Momenterna behöfva endast efter bestämda längre mellantider återkomma. Ehuru önskvärdt det vore att erhålla dylika tabellariska öfversigter med fördelning af lärjungarne efter föräldrarnes *förmögenhetsvillkor*, måste tanken derpå öfvergifvas på grund af de stora mötande svårigheterna.

58. Tabellarisk öfversigt för *höstterminen* samt för »hela elementarläroverket» med skilda linier och årsafdelningar (horisontalraderna) öfver de närvarande lärjungarnes hemorter (= mantalsskrifningsorter) under följande kolumnrubriker:

- a) Antal närvarande lärjungar (förutom utländingar).
- b) Deras fördelning efter hemorter:
 - α) inom läroverksstaden,
 - β) utom d:o.
- c) Deras fördelning efter hemorter:
 - α) i stad,
 - β) på landet.
- d) Deras fördelning efter hemorter inom:
 - α) Stockholms öfverståthållaredöme,
 - β) d:o län,
 - γ) Uppsala d:o

o. s. v.

59. Tabellarisk öfversigt för *höstterminen* samt för de särskilda läroverken (horisontalraderna) under samma kolumnrubriker som i föregående moment.

Tabellarisk öfversigt för *vårterminen* öfver de närvarande 60. lärjungarnes åldersklasser (kolumnrubrikerna) inom de särskilda läroverken (horisontalraderna).

Anm. Vid ålderns beräkning iakttages hvad som derom säges under mom. 61.

Tabellarisk öfversigt för *vårterminen* öfver de närvarande 61. lärjungarne i »hela elementarläroverket» med skilda linier och årsafdelningar (horisontalraderna) samt under följande kolumnrubriker:

a) 2 år under normalåldern,

Anm. Blott exempelvis och för den händelse att detta är yttersta gränsen för underårigheten; eljest naturligtvis så många kolumner framför, som erfordras.

b) 1 år under normalåldern,

c) i normalåldern,

d) 1 år öfver d:o,

e) 2 » » d:o,

o. s. v.

x) Summa lärjungar ($x = a + b + c + d + e + \dots$).

y) Summa år öfver (eller under) normalåldern. (Beräknas enligt formeln: $y = -2a - b + 0 + d + 2e + \dots$).

z) Medeltal af öfver- (eller under-)årighet ($z = \frac{y}{x}$).

Anm. Hvad med normalålder i de särskilda årsafdelningarna bör (under nuvarande förhållanden) förstås, har redan förklarats under mom. 10. Den utgör, emedan öfversigten gäller för vårterminen, respektive 11, 12 o. s. v. 19 år. Vid beräkningen af lärjungarnes ålder fästes ej något afseende på födelsedag eller månad, hvadan t. ex. en lärjunge, som är född 1860, räknas vid upprättandet af tabellen för vårterminen 1875 att vara 15 år gammal. Ehuru tabellen således upprättas endast med hänsyn till födelseåret, kan den likväl, om man tänker sig lärjungarnes ålder hänförd till tabellårets slut, betraktas såsom fullt exakt, förutsatt att födelsedagarna få anses vara likformigt fördelade på årets särskilda delar. Om vidare den ofvannämnde lärjungen under terminen tillhört 5:te klassen, så uppföres han under denna såsom varande i normalåldern, vare sig han vid terminens slut uppflyttats till 6 klassen eller icke. I sednare fallet blir han naturligtvis nästa vårtermin 1 år öfver normalåldern, om han då ännu tillhör 5:te klassen.

62. Tabellarisk öfversigt för *vårterminen* öfver de närvarande lärjungarne inom de särskilda läroverken (horisontalraderna) under samma kolumnrubriker, som i föregående moment.

Anm. till mom. 60, 61 och 62. Dessa momenter grunda sig på åldersklassstabeller öfver de särskilda årsafdelningarna (skilda linier) i läroverkens årsredogörelser. I dessa tryckas de tal, som motsvara normalåldern i hvarje särskild afdelning, med särskild stilsort.

- 63 och 64. Tabellariska öfversigter för *hela läsåret* med samma uppställning som i mom. 61 och 62, men endast omfattande de under läsåret *inskrifne* lärjungar, hvilka förut *icke* bevistat offentligt elementarläroverk.

Anm. Åldern på hvarje under läsåret inskrifven lärjunge beräknas sådan den är vid vårterminens slut. Summorna under rubriken α i dessa tabeller böra vara respektive lika med dem, som erhållas genom hopläggning för båda terminerna af summorna $\alpha 1 + \beta$ under rubriken j i mom. 52 samt under rubriken i i mom. 53. Normalåldern beräknas som under mom. 61 och 62. Momenterna grunda sig på åldersklassstabeller öfver de inskrifne, uppställda som de i anm. till mom. 60—62 omnämnda primärtabellerna.

- 65*. Tabellarisk öfversigt för *höstterminen* och hela »elementarläroverket» öfver de närvarande lärjungarne på latinlinien i 4:de —7:de klassernas särskilda årsafdelningar (horisontalraderna) under följande kolumnrubriker:

- a) Antal närvarande lärjungar.
- b) Antal af dem, som icke deltagit i undervisningen i Grekiska.
- c) Antal af dem, som åtnjutit undervisning i både Latin och Grekiska samt tillika i ettdera af följande:
 - α) Engelska,
 - β) Hebreiska.
- d) Antal af dem, som åtnjutit undervisning i både Latin och Grekiska samt tillika i både Engelska och Hebreiska.

- 66*. Tabellarisk öfversigt för *höstterminen* och vederbörande särskilda läroverk (horisontalraderna) öfver de närvarande lärjungarne på latinlinien i klasserna 4—7 under samma kolumnrubriker, som i föregående moment.

67. Tabellarisk öfversigt för *höstterminen* och de särskilda läroverken (horisontalraderna) öfver antalet af lärjungar, som frivilligt deltagit i teckningsöfningarna.

Tabellarisk öfversigt för *höstterminen* och de särskilda läro- 68.
verken (horisontalraderna) med följande kolumnrubriker:

- a) Antal närvarande lärjungar i klasserna 4—7.
- b) Antal af lärjungar i samma klasser, som deltaga i sång-
öfningarna.
- c) Antal lärjungar vid läroverket, hvilka deltaga i instru-
mentalmusiken.

Tabellarisk öfversigt rörande målskjutningarna med Re- 69
mingtongevär med kl. VII: 2 vid de särskilda läroverken (hori-
sontalraderna) under följande kolumnrubriker:

- a) Antal lärjungar i afdelningen (latinare och realister till-
sammans),
- b) Antal i skjutningen deltagande,
- c) Summa af uppnådda points,
- d) Medelpoint,
- e) Skottbanans längd.

Anm. Tabellen bör grunda sig på uppgifter i årsredogö-
relserna rörande vid skjutöfningarnas avslutande anställd prof-
eller täfplings-skjutning. Önskligt är att likartade anordningar
träffas med afseende på skottbanans längd, skottaflans beskaf-
fenhet samt antal skott vid profskjutningen.

Tabellarisk öfversigt för hvardera terminen öfver antalet 70.*
lärjungar, som ej deltagit i de gymnastiska öfningarna, uppställd
i enlighet med det formulär, som blifvit upprättadt af Gym-
nastiska Central-Institutet.

Anm. Primärtablerna intagas i läroverkens årsredogö-
relser.

Uppgift (i texten) på det antal lärjungar, hvilkas moders- 71.
mål ej är Svenska, med fördelning efter modersmålen.

Uppgift (i texten) på det antal lärjungar, som ej tillhöra 72.
statskyrkan, med fördelning efter religionssamfunden.

Tabellarisk öfversigt för hela läsåret och för de särskilda 73*.
läroverken (horisontalraderna) öfver sammanlagda penningevar-
det af utdelade premier, stipendier och understöd.

Redogörelse huruvida särskilda understödsföreningar för be- 74.
höfvande lärjungar förefinnas, samt öfversigt af deras verksamhet.

Tabellarisk öfversigt öfver undervisningsmaterielens beskaf- (75.)
fenhet vid de särskilda läroverken (horisontalraderna) under
följande kolumnrubriker:

- a) Samling af böcker till begagnande under lärostunderna i skolan.
- b) Materiel för undervisningen i kosmografi och fysik:
 - α) apparater,
 - β) väggtaflor.
- c) D:o för d:o i kemi:
 - α) kemikalier,
 - β) apparater,
 - γ) väggtaflor.
- d) D:o för d:o i zoologi:
 - α) verkliga naturföremål,
 - β) plastiska modeller,
 - γ) väggtaflor.
- e) D:o för d:o i botanik:
 - (α , β och γ som nyss).
- f) D:o för d:o i mineralogi och geologi:
 - (α , β och γ som nyss).
- g) D:o för d:o i geografi och historia:
 - α) glober och reljefkartor,
 - β) väggkartor och d:o taflor (geografiska landskapsbilder m. m.),
 - γ) atlanter och planschverk.
- h) D:o för d:o i matematik.
- i) D:o för d:o i teckning (samt välskrifning).
- j) D:o för d:o i musik.
- k) D:o för d:o i gymnastik.
- l) D:o för d:o i vapenöfningar.

Anm. Materielens beskaffenhet torde böra bestämmas såsom *god, hjälplig* eller *otillräcklig*, hvilket i de särskilda kolumnerna betecknas med respektive *A*, *B* eller *C*. Under rubriken *a* afses sådana böcker, som lärjungarne ej sjelfve behöfva ega, men som (understundom i flera exemplar) behöfva användas under somliga lärostunder (t. ex. vittra författares arbeten och dylikt). I årsredogörelserna böra äfven meddelas uppgifter dels om tillvaron och beskaffenheten af andra samlingar vid läroverket, dels om samlingar, som ej tillhöra läroverket, men begagnats vid undervisningen. Dessa uppgifter bearbetas sedan efter omständigheterna.

- (76.) Redogörelse för de särskilda läroverkens boksamlingar: antal volymer, som de innehöllo vid kalenderårets slut; antal volymer, som tillkommit under sista kalenderåret.

Anm. Hit räknas ej det särskilda utlåningsbiblioteket för lärjungarne, hvarom talas i mom. 77; deremot hitföras äfven de böcker, atlantar och planschverk, som förut upptagits under mom. 75. Tillkomsterna under sista kalenderåret meddelas årligen. I läroverkens årsredogörelser torde böra meddelas uppgifter om boksamlingens beskaffenhet och särskildt hennes förmåga att lemna lärarena hjälp vid fortsatta studier.

Redogörelse för de särskilda läroverken rörande särskilda (77.) utlåningsbiblioteker för lärjungarne: antal volymer, som de innehöllo vid kalenderårets slut; antal volymer, som tillkommit under sista kalenderåret.

Anm. I årsredogörelserna bör årligen meddelas, huru många volymer under sista kalenderåret tillkommit, och intages en öfversigt häraf i den allmänna statistiken.

Förteckning öfver läro- och läse-böcker m. m., hvilka under läseåret varit till begagnande föreskrifna, med uppgift derjemte om antalet läroverk, vid hvilka de användts. 78.

Tabellarisk öfversigt för hvardera terminen öfver anmälningarna och hänvisningarna till afgangsexamen vid de offentliga och dimissionsberättigade privata elementarläroverken (horisontalraderna) under följande kolumnrubriker: 79*.

a) Antal anmälde:

α) Läroverkets egne lärjungar:

- 1) Latinare,
- 2) Realister;

β) Privatister,

- 1) Latinare,
- 2) Realister.

b) Hänvisade till läroverket för afgangsexamens undergående:

α) Läroverkets egne lärjungar:

- 1) Latinare,
- 2) Realister;

β) Lärjungar från annat dimissionsberättigadt offentligt eller enskildt läroverk:

- 1) Latinare,
- 2) Realister;

γ) Privatister:

- 1) Latinare,
- 2) Realister.

80*. Tabellarisk öfversigt för hvardera terminen öfver den skriftliga afgangsexamens resultater med samma horisontalrader som i föregående moment (med tillägg af en rad för de privatister, som ej tillhöra privat läroverk med dimissionsrätt) samt under följande kolumnrubriker:

- a) Antal latinare, som deltagit i skrifningarna.
- b) Deras fördelning i: (*Obs. a = b.*)
 - α) berättigade att aflägga muntlig examen,
 - β) icke berättigade att aflägga muntlig examen.
- c) Antal realister, som deltagit i skrifningarna.
- d) Dessas fördelning i: (*Obs. c = d.*)
 - α)
 - β)
 } som ofvan.

Anm. Under *a* och *c* upptages hvar och en, som inställt sig till någon af skrifningarna, äfven om han ej aflemnats någon uppsats. Om någon af de amälde eller till läroverket hänvisade ej inställt sig till någon enda skrifning, i hvilket fall summorna under detta moment blifva lägre än summorna i det föregående, bör derom särskildt upplysas i not eller anmärkningskolumn.

81. Tabellarisk öfversigt för hvardera terminen öfver utgången af den svenska skrifningen med samma horisontalrader som i mom. 80 samt under följande kolumnrubriker:

- a) Latinare:
 - α) Antal af dem, som erhållit betyget *godkänd* eller *deröfver*;
 - β) Antal af dem, som icke blifvit *godkände*.
- b) Realister:
 - α)
 - β)
 } som ofvan.

Anm. Under *β* upptagas äfven sådana, som inställt sig till skrifningen, men ej aflemnats någon uppsats.

82*. Tabellarisk öfversigt för hvardera terminen öfver den muntliga afgangsexamen med samma horisontalrader som i mom. 80 samt under följande kolumnrubriker:

- a) Latinare:
 - α) Antal af dem, som voro berättigade till muntlig examen;

- β) Antal af dem, som förklarats *mogne*;
 γ) d:o d:o d:o *icke mogne*;
 δ) d:o d:o icke inställt sig till den munt-
 liga examen.

b) Realister:

α), β), γ) och δ) som ofvan.

Anm. till mom. 80, 81 och 82. Dimissionsberättigadt läroverks lärjungar upptagas under detta läroverk, äfven om de för examens undergående hänvisats till annat.

Tabellarisk öfversigt för hvardera terminen öfver de lär- 83.
 jungar, som i afgangsexamen förklarats *mogne*, med samma horisontalrader som i mom. 80 samt under följande kolumnrubriker:

A) Latinare:

- a) Antal af dem, som förklarats *mogne*.
 b) Deras fördelning i enlighet med deras uppgift, att de ämna sig till:
 α) Universitet,
 β) Högre tekniskt läroverk,
 γ) Läroverk för landtbruk eller skogshushållning,
 δ) Militäryrket,
 ε) Sådana civila embetsmannabanor, till hvilka universitetsstudier ej erfordras,
 ζ) Andra lefnadsbanor.

c) Antal af dem, som om sig ej lemnat dylik uppgift.

B) Realister (med samma underafdelningar som vid A).

Anm. Rubriken »andra lefnadsbanor» ersättes genom närmare bestämningar, om primäruppgifterna i årsredogörelserna dertill föranleda.

Tabellarisk öfversigt för »hela elementarläroverket» med 84.
 skilda linier och årsafdelningar (horisontalraderna) rörande de lärjungar, som under tabellåret afgått utan godkänd afgangsexamen till universitet, samt under följande kolumnrubriker:

- a) Antal afgangne.
 b) Deras fördelning i enlighet med föräldrars och målsmäns (eller deras egen) uppgift, att de skola öfvergå till:
 α) Enskilda studier för afgangsexamen till universitet,
 β) Annat offentligt elementarläroverk,
 γ) Tekniskt läroverk,
 δ) Läroverk för landtbruk eller skogshushållning,
 ε) Militäryrket,

- ξ) Sådana civila embetsmannabanor, till hvilka godkänd afgangsexamen ej erfordras,
- η) Andra lefnadsbanor.
- c) Antal af dem, om hvilka dylik uppgift ej lemnats.
- d) D:o d:o som genom döden afgått.

Anm. Beträffande rubriken »andra lefnadsbanor», gäller samma anmärkning som under mom. 83.

85. Tabellarisk öfversigt för sista kalenderåret och för de särskilda stiften (horisontalraderna) med följande kolumnrubriker:

- a) Byggnadskassan:
 - α) Behållning vid årets början,
 - β) Summa inkomster,
 - γ) Skuld vid årets slut;
 - δ) d:o d:o början,
 - ε) Summa utgifter,
 - ζ) Behållning vid årets slut.
- b) Emeritikassan:
 - α), β) o. s. v. som ofvan.
- c) Premie- och fattig-kassan:
 - α), β) o. s. v. som ofvan.

(86*.) Tabellarisk öfversigt öfver de särskilda läroverken (horisontalraderna) med följande kolumnrubriker:

- a) Brandförsäkringsbelopp för egande läroverkshus med tillhörande byggnader.
- b) D:o för skolmateriel (såsom bord, bänkar m. m.).
- c) D:o för undervisningsmateriel, bibliotek och öfriga samlingar.

87. Tabellarisk öfversigt för sista kalenderåret öfver de särskilda läroverken (horisontalraderna) under följande kolumnrubriker:

- a) Byggnadsfonden (läroverkets egen):
 - α) Behållning vid årets början,
 - β) Summa inkomster,
 - γ) Skuld vid årets slut;
 - δ) d:o d:o början,
 - ε) Summa utgifter,
 - ζ) Behållning vid årets slut.

- b) »Ljus- och ved-kassan» (jfr. mom. 54).
 c) »Materiel-kassan» d:o.
 d) Biblioteks-kassan.
 e) Premie- och fattig-kassan (läroverkets egen).
 f) Samtliga stipendiifonder, som af läroverket förvaltas, tagna såsom *en* fond.
 g) Stipendiimedel från fonder, som ej af läroverket förvaltas.
 h) Lärarens löneförmåner:
- } Samma underafdelningar som under rubriken *a*.
- 1) Rektors och ordinarie lärares:
 A) Enligt läroverkets stat (med afdrag af möjligen uppkomna besparingar)
 α) Från statsverket
 αα) Kontanta penningar,
 ββ) På annat sätt utgående (kronohemman, kronojord, kronotiondespanmål m. m. in natura eller i penningar efter ett visst lösningspris),
 β) Från annat håll (prebendepastorat, stadsjord, donationsmedel, ersättning för mistad helgonskyld m. m.);
 B) Utöfver staten (boställe, hyresersättning m. m.).
 2) Bidrag till arvoden åt vikarier för rektor och ordinarie lärare utöfver hvad dessa åt vikarierna afstått:
 α) Från statsverket,
 β) Från annat håll.
 3) Arvoden åt extra lärare:
 α) Från statsverket,
 β) Från annat håll.
 4) Särskilda anslag från statsverket för undervisning i gymnastik och militäröfningar.
Anm. Hithörande poster inräknas icke i föregående underafdelningar af *h*.
- i) Bibliotekariens arvode eller löneförmåner:
 α) Från statsverket,
 β) Från annat håll.
 j) Sekreterarens arvode eller löneförmåner } (Upptagas först då de
 k) Kamrerarens d:o d:o } vid något antal läro-
 l) Läkarens d:o d:o } verk förefinnas.)
 m) Inskriftningsavgifter (verkligen influtna):
 α) Till »Ljus- och ved-kassan»,
 β) » Premie- och fattig-kassan,

- γ) Till Bibliotekskassan.
- n) Terminsafgifter (verkligen influtna):
 - α) Till Byggnadsfonden,
 - β) » »Ljus- och ved-kassan»,
 - γ) » »Materiel-kassan».
- o) Afgifter till statsverket vid anmälning till afgangsexamen:
 - α) Af läroverkets egne lärjungar,
 - β) » privatister.

Anm. till f. Såsom inkomster anses här äfven under året öfverlemnade nya fonder eller förstärkningar af de gamla. I en not anmärkes, om någon del af här upptagna utgifter utgått till förmån för annan institution än läroverket eller till privat person utom detsamma.

Anm. till j, k och l. I enlighet med uppgifterna i läroverkens årsredogörelser förses dessa rubriker (om så erfordras) med underafdelningar, utvisande de källor, ur hvilka löneförmånerna flutit.

Anm. till o. Enahanda uppgifter meddelas för de privata elementarläroverken med dimissionsrätt.

Anm. till mom. 87. Åtskilliga rubriker kunna, allteftersom de speciella uppgifterna i årsredogörelserna dertill föranleda, komma att förses med underafdelningar eller anmärkningar.

88. Tabellarisk öfversigt för sista kalenderåret öfver de särskilda läroverken (horisontalraderna) rörande åtskilliga utgiftsposter m. m. under följande kolumnrubriker:

- a) Utgifter för hyrda läroverkslägenheter.
- b) » skolmaterielens (bord, bänkar m. m.) underhåll och tillökning.
- c) » undervisningsmaterielens underhåll och tillökning.
- d) » underhåll och tillökning af utlåningsbiblioteket för lärjungarne.
- e) » lyshållning.
- f) » uppvärmning.
- g) » tryckning.
- h) » uppsättning, renhållning och dylikt.
- i) Pensioner eller emeritilöner åt afgangne lärare vid läroverket:
 - α) Från statsverket,
 - β) » stiftets emeriti-kassa,
 - γ) » annat håll (efter omständigheterna).

i) Understöd (»enkehjelp» eller dylikt) åt enkor och barn efter lärare vid läroverket:

α) Från förening eller understödskassa, som är gemensam för stiftets prester och skollärare,

β) Från dylik förening eller kassa, som är gemensam för stiftets samtliga läroverk (men ej afser presterskapet),

γ) Från dylik förening eller kassa, som endast afser läroverket.

Anm. till a. Rubriken förses, om omständigheterna dertill föranleda, med underafdelningar rörande de källor, från hvilka medlen hemtats.

Anm. till c. Hafva medel härtill erhållits från annat håll än »Materiel-kassan», redogöres därför efter omständigheterna.

Anm. till d. Rörande de källor, ur hvilka medel erhållits, redogöres efter omständigheterna.

Anm. till e och f. Här afses endast utgifterna för materialier, men ej för apparater, redskap m. m.

Anm. till h. Hit föras alla sådana utgifter, af hvilken kassa de än bestridas.

Anm. till j. Om pensioner till enkor eller barn efter skollärare utgått från statsverket, omnämnes detta efter omständigheterna.

Som redan i början af den nu afslutade afdelningen IV blifvit antydt, torde åtskilliga läroverk (pedagogierna, de 2-klassiga läroverken samt Stockholms Nya elementarskola och Östersunds läroverk), hvilka i större eller mindre grad befinna sig i en undantagsställning, delvis tarfva sin särskilda statistiska behandling, hvarvid det antingen kan vara tillräckligt att endast hålla dem skilda från de öfriga eller också nödvändigt att använda andra momenter. Möjligt är ock, att äfven bland dessa öfriga läroverk, för hvilka den nu framlagda planen hufvudsakligen är beräknad, några kunna finnas, vid hvilka egenomliga förhållanden ega rum, som i ett eller annat hänseende påkalla afvikelser från denna plan, om hvilket allt särskilda föreskrifter torde böra meddelas.

Det har äfven redan nämnts, att de af staten bekostade eller ledda elementarläroverken för flickor — således f. n. »Seminarium för bildande af lärarinnor» och den dermed förenade »Normalskolan för flickor» — äfven böra göras till föremål för statistisk behandling. Det torde vara lämpligast att låta nämnda

läroverks direktion och lärare-kollegium inkomma med förslag härtill, helst uppgjort — om så finnes skäligt — i hufvudsaklig öfverensstämmelse med statistiken för de andra läroverken.

Sedan planen för läroverksstatistiken blifvit fastställd, torde tillfälle böra beredas åt föreståndarena för de privata läroverken med dimissionsrätt att afgifva yttranden, i hvad mån sagde plan äfven för deras läroverk är användbar. Sedermera torde det böra åläggas nämnde föreståndare att afgifva årsredogörelser uppställda i enlighet med den plan, som för dessa läroverk kan blifva antagen.

Beträffande andra euskilda läroverk, som kunna anses motsvara högre eller lägre afdelningar af elementarläroverken — vare sig för öfrigt att de äro afsedda för gossar eller flickor — bör för dem en särskild plan uppgöras. De behöfliga primäruppgifterna torde kunna erhållas genom ifyllandet af fastställda frågoformulärer.

Allmänna anmärkningar om utarbetandet af statistiken.

Statistiken bör vara *ärlig*.

Den speciella statistiken (afdelningen IV) bör hufvudsakligen grunda sig på läroverkens årsredogörelser, som utgifvas i två afdelningar, af hvilka den förra utgifves på hittills föreskrifven tid och den sednare före den 1 Dec. Uppgifternas fördelning mellan dessa båda afdelningar äfvensom den hufvudsakliga formen för uppgifternas meddelande fastställas genom utfärdandet af ett *Normal-program*.

I anseende till mängden och omfattningen af de olikartade göromål, som redan åligga rektorerna vid de fullständiga samt de 5-klassiga läroverken i Stockholm, är det af behovet högligen påkalladt, att de till sitt biträde erhålla af dem sjelfve utsedde sekreterare, äfven om endast den *mindre omfattande* af de i det föregående framställda båda planerna skulle antagas. Om åter den *mer omfattande* antages, blir det alldeles oundgängligt att bereda dem sådant biträde.

De primäruppgifter, som erfordras för utarbetandet af den straxt i början af denna plan omnämnda tabellariska öfversigten öfver läroverken för vissa år från och med 1850, böra intagas i läroverkens årsredogörelser för det första (eller andra) tabellåret efter Normalprogrammets utfärdande.

Stockholm den 7 December 1872.

I sammanhang med förestående plan må tilläggas följande deröfver afgifna utlåtande:

Till Herr Statsrådet och Chefen för Kungl. Ecklesiastikdepartementet.

I skrifvelse till Statistiska Beredningen af den 21 sistlidne April har Herr Statsrådet behagat till pröfning öfverlemna en inom Kungl. Ecklesiastikdepartementets afdelning för den högre undervisningen utarbetad plan till statistik öfver elementarundervisningen. Sedan denna plan bland Beredningens Herrar ledamöter cirkulerat, har den till gemensam pröfning företagits vid Beredningens sammanträde den 12 dennes, till hvilket sammanträde Herr Ordföranden, Statsrådet och Chefen för Civildepartementet, låtit inbjuda Herr Expeditionssekreteraren Widmark och Herr Doktorn S. Nordström, af hvilka den förstnämnde var förhindrad att sig infinna.

Efter diskussion, hvarunder bland annat förekom frågan huruvida bruket af anmärkningsböcker vid läroverken vore såsom disziplinärt medel allmänna anlitadt, huruvida innehafvandet jemte lärarebefattning af annan aflönad tjenstebefattning än å riksstat borde särskildt uppgifvas, huruvida en specifikation för hvarje läroverk af dess stipendiifonder och antal stipendiater vore lämplig och huruvida åt uppgifter om lärjungarnes fysiska beskaffenhet och helsotillstånd kunde beredas en större omfattning till ledning för omdömet om den omtvistade öfveransträngningen, förenade sig Beredningen enhälligt om följande utlåtande.

Framför många andra grenar af den officiella statistiken eger den, som behandlar den offentliga undervisningen, en oskattbar fördel deruti, att primäruppgifterna till densamma kunna hemtas från en personal, som utom intresset eger insigter och erfarenhet i tillräckligt mått att betrygga tillförlitlighet.

Den officiella statistiken ställer numera sin uppgift vida högre, än att blott kunna tillfredsställa stundens nyhetsbegär

genom ett tillfälligt meddelande af några siffror. Den sträfvar tvärtom att med alltjemt vidgad omkrets för iakttagelserna kunna följa samhällsföreteelserna allt närmare i spåren, för att, der dessa företeelser företrädesvis beherskas af allmänna naturlagar, vinna någon inblick i dessas verkningar och beskaffenhet, och för att, der mensklig lagstiftning och ordning företrädesvis öfva sin inflytelse, kunna gifva ledning för omdömet om dessas gagnelighet för det afsedda ändamålet. Under en sådan sträfvan växer oafslåtliga antalet af de synpunkter, från hvilka företeelserna måste skärsåddas, på det den oändliga mångfald af kombinationer, hvilken det verkliga lifvet företer, ej må blifva allt för mycket obeaktad. Häruti ligger det fulla berättigandet för den mångfald af frågor, som statistiken kan önska få besvarade, för dess omtänksamhet att ej låta det gynnande tillfället för upplysnings vinnande gå sig ur händerna.

Då nu statistiken öfver undervisningsväsendet utgör en så vigtig gren af kunskapen om samhällslifvet, och då bidragen till densamma kunna hemtas ur källor så utmärkta, att dylika endast för ett fåtal andra grenar af den officiella statistiken torde vara tillgängliga, så lärer väl ock häraf följa önskvärdheten att dessa källor anlitas till hela det omfång, som bestämmes å ena sidan af det mått af arbetskraft, som skäligen kan tagas i anspråk, och å den andra af det behof af upplysning genom samlade iakttagelser, som må förefinnas.

Statistiska Beredningen kan icke tillåta sig att i någotdera af dessa två hänseenden med sitt omdöme ingripa i den speciellt sakkunniga myndighetens pröfningsrätt. Den plan till statistik öfver elementarundervisningen, hvilken blifvit henne till granskning meddelad, berättigar henne emellertid till de bästa förhoppningar och till tacksamt erkännande af den derpå nedlagda omtanke.

Denna plan förutsätter nemligen, att de hufvudsakliga primäruppgifterna för rikssammandraget skola hemtas ur särskilda tryckta årsredogörelser från hvarje läroverk. Den ansluter sig sålunda till ett redan förhandvarande genom författning och häfd betryggadt material, åt hvilket blott behöfver gifvas vissa förändringar till innehåll och form.

Arbetet, sålunda från början fördeladt på hvart och ett af de särskilda läroverken, blir derigenom underlättadt, kan jemte den gemensamma äfven bära den individuella prägeln och på samma gång fylla behofven för den lokala och den allmänna undervisningsstatistiken.

Då undervisningen numera erkännes böra afse både moralisk, intellektuel och kroppslig utbildning i inbördes harmoni med hvarandra, så följer ock häraf behovet, att med de statistiska iakttagelserna beträffande lärjungarne, så vidt möjligt, omfatta alla de förhållanden, som på denna utbildning under skoltiden inverka. Hit hör alltså ej blott allt hvad som rör sjelfva undervisningen, dess början, fortgång och slut, lärarekrafter, materiela hjälpmedel o. s. v., utan ock diskiplinen, helsotillståndet, kroppsöfningarna, lokalernas rymlighet, ventilation, uppvärmning, belysning o. s. v.

En utförlig statistisk redogörelse öfver lärarepersonalen till antal, verksamhetsföremål, tillkomst, afgång m. m. är icke mindre nödig än den öfver lärjungarne.

Så vidt allmänna läroverk underhållas genom statens eller kommunernas medel, eller hafva till sitt förfogande ställda särskilda stiftelser, äro finansiella uppgifter likaledes en från läroverksredogörelserna oskiljaktig del.

Utan att ingå i någon pröfning af de under hufvudrubrikerna upptagna talrika detaljfrågor, hvilkas vikt bestämmes dels från administrativ, dels från pedagogisk synpunkt, och hvilkas antal så väl som beskaffenhet torde komma att i mån af det statistiska arbetets fortgång undergå åtskillig förändring, anser sig Beredningen böra uttala den åsigt, att den icke funnit något ämne öfverflödigt upptaget såsom önskningsmål, om än till en början, såsom af planen antydes, någon inskränkning skulle af omständigheternas tvång blifva påkallad.

Statistikens uppgift, att för ett visst tidsmoment eller för en viss tiderymd redogöra för de föränderliga förhållandena, men att dervid icke förgäta meddelandet af nödig upplysning om de mer eller mindre oförändrade tillstånd och villkor, under hvilka utvecklingen fortgått och iakttagelserna samlats, har i den föreliggande planen uppmärksamats genom föreslaget skiljande af de uppgifter, som böra ingå i årsredogörelser, från dem, som dels böra såsom allmän inledning börja serien af årsberättelser med en historisk återblick, öfversigt öfver organisationen i allmänhet o. s. v., dels periodiskt återkomma i mån af behof. Genom ett sådant åtskiljande jemte nödiga hänvisningar synes en alltför betungande och kostsam vidlyftighet kunna undvikas både uti rikssammandraget och i de särskilda redogörelserna från läroverken utan uppoffring af den stora fördelen af årsberättelser.

Ehuru förhållandet mellan å ena sidan utrymme för undervisnings meddelande, lärarekrafter och lärjungar m. m. och

å andra sidan folkmängden inom visst område omkring läroverket visserligen skulle kunna ifrågakomma till beräkning, har dock någon fråga om meddelande af folkmängdsbelopp ej i planen upptagits och detta med rätta, då den allmänna befolkningsstatistiken bör tillhandahålla de upplysningar, som i detta hänseende möjligen kunde önskas.

Måhända skulle det ej sakna intresse, om första redogörelsen kunde på en karta utmärka de särskilda läroverken på ett sätt, som tillika upplyste om deras successiva tillkomst och olika natur samt hufvudsakliga lokala verkningsomfång.

Under förmodan att i Departementet redan upplagts, eller kommer att uppläggas, någon liggare för fortlöpande anteckning om vissa läroverken rörande förhållanden, torde enligt Beredningens tanke ett bland föremålen för en dylik liggare böra blifva de särskilda stiftelser, som förefinnas till läroverkens fromma. När en sådan liggare framdeles kan hafva erhållit nödig fullständighet, torde den måhända kunna pröfvas förtjent att i större eller mindre omfång offentliggöras.

Uppmärksamgjord på det förhållande, att lärjungar, som blott under vilkor af förnyad pröfning erhållit flyttningstillstånd från lägre till högre klass, men vid sådan pröfning befunnits underhaltiga och af sådan anledning lemna läroverket, skulle genom medräkning obehörigt öka antalet af dem, som verkligen i terminsundervisningen deltagit, har Beredningen för sin del velat hemställa om uteslutning ur beräkningen af hithörande lärjungar och inskränkning af benämningen "närvarande" till dess rätta omfång.

Med fullt erkännande af önskvärdheten att kunna vinna någon säker mätare för det omfång, i hvilket elementarläroverkets bildande verksamhet anlitas af de olika samhällsklasserna — vare sig efter olika förmögenhets-, samhälls- eller yrkeställning — har Beredningen för sin del dock ej funnit någon af de utvägar, som f. n. härtill skulle kunna användas, praktiskt utförbar, utan nödgats tillstyrka vidblifvandet tills vidare af de primäruppgifter, som vunnit häfd uti läroverkens kataloger.

Då Herr Statsrådet behagat infordra Statistiska Beredningens utlåtande rörande planen till statistik öfver elementarläroverken, torde häraf få slutas, att den blifvande publikationen är afsedd att under sin särskilda littera ingå i serien af Bidrag till Sveriges officiella statistik. I sådant fall, och med hemtad

anledning af den under seriebokstafven *P* år 1870 utgifna redogörelsen ensamt för "folkundervisningen", har Beredningen för sin del redan den 10 Januari 1871 uttalat den åsigt, att under förenämnda redan använda seriebokstaf borde för framtiden innefattas *hela* "undervisningsväsendet" med mer eller mindre af hvarandra beroende underafdelningar för *a)* folkskolorna, *b)* elementarläroverken, *c)* universiteten och *d)* tillämpningsläroverken, samt att de skolor och läroverk, som ej strängt skulle kunna hänföras under någondera af dessa afdelningar, borde få sin plats i redogörelsen för de närmast beslätade. En dylik ämnets afdelning ansågs ingalunda oförenlig med en publikation af den ena eller andra redogörelsen för triennala eller qvinqvennala perioder i stället för hvarje år, derest blott en viss tillkännagifven ordning härvid iakttages.

I sammanhang härmed ansåg beredningen sig vid nämnda tillfälle äfven böra såsom önskvärdt framhålla, att namnet å den myndighet, som utgifvit hvarje särskild seriebokstaf eller underafdelning deraf, alltid må å titelblad och omslag utsättas.

Då den föreliggande planen redan förordar Beredningens åsigt, att hvarje i serien ingående berättelse öfver nytt ämne bör föregås af en inledning, som sätter läsaren i tillfälle att bedöma innehållet för den särskildt afhandlade tiderymden, och att någon kort vägledning å fransyska språket för utländingar äfven bör lemnas, torde här blott behöfva tilläggas de ytterligare önskningsmål, på hvilka benägen uppmärksamhet utbedes, nemligen:

likformighet i den typografiska anordningen vid seriens öfrige litteræ, helst med spaltadt tryck af texten, och

upplagan tillräckligt stor för att, utom behovet för den direkta spridningen genom den publicerande embetsmyndighetens försorg, för bokhandeln och för reservförråd, medgifva 100 exemplar ställda till Statistiska Centralbyråns förfogande för internationela utbyten.

Då Statistiska Beredningen sålunda för sin del icke funnit anledning att föreslå någon förändring af den härhos återgående planen, bjudes den dock af sin erfarenhet, att fästa Herr Statsrådets benägna uppmärksamhet derpå, att vid utförandet af hvarje vidtomfattande och detaljerad statistisk undersökning vanligen möta en mängd förhållanden, som göra det särdeles önskligt, att, med orubbadt bevarande af alla grunddragen i den följda planen, tillfälle dock må lemnas öppet, att utan svårig-

het kunna i detaljerna göra de modifikationer, vare sig med hänsyn till omfång eller innehåll, som omständigheterna påkalla, och att följaktligen en blifvande definitiv fastställelse af plan ej torde böra afskåra ett sådant tillfälles begagnande.

I enlighet med Statistiska Beredningens beslut och efter dess uppdrag.

Stockholm i Kgl. Statistiska Centralbyrån den 12 Juni 1873.

FR. TH. BERG.

J. Hellstenius.
